



วิทยานิพนธ์

การเข้าร่วมการใช้เวลาว่างและความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างของ
ประชาชนในเขตบางกะปิที่มีต่อการให้บริการทางนันทนาการของ
กรุงเทพมหานคร

**LEISURE PARTICIPATION AND LEISURE SATISFACTION
OF BANGKAPI RESIDENTS TO RECREATION SERVICES
OF BANGKOK METROPOLITAN**

นายบริพัฒน์ อัสวาณิชย์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. 2550



ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (นันทนาการ)

ปริญญา

.....
นันทนาการ

สาขา

.....
พลศึกษา

ภาควิชา

เรื่อง การเข้าร่วมการใช้เวลาว่างและความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างของประชาชน
ในเขตบางกะปิที่มีต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร

Leisure Participation and Leisure Satisfaction of Bangkok Residents
to Recreation Services of Bangkok Metropolitan

นามผู้วิจัย นายบริวัฒน์ อัสวานิชย์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการ

(.....
รองศาสตราจารย์อภิสรา นิติธรรม, ค.ม.)

กรรมการ

(.....
รองศาสตราจารย์กุลยา ตันติผลาชีวะ, ค.ค.)

กรรมการ

(.....
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวิมล ตั้งตั้งจพงษ์, PH.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(.....
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงศักดิ์ น้อยสินธุ์, ศศ.ม.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(.....
รองศาสตราจารย์วินัย อัจจงหาญ, M.A.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การเข้าร่วมการใช้เวลาว่างและความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างของประชาชนในเขตบางกะปิ
ที่มีต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร

Leisure Participation and Leisure Satisfaction of Bangkok Residents
to Recreation Services of Bangkok Metropolitan

โดย

นายบริพัทธ์ อัสวานิชย์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (นันทนาการ)

พ.ศ. 2550

บริพัทธ์ อัสวณิชย์ 2550: การเข้าร่วมการใช้เวลาว่างและความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างของ
ประชาชนในเขตบางกะปิที่มีต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (นันทนาการ) สาขานันทนาการ ภาควิชาพลศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์อติลา นิตีธรรม, ค.ม. 107 หน้า

การวิจัยเชิงสำรวจนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษารูปแบบการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างของประชาชน
ในเขตบางกะปิ ประเมินความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างของประชาชนในเขตบางกะปิต่อการให้บริการ
นันทนาการของกรุงเทพมหานคร และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจ-สังคมกับ
ความพึงพอใจในการให้บริการของกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนในเขตบางกะปิ จำนวน
394 คน ที่ได้มาจากการใช้การสุ่ม 2 ขั้นตอน คือ สุ่มอย่างง่ายเพื่อเลือกเขตและสุ่มแบบบังเอิญในระหว่าง
วันที่ 1-31 มีนาคม พ.ศ. 2550

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญทาง
นันทนาการตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 6 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในช่วง .83-1
และค่าความเชื่อมั่นจากประชาชน จำนวน 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach เท่ากับ .85
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบของกิจกรรมที่ประชาชนชอบเข้าร่วมมากที่สุด ได้แก่ ชมพิพิธภัณฑ์ ร้อยละ
84.52 สถานที่ที่ประชาชนส่วนใหญ่ชอบไปใช้บริการมากที่สุด คือ สวนรถไฟ ร้อยละ 22.59 ประชาชนชอบ
เข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนมากที่สุด ร้อยละ 81.22 เวลาที่ชอบประกอบกิจกรรมนันทนาการในเวลาว่างมากที่สุด
คือ ช่วงเย็นของวันสุดสัปดาห์ (วันเสาร์-อาทิตย์) ร้อยละ 60.66 ประชาชนส่วนใหญ่ใช้รถประจำทางใน
การเดินทางไปเข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.41 ส่วนอุปสรรคที่มักขัดขวางการเข้าร่วมกิจกรรม
การใช้เวลาว่างมากที่สุด คือ การเดินทาง ร้อยละ 53.55 และประชาชนมีระดับความพึงพอใจในการให้บริการ
นันทนาการของกรุงเทพมหานครมากที่สุด คือ ด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีระดับค่าเฉลี่ย 3.11 ความสัมพันธ์ระหว่าง
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน กับความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร มีความแตกต่าง
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนเพศ อายุ การศึกษาสูงสุด สถานภาพสมรส และอาชีพ ไม่มีผลต่อ
ความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร

ลายมือชื่อนิติติ

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

Boripat Assawanich 2007: Leisure Participation and Leisure Satisfaction of Bangkok Residents to Recreation Services of Bangkok Metropolitan. Master of Science (Recreation), Major Field: Recreation, Department of Physical Education. Thesis Advisor: Associate Professor Alisa Nititham, M.Ed. 107 pages.

The purpose of this study was to study leisure participation patterns of Bangkok residents, to evaluate leisure satisfaction of Bangkok residents to leisure services of Bangkok Metropolitan and to study relationships between socio-economic status and satisfaction to leisure service of Bangkok Metropolitan. Subjects were 394 Bangkok residents who were selected by simple random sampling and accidental sampling during 1-31 March 2007.

The research instrument was a self-administered questionnaire. The content validity was approved by 6 leisure experts. The Index of Congruence was .83-1. The α -coefficient of reliability from 30 Bangkok residents by using Cronbach method was .85. Data were analyzed by using frequency, percentage and mean.

Findings were found that leisure activity patterns that Bangkok residents most frequently participated in was visiting museums (84.52%); Train Park was the most satisfied place (22.59 %); people most liked participating in activities with friends (81.22%); favorite day and time for participating in recreation activities was on the weekend evenings (Saturdays and Sundays) (60.66%); the most common mode of traveling to participate in activities was by buses (60.41%) and the participation constraint in recreation activities was traveling (53.55%). Three priority areas of leisure services in Bangkok Metropolitan were environment ($\bar{X} = 3.11$). The relationship between monthly average income and leisure satisfaction to recreation services of Bangkok Metropolitan were significant different in statistic at .01 level. However, there were no significantly differences relationships among gender, age, highest education, marital status, occupation and leisure satisfaction to recreation services of Bangkok Metropolitan.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ผู้วิจัยได้ตระหนักและสำนึกในพระคุณ ครู อาจารย์ ด้วยความซาบซึ้งเป็นอย่างสูง ที่ได้เมตตาให้ความอนุเคราะห์ในการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ชี้แนะ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง พร้อมทั้งให้คำปรึกษา ให้กำลังใจในการแก้ปัญหา ติดตาม เอาใจใส่ ความก้าวหน้าเป็นอย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์อลิสสา นิติธรรม ประธานกรรมการที่ปรึกษา เป็นอย่างสูง ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องของ วิทยานิพนธ์มาโดยตลอด ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. กุลยา ดันติผลาชีวะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวิมล ตั้งสัจจงพนธ์ กรรมการวิชาเอก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรรณณี เอมพันธุ์ ผู้แทนบัณฑิต ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นของ วิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ต่างๆ และขอขอบคุณผู้ที่ได้ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยอย่างดียิ่งทุกท่าน

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดาและมารดา ผู้ให้กำเนิดและชีวิตที่ดี รวมทั้งกำลังใจ กำลังทรัพย์ ญาติพี่น้อง และเพื่อนๆ ที่คอยช่วยเหลือ สนับสนุน เป็นกำลังใจให้มาโดยตลอด คุณค่า และประโยชน์ที่ได้อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่บิดา มารดา ครู อาจารย์และผู้มีพระคุณ ทุกท่าน

บริพัฒน์ อัสวานิชย์

พฤษภาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	(1)
สารบัญตาราง	(3)
คำนำ	1
วัตถุประสงค์	5
ประโยชน์ที่จะได้รับ	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์	6
การตรวจเอกสาร	8
การเข้าร่วมการใช้เวลาว่าง	8
ความพึงพอใจในการใช้เวลาว่าง	25
รูปแบบการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
อุปกรณ์และวิธีการ	46
อุปกรณ์	46
วิธีการ	49
ผลการวิจัยและวิจารณ์	53
ผลการวิจัย	53
วิจารณ์	75
สรุปและข้อเสนอแนะ	78
สรุป	78
ข้อเสนอแนะ	81
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	83

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	90
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	91
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์	93
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	96
ภาคผนวก ง รายชื่อชุมชนสังกัดเขตบางกะปิ	103
ประวัติการศึกษา และการทำงาน	107

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและค่าร้อยละของสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ	54
2	จำนวนความถี่และค่าร้อยละในการจัดลำดับประเภทกิจกรรมนันทนาการที่ประชาชนเขตบางกะปิชอบเข้าร่วม (ตอบได้มากกว่า 1 อย่าง)	57
3	จำนวนความถี่และค่าร้อยละในการจัดลำดับสถานที่ให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานครที่ประชาชนชอบไปใช้บริการ (ตอบได้มากกว่า 1 อย่าง)	58
4	จำนวนความถี่และค่าร้อยละในการจัดลำดับบุคคลที่ประชาชนชอบไปใช้บริการด้วย (ตอบได้มากกว่า 1 อย่าง)	59
5	จำนวนความถี่และค่าร้อยละในการจัดลำดับวันและเวลาที่ประกอบกิจกรรมนันทนาการในเวลากลางของประชาชนเขตบางกะปิ (ตอบได้มากกว่า 1 อย่าง)	60
6	จำนวนความถี่และค่าร้อยละในการจัดลำดับวิธีเดินทางไปเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการในเวลากลางของประชาชนเขตบางกะปิ (ตอบได้มากกว่า 1 อย่าง)	61
7	จำนวนความถี่และค่าร้อยละในการจัดลำดับอุปสรรคที่มักขัดขวางการเข้าร่วมกิจกรรมการใช้เวลากลางของประชาชนเขตบางกะปิ (ตอบได้มากกว่า 1 อย่าง)	62
8	ความพึงพอใจต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร	63
9	เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ	65
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ	65
11	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ	66
12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร จำแนกตามการศึกษาสูงสุด	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความพึงพอใจต่อการให้บริการ นันทนาการของกรุงเทพมหานคร จำแนกตามการศึกษาสูงสุด	67
14	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการให้บริการ นันทนาการของกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	68
15	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความพึงพอใจต่อการให้บริการ นันทนาการของกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	69
16	เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่โดยวิธี Scheffe' Multiple Comparison test	70
17	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการให้บริการ นันทนาการของกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพสมรส	71
18	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความพึงพอใจต่อการให้บริการ นันทนาการของกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพสมรส	72
19	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการ ของกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ	73
20	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความพึงพอใจต่อการให้บริการ นันทนาการของกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ	74

การเข้าร่วมการใช้เวลาว่างและความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างของประชาชน
ในเขตบางกะปิที่มีต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร

**Leisure Participation and Leisure Satisfaction of Bangkapi Residents
to Recreation Services of Bangkok Metropolitan**

คำนำ

ปัจจุบันปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในทุกกลุ่มอายุ อาชีพ เกิดขึ้นเนื่องจากผลกระทบจากการปรับเปลี่ยนทางสังคมและเศรษฐกิจทำให้สัมพันธ์ภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัวลดลง และก่อให้เกิดปัญหาการใช้ยาและสารเสพติด ซึ่งจะเห็นได้จากการศึกษาเรื่อง “การศึกษาการสร้างและพัฒนาระบบการเฝ้าระวังและเตือนภัยทางสังคม” โดยมีการศึกษากับประชาชนในจังหวัด เชียงราย จังหวัดราชบุรี จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดสุราษฎร์ธานี และกรุงเทพมหานคร จังหวัดละ 2,000 ครัวเรือน รวมทั้งสิ้น 10,000 ครัวเรือน ผลการศึกษาพบว่า ระดับครอบครัว ปัญหาเสพติด จัดอยู่ในอันดับที่ 3 ส่วนในกรุงเทพมหานครมีปัญหาเสพติดร้อยละ 26.5 (สุชาฎา, 2547: 33)

จรัส (2521: 4) กล่าวว่า ปัญหาเกี่ยวกับการติดยาเสพติดในหมู่วัยรุ่นเมืองไทย มีสาเหตุสำคัญ คือ การใช้เวลาว่างในการคบค้าสมาคมกับเพื่อนในโรงเรียนและเพื่อนแถวละแวกบ้าน หรือ ไปแหล่งมั่วสุมต่าง ๆ เช่น โรงภาพยนตร์ ศูนย์การค้า ร้านกาเฟ๋ เซิงสะพาน หอพักและบ้านเพื่อน การเกิดความกดดันในครอบครัวและฐานะทางเศรษฐกิจ และการตอบสนองต่อความเครียด หรือความกดดันของแต่ละคนก็ไม่เหมือนกัน บางคนก็ทนต่อสู้อ แต่บางคนก็ยอมแพ้หนีเข้าหา ยาเสพติด

การใช้เวลาว่างช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดของร่างกาย มีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์ มีจิตใจสดชื่นแจ่มใส ช่วยให้ครอบครัวได้แสวงหาความสุขร่วมกัน มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน ให้ได้รับความรู้เพิ่มเติม ช่วยสร้างมิตรภาพและความสัมพันธ์อันดี และช่วยสร้างรายได้พิเศษ นอกเหนืองานปกติ (สมบัติ, 2542: 39)

เวลาว่าง เป็นเวลาที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง สามารถนำมาพัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาสุขภาพ สร้างมนุษยสัมพันธ์ สร้างความเป็นพลเมืองดี และพัฒนาบุคคล (ฟอง, 2527: 33) การใช้เวลาว่าง ที่ถูกต้องจะเป็นประโยชน์อย่างมาก ทั้งยังเป็นการลดปัญหาต่างๆ อีกด้วย โดยเฉพาะปัญหา การติดยาเสพติด การเล่นเกมพนัน การมั่วสุมสถานเริงรมย์ต่างๆ ซึ่งมีสาเหตุมาจากการใช้เวลาว่าง ไม่ถูกต้องเหมาะสม (ทองสุข, 2531: 2)

จากสภาพการปัจจุบัน (พ.ศ. 2547) การใช้เวลาในการประกอบกิจกรรมต่างๆ เป็นสิ่งที่สำคัญ กิจกรรมส่วนใหญ่ในหนึ่งวันของคนไทยจะเป็นในรูปของกิจกรรมส่วนตัว รองลงมา คือ การทำงาน หรือการศึกษา และพักผ่อน ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อเวลาถูกใช้ไปกิจกรรมเหล่านั้นจึงทำให้เวลาว่าง ที่จะทำกิจกรรมนันทนาการในชุมชนร่วมกันจึงลดน้อยลง ผลการวิจัยจากการสำรวจการใช้เวลา ของประชากร พ.ศ. 2544 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2545: 11) พบว่า ในจำนวนประชากร อายุตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีจำนวน 52.5 ล้านคน แบ่งเป็นชาย 49.7% และหญิง 50.3% คนไทยใช้เวลาทำกิจกรรม ต่างๆ ใน 1 วัน หรือ 24 ชั่วโมง แตกต่างกัน คนไทยใช้เวลาดูแลตัวเองค่อนข้างสูงเฉลี่ยวันละ 11.9 ชั่วโมง หรือเกือบครึ่งหนึ่งของวัน ใช้เวลาเพื่อการทำงานและการศึกษาเรียนรู้ร่วมกันเฉลี่ยวันละ 8.5 ชั่วโมง ใช้เวลาดูแลครัวเรือนและให้บริการชุมชน เฉลี่ยวันละ 2.8 ชั่วโมง และใช้เวลาว่างเพื่อทำ กิจกรรมต่างๆ เฉลี่ยวันละ 3.8 ชั่วโมง สำหรับประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครใช้เวลาว่างเฉลี่ย มากที่สุดถึงวันละ 4.3 ชั่วโมง รองลงมาเป็นภาคกลาง 4.0 ชั่วโมง ส่วนภาคเหนือ ใช้เวลาน้อยที่สุด วันละ 3.5 ชั่วโมง ในหนึ่งวันคนไทยส่วนมากใช้เวลาว่างไปกับการใช้สื่อต่างๆ (วิทยุ โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น) ถึงวันละ 3.0 ชั่วโมง รองลงมาเป็นการใช้เวลาว่างกับการทำกิจกรรมเชิง สังคม วัฒนธรรม และการพักผ่อนหย่อนใจวันละ 2.0 ชั่วโมง

การใช้เวลาว่างมีประโยชน์ต่อบุคคลหลายประการ (สมบัติ, 2542: 43) ดังนี้

1. ช่วยให้บุคคลและชุมชนได้รับความสนุกสนาน มีความสุขในชีวิต และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
2. ช่วยให้บุคคล และชุมชนพัฒนาสุขภาพจิต และสมรรถภาพทางกายที่ดี เกิดความสมดุลของชีวิต
3. ช่วยป้องกันอาชญากรรมและพฤติกรรมเบี่ยงเบนในทางไม่พึงประสงค์ของเยาวชน และเด็ก

4. ส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี การที่ชุมชนได้มีโอกาสใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ จะได้เรียนรู้ในเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบ คุณค่าทางสังคม เสรีประชาธิปไตย ลดความเห็นแก่ตัว สร้างคุณค่า จริยธรรม ความมีน้ำใจ การให้บริการ รู้จัก อาสาสมัครช่วยเหลือสังคม ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมของความเป็นพลเมืองดี

5. ส่งเสริมการพัฒนาอารมณ์สุข ช่วยส่งเสริมให้รู้จักพัฒนาการ ควบคุมอารมณ์และ บุคลิกภาพที่ดีอีกด้วย

6. ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์ ช่วยให้บุคคลได้แสดงออก ฝึกการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข กิจกรรมเกมกีฬา และกีฬาเพื่อการแข่งขัน ช่วยเสริมสร้างความสามัคคี และความเข้าใจอันดี ในหมู่คณะ

การใช้เวลาว่างของคนอาจใช้หลายรูปแบบต่างกัน โดยเฉพาะคนเมืองหลวง เทศบาล จะมีการจัดบริการแหล่งการใช้เวลาว่าง เช่น สวนสาธารณะสำหรับกรุงเทพมหานคร

การให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานครนั้น จะเปิดให้ประชาชน ผู้สนใจทั่วไปเข้าไปใช้บริการได้ที่สวนสาธารณะ 17 แห่ง และใช้บริการผ่านทางศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร 26 แห่ง หน้าที่หลักของศูนย์เยาวชนกรุงเทพ ก็คือ การสรรหาและจัดกิจกรรมนันทนาการ ที่หลากหลายให้แก่เด็กและเยาวชน อาทิการเรียนการสอนนาฏศิลป์ ดนตรีไทย ดนตรีสากล ศิลปะ คหกรรม การกีฬาพื้นฐาน รวมถึงการจัดกิจกรรมที่เป็นประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของไทยให้คงอยู่ไว้ การจัดทัศนศึกษา การจัดค่ายผู้นำให้กับสมาชิกเพื่อส่งเสริมประสบการณ์ชีวิต พัฒนา ศักยภาพให้แก่เด็กและเยาวชน แต่ในขณะเดียวกันทุกศูนย์เยาวชนก็จัดกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ให้แก่ ประชาชนผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุด้วยเช่นกัน และยังเปิดให้บริการสถานที่ในการออกกำลังกาย แก่ประชาชนทั่วไปอีกด้วย ทั้งนี้ ในเขตบางกะปิยังไม่มีศูนย์เยาวชนหรือสวนสาธารณะ เปิด ให้บริการ แต่มีมหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยเอแบค ถ้าประชาชนต้องการใช้บริการทาง นันทนาการจะต้องไปใช้บริการในที่อื่นๆ ซึ่งไม่สะดวกในคมนาคมเพราะอยู่ห่างไกลจากที่พักอาศัย หรือไปใช้บริการของกีฬาแห่งประเทศไทย ซึ่งจะเน้นการให้บริการเฉพาะกีฬาเท่านั้น แต่นันทนาการนั้นไม่มีการให้บริการ

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการเข้าร่วมการใช้เวลาว่าง และความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างของประชาชนในเขตบางกะปิที่มีต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางให้สำนักงานเขตบางกะปิในการวางแผนจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาชนในเขตบางกะปิมีการใช้เวลาว่างอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นแนวทางในการปรับปรุงการให้บริการด้านนันทนาการแก่ประชาชนของกรุงเทพมหานคร ตลอดจนเป็นข้อมูลในการส่งเสริมการใช้เวลาว่างอย่างมีประโยชน์ และปรับปรุงการให้บริการด้านนันทนาการแก่ประชาชนของสำนักงานเขตอื่นๆ รวมทั้งหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างของประชาชนในเขตบางกะปิในการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร
2. ศึกษาความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างของประชาชนในเขตบางกะปิต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร
3. ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่าง อายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส กับความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างของประชาชนในเขตบางกะปิ ต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ทำให้ได้ทราบข้อมูลการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างกับกิจกรรมนันทนาการกรุงเทพมหานครของประชาชนในเขตบางกะปิที่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการบริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการให้บริการด้านนันทนาการแก่ประชาชนของกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อเป็นข้อมูลในการส่งเสริมการใช้เวลาว่างอย่างมีประโยชน์ และปรับปรุงการให้บริการด้านนันทนาการแก่ประชาชนของสำนักงานเขตอื่นๆ รวมทั้งหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตบางกะปิ มีจำนวนชุมชนรวมทั้งหมด 25 ชุมชน รวมประชากรทั้งหมด 25,727 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 394 คน โดยใช้เกณฑ์ Yamane วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มอย่างง่าย 2 ขั้นตอน ดังนี้ 1) จับฉลากเลือกชุมชนสังกัดเขตบางกะปิ 13 ชุมชน จากทั้งหมด 25 ชุมชน 2) ใช้การสุ่มบังเอิญแบบเฉพาะเจาะจง เพื่อเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง

นิยามศัพท์

การเข้าร่วมการใช้เวลาว่าง หมายถึง การเข้ามาใช้บริการกิจกรรมนันทนาการ และเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ ที่ทางกรุงเทพมหานครจัดขึ้นในศูนย์เยาวชนและสวนสาธารณะ

ประชาชนในเขตบางกะปิ หมายถึง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน สังกัดเขตบางกะปิ มีจำนวนชุมชนรวมทั้งหมด 25 ชุมชน คือ ว่างโสม เจริญเกษม ริมคลองกะจะ สามัคคีพัฒนา ว่างใหญ่ ตำลำลี ลำลีพัฒนา มัจฉา ซอยรามคำแหง 68 หมู่บ้านกิตตินิเวศน์ หมู่บ้านสิรินธร หมู่บ้านสวนสน หมู่บ้านอยู่สบาย วัดกลางสุขสันต์ 26 101 บึงทองกลาง สุขเจริญพัฒนา หมู่บ้านพัฒนา ม. 8 หมู่บ้านเทพทวี ไชศรีปราชญ์พัฒนา โครงการร่วมกันสร้าง หมู่บ้านสินธร มหาดไทย 2 หมู่บ้านเสรี และหมู่บ้านศูนย์เยาวชนคลองจั่น

ความพึงพอใจในการใช้เวลาว่าง หมายถึง ความรู้สึกที่มีความสุข เมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายของความต้องการ หรือแรงจูงใจในการใช้เวลาว่าง

ความพึงพอใจด้านบุคลากร หมายถึง การพุดจามีความสุภาพ เป็นมิตร ความสุภาพต่อผู้ใช้บริการ การแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย ความกระตือรือร้นในการให้บริการ และความสามารถในการให้ข้อมูล และการตอบคำถาม

ความพึงพอใจด้านสิ่งแวดลอม หมายถึง อากาศดี ไม่มีอึดอัด ภูมิทัศน์หรือความสวยงามของอาคาร ความมีระเบียบของสถานที่ ความสะอาดของสถานที่ และความปลอดภัยของสถานที่

ความพึงพอใจด้านการบริการ หมายถึง ความน่าสนใจของกิจกรรม ความหลากหลายของกิจกรรมที่เปิดให้บริการ ความเพียงพอของที่นั่ง จอด ความถูกต้องของการให้ข้อมูลและประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง และความรวดเร็วของการบริการให้คำปรึกษา

ความพึงพอใจด้านสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง ความเหมาะสมของวันที่เปิดให้บริการ ความเพียงพอของที่นั่งพักและโทรศัพท์สาธารณะ ความเหมาะสมของเวลาที่เปิดให้บริการ ความเพียงพอของห้องน้ำ ห้องสุขา และความเพียงพอและสมบูรณ์ของอุปกรณ์

การให้บริการบริการทางนันทนาการ หมายถึง กิจกรรมนันทนาการที่จัดให้กับเยาวชนและผู้สนใจทั่วไป โดยผ่านทางศูนย์เยาวชนกรุงเทพ 26 แห่ง ดังนี้ ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ศูนย์เยาวชนวัดโสมนัส ศูนย์เยาวชนเทเวศร์ ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย ศูนย์เยาวชนวัดมหาธาตุ ศูนย์เยาวชนบางเขน ศูนย์เยาวชนเดชะวณิช ศูนย์เยาวชนวัดจักรแก้วจตุรทิศ ศูนย์เยาวชนเวฬุราชิน ศูนย์เยาวชนโรตารีธนบุรี ศูนย์เยาวชนอัมพวา ศูนย์เยาวชนชัยพฤกษ์มาลา ศูนย์เยาวชนวัดม่วง ศูนย์เยาวชนธนบุรี ศูนย์เยาวชนเสม็ดดำ ศูนย์เยาวชนทุ่งครุ ศูนย์เยาวชนปทุมวัน ศูนย์เยาวชนบ่อนไก่ ศูนย์เยาวชนวัดหัวลำโพง ศูนย์เยาวชนลุมพินี ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง ศูนย์เยาวชนบางนา ศูนย์เยาวชนลาดกระบัง ศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ ศูนย์เยาวชนมีนบุรี ศูนย์เยาวชนคลองกุ่ม และสวนสาธารณะ 17 แห่ง ดังนี้ สวนลุมพินี สวนจตุจักร สวนพระนคร สวนสราญรมย์ สวนธนบุรีรมย์ สวนหลวง ร. 9 สวนเสรีไทย สวนหนองจอก อุทยานเบญจสิริ สวนรมณีนาถ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ สวนสันติภาพ สวนรถไฟ สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา สวนสาธารณะบึงสะแกงามสามเดือน และบึงมะขามเทศเฉลิมพระเกียรติ สวนสนามหลวงธนบุรีถนนเลียบคลองทวีวัฒนา แหล่งนันทนาการบึงหนองบอน

กรุงเทพมหานคร หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลสถานที่ และงานให้บริการ นันทนาการแก่ประชาชน ภายในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร

การตรวจเอกสาร

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้อง โดยครอบคลุมองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. การเข้าร่วมการใช้เวลาว่าง
2. ความพึงพอใจในการใช้เวลาว่าง
3. รูปแบบการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การเข้าร่วมการใช้เวลาว่าง

ความหมายของการใช้เวลาว่าง

การใช้เวลาว่าง (Leisure) มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินคำว่า *Licere* ซึ่งแปลว่า ความอิสระ ส่วนในภาษากรีกจะใช้ *Scol Schole* และ *Skole* ในการนิยามคำว่า การใช้เวลาว่าง (Edginton *et al.*, 1995: 32) เวลาว่างมีความเกี่ยวข้องกับนักปราชญา และนักการศึกษามาตั้งแต่สมัยโบราณ อารยธรรมกรีกและโรมัน กล่าวคือ ในช่วงแรกเวลาว่างมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องโดยตรงกับชนชั้นสูงในสังคมนั้นๆ ทั้งนี้ เนื่องจากกลุ่มชนเหล่านี้มีเวลาว่างที่จะเลือกกระทำเพื่อสนองความต้องการ ความพึงพอใจให้แก่ตนเอง ในช่วงเวลาต่อมา “เวลาว่าง” ได้มีการขยายความหมายโดยนักเศรษฐศาสตร์ และสังคมวิทยาได้นิยามว่าเวลาว่างเป็นความหมายตรงกันข้ามกับ “งานหรือทำงาน” ซึ่งเป็นพฤติกรรมทางกลุ่มชนชั้นกลางและชนชั้นที่มีรายได้น้อย เช่น พวกที่ทำงานในโรงงาน ต่อมาความหมายของ “เวลาว่าง” ก็เปลี่ยนเป็นวิถีทางแห่งชีวิต (Way of Life) และแม้กระทั่งในปัจจุบัน “เวลาว่าง” หมายถึงโอกาสที่ส่งเสริมความสำเร็จในชีวิตชั้นสูงสุด (Opportunity for Self-Actualization) (ศุทธฤทัย และคณะ, 2546: 5) เวลาว่างประกอบแนวคิด 5 ประเภท คือ เวลาที่ไม่ได้ทำงาน หน้าที่ของสังคมชนชั้น กิจกรรมที่กระทำช่วงในเวลาว่าง เวลาอิสระ และวิถีชีวิตหรือสภาพที่เกิดขึ้นที่ต้องการให้บุคคลประสบความสำเร็จ (สมบัติ, 2542: 30) และเวลาว่างหมายถึง สัดส่วนที่เวลาของบุคคลไม่ได้ใช้ในเวลาทำงาน การเลือกอย่างอิสระไม่ว่าจะทำงานหรือไม่ก็ตาม เพื่อที่จะส่งเสริมความต้องการของบุคคลเพื่อให้คุณค่าทางจิตใจผ่อนคลายความตึงเครียดพึงพอใจช่วยให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุข (สมบัติ, 2542: 30)

Nash (1953 : 20) ให้คำจำกัดความของเวลาว่างหมายถึงเวลาที่เป็นอิสระจากกิจกรรมที่จำเป็นอื่นๆ ทั้งหมด เช่น ว่างจากงานประจำ เวลาหลับนอน และเวลาที่ประกอบกิจวัตรประจำวัน ส่วนนั้นนันทนาการ บากุริทให้ความหมายว่าการใช้เวลาว่างเพื่อประโยชน์ของตนเอง โดยเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ถ้าเป็นเด็กเล็กจะเรียกกิจกรรมนั้นว่า การเล่น (Play) แต่ถ้าเป็นหนุ่มสาวและผู้ใหญ่ จะเรียกกิจกรรมนั้นว่านันทนาการ (Recreation) สำหรับจุดประสงค์ของการใช้เวลาว่างเพื่อให้คนได้มีโอกาสใช้สติปัญญาพิจารณาถึงความสนใจของตนเอง (Bagrit, 1965: 48)

Meyer *et al.* (1969: 30) ได้แบ่งความหมายของเวลาว่างไว้ 2 ประเภท คือ เวลาว่างจริง (True leisure) เป็นเวลาว่างที่คนได้ตรงใจ เลือกหรือตัดสินใจทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งที่เราารู้สึกอยากทำ และเวลาว่างปลอม (Enforced leisure) คือ เวลาว่างที่เราไม่ได้เลือกทำอะไร แต่มี “เวลาว่าง” นั้นอยู่ เช่น ตกงาน ป่วย เกษียณอายุจากงาน ซึ่งทำให้เราต้องจำใจต้องใช้เวลา นั้นทำอะไรสักอย่าง เพื่อเป็นการฆ่าเวลาและทำให้เวลานั้นหมดไป

Godbey and Parker (1973: 180-181) กล่าวว่า เวลาว่าง หมายถึง เวลาที่บุคคลใช้เวลาเพื่อตนเองเต็มที่ หลังจากเสร็จจากการทำงานประจำและการทำกิจกรรมที่ผูกมัดต่างๆ

Weiskopf (1975: 3) กล่าวถึงเวลาว่าง (Leisure) โดยทั่วไปหมายถึง เวลาอันอิสระของบุคคลหลังจากปฏิบัติกิจกรรมที่จำเป็นและว่างจากการทำงานประจำ เวลาว่างเป็นช่วงเวลาที่เป็นส่วนตัวอย่างสมบูรณ์หลังจากเสร็จสิ้นจากงานประจำและปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ในช่วงเวลาอิสระที่บุคคลสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามความพอใจและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม

จากความหมายของการใช้เวลาว่างที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้สรุปความหมายของการใช้เวลาว่างว่าเป็นเวลาอิสระที่ไม่ใช่เวลาทำงาน เป็นเวลาที่เลือกปฏิบัติกิจกรรมตามความพอใจของตนเองก่อให้เกิดคุณค่าทางจิตใจ ผ่อนคลายความตึงเครียด และเป็นประโยชน์ต่อสังคม

ทฤษฎีการใช้เวลาว่าง

จากข้อเขียนและงานวิจัยของ Joffre Dumazedier (n.d. Cited Russell, 1996: 83-84) นักสังคมวิทยาชาวฝรั่งเศสได้ให้คำอธิบายพฤติกรรมกรใช้เวลาว่างตามวัตถุประสงค์ของการใช้เวลาว่างไว้ โดยเขาชี้ให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของการใช้เวลาว่าง 3 ประการ คือ การพักผ่อนหย่อนใจ

การบันเทิง และการพัฒนาการด้วยตนเอง แต่ละบทบาทแสดงให้เห็นถึงว่าทำไมผู้ใหญ่จึงเลือกกิจกรรมด้านวัฒนธรรมหรือสังคม การท่องเที่ยว และกีฬา Dumazedier เรียกทฤษฎีการใช้เวลาว่างนี้ว่า ทฤษฎีสามชั้น (Tripartite) เนื่องจากมี 3 บทบาท การพักผ่อนหย่อนใจ เป็นการทำให้เราคลายจากอาการเหน็ดเหนื่อย การบันเทิงช่วยให้หลุดพ้นจากความเบื่อหน่ายและการพัฒนาการด้วยตนเองเป็นการปลดปล่อยตัวเองออกจากความคิดและการกระทำประจำวัน

Russell (1996: 84) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการใช้เวลาว่างของ Kelly ที่ได้พัฒนาทฤษฎีที่อธิบายถึงการใช้เวลาว่าง 4 ประเภท ดังนี้คือ

1. การใช้เวลาว่างแบบไม่มีเงื่อนไข (Unconditional Leisure) หมายถึง กิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งที่ถูกเลือกมาจากความพึงพอใจ เช่น กิจกรรมที่น่าตื่นเต้น กิจกรรมที่แสดงความคิดสร้างสรรค์
2. การใช้เวลาว่างแบบคืนสภาพ (Recuperative Leisure) หมายถึง กิจกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อทดแทนความสูญเสีย เช่น การกลับบ้านจากที่ทำงานเพื่อผ่อนคลายโดยการฟังเพลง
3. การใช้เวลาว่างแบบปฏิสัมพันธ์ (Relational Leisure) หมายถึง กิจกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น การไปแคมป์กับครอบครัวเพื่อสร้างสัมพันธ์
4. การใช้เวลาว่างแบบกำหนดบทบาท (Role-Determined Leisure) หมายถึง กิจกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อสร้างความพอใจให้กับบุคคลอื่นๆ เช่น การจัดเลี้ยงให้แก่พนักงานบริษัท

นอกจากนี้ Russell (1996: 97) ยังได้กล่าวถึงทฤษฎีที่พัฒนาโดยMannellที่ชื่อว่า “The Self-as-Entertainment Theory” ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ตั้งอยู่บนความแตกต่างกันของแต่ละคน ทฤษฎีนี้อธิบายถึงความสามารถที่จะใช้เวลาว่างตามความพึงพอใจของเราด้วยวิธีต่างๆ กัน ผู้ที่รู้จักการปฏิบัติตนให้มีความสุขมากก็จะเข้าใจถึงข้อเปรียบเทียบระหว่างการใช้เวลาว่างที่เขามีและความสามารถที่เขาจะใช้ให้คุ้มค่า เขาไม่ได้ใช้เวลาเป็นเสมือนอยู่ในกำมือ หรือรู้สึกเวลาว่างของเขาเป็นการสูญเปล่า แต่ถ้าเป็นพวกที่รู้จักการวางตัวในการหาความสุขน้อย เขาก็จะมีเวลาว่างมากและบ่อยครั้งที่เขาไม่มีอะไรจะทำ

Neulinger (1981: 89) เป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกา ได้คิดค้นทฤษฎี ซึ่งพัฒนาจากการใช้เวลาว่างและไม่ใช้เวลาว่าง โดยแบ่งออกเป็น 6 ชนิด ได้แก่

1. การใช้เวลาว่างอย่างแท้จริง (Pure Leisure) คือ กิจกรรมที่เลือกกระทำเพื่อตัวเอง มีอิสระจากการบังคับภายนอกและนำมาสู่การตอบแทนที่มีคุณค่า
2. การทำงานในเวลาว่าง (Leisure-Work) คือ กิจกรรมที่เป็นประสบการณ์ที่กว้างขวาง มีอิสระในการเลือกทั้งจากเหตุผลภายนอกและภายใน กิจกรรมไม่เพียงแต่เป็นที่พอใจ แต่ยังมีผลตอบแทน เช่น การตกแต่งเครื่องเรือนโบราณ การทำสวน ข้อเด่นก็คือ จะเลิกทำกิจกรรมเมื่อไรก็ได้ถ้าพอใจ
3. อาชีพจากเวลาว่าง (Leisure-Job) คือ กิจกรรมการใช้เวลาว่างที่เราชอบโดยไม่ต้องบีบบังคับ แต่ความพึงพอใจมาจากเหตุผลภายนอกที่เป็นค่าตอบแทน เช่น การยกน้ำหนักเพื่อให้เราดูดี (ไม่ใช่เพราะหมอสั่ง)
4. การทำงานอย่างแท้จริง (Pure Work) คือ ไม่สามารถใช้เวลาว่างได้ เพราะที่เกิดจากการรู้สึกบีบบังคับเพื่อเหตุผลที่มีอยู่ภายใน เช่น การทำการบ้านเมื่อนักเรียนเกิดความสนใจและเพลิดเพลิน แต่กระนั้นเป็นผลสะท้อนให้เห็นถึงความรับผิดชอบ แม้เขาได้รับอิสระในการเลือกที่จะไม่ทำการบ้านก็ได้ แต่เขาก็ใจจดจ่อต่อการทำงานของเขา
5. งานที่ต้องทำ (Work Job) คือ กิจกรรมที่เป็นทั้งงานและอาชีพที่อยู่ภายใต้การบีบบังคับที่มีผลตอบแทนทั้งภายในและภายนอก ความรู้สึกบีบบังคับทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่ใช่พฤติกรรมใช้เวลาว่าง
6. งานที่แท้จริง (Pure Job) คือ พฤติกรรมที่เป็นอาชีพที่แท้จริง ซึ่งเป็นการคัดค้านการใช้เวลาว่างเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นด้วยความจำเป็นและการบีบบังคับ เช่น การทำงานเพื่อการยังชีพ

Csikszentmihalyi (1990: 50-67) ได้คิดค้นทฤษฎีการลื่นไหล (Flow Theory) มีองค์ประกอบที่สำคัญ 8 ประการ คือ

1. กิจกรรมนั้นต้องท้าทายและต้องใช้ทักษะ หมายถึงว่าไม่จำเป็นต้องเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับทางกายภาพหรือต้องออกแรง แต่อาจจะเป็นทางด้านการใช้จิตและอารมณ์ได้ เช่น กิจกรรมการอ่าน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ต้องมีความตั้งใจและมีจุดมุ่งหมาย และการที่จะทำเช่นนั้นได้ เราต้องรู้กฎการเขียนภาษาด้วย สำหรับกิจกรรมที่ท้าทายวิธีที่ง่ายที่สุดก็คือ การใช้ทักษะ โดยการแข่งขัน
2. การผสมผสานกันของการกระทำและการรับรู้ เรารับรู้ถึงสิ่งที่เรากำลังกระทำอยู่อย่างต่อเนื่องจนเป็นอัตโนมัติ เช่น นักเต้นรำแสดงออกถึงความรู้สึกขณะที่กำลังทำการแสดงได้
3. กิจกรรมที่คาดหวังเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่ 3 การผสมผสานกันของการกระทำกับการรับรู้และกิจกรรมที่คาดหวังที่ถือเป็นประสบการณ์ที่เหมาะสม นักวิจัยพบว่ามิติหนึ่งของทฤษฎีการเดินไหลก็คือ เวลาที่ยาวนานจะช่วยให้ลืมสิ่งที่ไม่ดีในชีวิตได้ นั่นเป็นเพราะกิจกรรมที่สนุกสนานจะมุ่งเน้นที่การปฏิบัติกิจกรรม ลองนึกถึงเวลาที่เราไปงานปาร์ตี้ การอ่านนวนิยาย เคยประหลาดใจไหมว่างานมันจบลงเมื่อไร โดยที่เราแทบไม่ได้นึกถึงปัญหาในแต่ละวันของเราเลย
4. ไร้ความสำนึกในตนเอง เมื่อเราทำกิจกรรมที่ต้องเกี่ยวข้องกับงานนั้นก็คือประสบการณ์ที่รวมทั้งการกระทำและการรับรู้ การไร้ความสำนึกในตนเองเป็นเรื่องธรรมชาติ เมื่อกิจกรรมเกิดความเพลิดเพลินก็จะมีพลังเหลืออยู่พอที่จะคำนึงถึงตนเองในการกระทำที่เดินไหลเช่นนี้ เราก็จะไม่มีโอกาสพิจารณาหรือสังเกตตนเอง
5. จุดมุ่งหมายและผลย้อนกลับเป็นความสมบูรณ์ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์เดินไหล เพราะว่าจุดมุ่งหมายของกิจกรรมนั้นชัดเจนและผลย้อนกลับก็ทันตาเห็น เช่น นักเทนนิสจะรู้ว่าจะตีอย่างไรลูกเทนนิสจึงจะข้ามตาข่ายได้ แต่ครั้งที่เรตีลูกเทนนิสเราก็จะรู้ได้ว่าเรตีดีหรือไม่
6. ความรู้สึกของการควบคุมประสบการณ์เดินไหล ก่อให้เกิดความรู้สึกของการควบคุมสำหรับคนบางคน หมายถึง ไม่กังวลเกี่ยวกับการขาดการควบคุมที่มีอยู่ในหลายๆ สถานการณ์ในชีวิตประจำวัน เช่น นักปีนเขาอาจจะตกและขาหักได้ หรือผู้ที่เล่นไฟป๊อเกอร์อาจจะเงินเดือนหมด ดังนั้น ความรู้สึกของการควบคุมเป็นเรื่องสำคัญของประสบการณ์

7. การขับเคลื่อนของเวลา หมายถึง ขณะทำกิจกรรมจะไม่มีความสนใจเรื่องเวลา แต่หลังทำกิจกรรมจะรู้ถึงเวลาที่ผ่านไปอย่างรวดเร็ว

8. กิจกรรม คือ สิ่งที่ทำให้เราได้รับประสบการณ์ กิจกรรมที่มีความสนุกสนานจะทำให้บุคคลเข้าร่วมได้ไม่ใช่เพราะความคาดหวังถึงผลประโยชน์ในอนาคต แต่เพราะมันเป็นผลตอบแทนด้วยตัวของมันเอง

Kelly (1996: 415-432) ได้เสนอทฤษฎีที่ชื่อว่า “Dialectical” โดยได้แบ่งออกเป็น 8 ทฤษฎีย่อยได้แก่

1. ทฤษฎีประสบการณ์โดยตรง (Immediate Experience) คือ ประสบการณ์ตรงที่ได้รับจากการใช้เวลาว่างด้วยตนเอง
2. ทฤษฎีการกระทำที่ค้างอยู่ (Existential Action) คือ การกระทำที่ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจ
3. ทฤษฎีการพัฒนา (Developmental Theory) คือ การเรียนรู้ การพัฒนา
4. ทฤษฎีเอกลักษณ์ทางสังคม (Social Identity Theory) คือ การรู้จักตนเอง
5. ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ (Interaction Theory) คือ การติดต่อกับผู้อื่น
6. ทฤษฎีทางสถาบัน (Institutional Theory) คือ การใช้เวลาว่างทางสังคม วัฒนธรรม
7. ทฤษฎีความขัดแย้ง (Conflict Theory) คือ การใช้เวลาว่างเชิงเศรษฐกิจ
8. ทฤษฎีความเป็นมนุษย์ (Humanist Theory) คือ การใช้เวลาว่างเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต

แนวคิดของการใช้เวลาว่าง

Bammel and Bammel (1996: 198-200) ได้กล่าวถึงแนวคิดการใช้ไว้ดังนี้

1. การใช้เวลาว่างเป็นเวลาที่ยังเหลืออยู่ (Leisure is a Residual) คือ หลังจากทำสิ่งที่จำเป็นเสร็จแล้วยังมีเวลาเหลืออยู่ เวลาว่างเป็นเวลาที่ยืดหยุ่น นันทนาการ หรือ เวลาเล่น เราปฏิบัติกิจกรรมยามว่างในช่วงเวลาที่เป็นเวลาที่ว่างจริงๆ

2. การใช้เวลาว่างเป็นภาวะของการดำรงอยู่ (Leisure is a State of Being) คือ การใช้เวลาว่างเป็นภาวะของการดำรงอยู่ ทัศนคติ สภาพจิตใจ ซึ่งในช่วงเวลานั้นเราอาจจะไม่ได้ทำอะไรหรือ

ทำกิจกรรมเพียงนิดหน่อยในช่วงว่าง การใช้เวลาว่างสำหรับคนหนึ่งอาจจะไม่ใช่สำหรับอีกคนหนึ่ง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับทัศนคติ เช่น บุคคลหนึ่งอาจคิดว่าการล้างรถของเขาเป็นกิจกรรม ขณะที่คนหนึ่งคิดว่านั่นคือการทำงาน

3. การใช้เวลาว่างเป็นเสมือนเวลาว่าง (Leisure is as Leisure Does) คือ การใช้เวลาว่างเป็นสิ่งสร้างอุปนิสัย และทำให้คนเป็นคนอย่างที่เขาจะเป็น ไม่มีมาตรการหรือลักษณะสำหรับกิจกรรมพิเศษที่เป็นการใช้เวลาว่างหรือไม่ใช้เวลาว่าง การทำงานทำให้คนเป็นคนทำงาน การใช้เวลาว่างเป็นตัวกำหนดอุปนิสัยทั้งหมด

Cordes and Ibrahim (1999: 5-6) ได้สรุปแนวคิดการใช้เวลาว่างไว้ดังนี้

1. เวลาที่เหลือ (Residual Time) คือ เวลาที่เหลือหลังจากที่เราได้ทำทุกสิ่งทุกอย่างให้สำเร็จเรียบร้อยแล้ว และนำมาใช้เป็นเวลาว่าง
2. กิจกรรม (Activities) คือ การแสดงออกของการกระทำ หรือการแสดงออกอย่างหนึ่ง
3. สภาพจิตใจ (Stage of Mind) คือ ไม่ถูกบังคับ แต่เกิดจากความพึงพอใจ

Murphy (1974: 8) กล่าวถึงนิยามการใช้เวลาว่างว่ามี 6 ประเภท คือ

1. เวลาที่มีอิสระ (Discretionary Time) หมายถึง เวลาที่มีอยู่นอกจากการทำงาน
2. เครื่องมือทางสังคม (Social Instrument) หมายถึง กิจกรรมทางสังคม เช่น การรักษา
3. ชั้นทางสังคม เชื้อชาติ และอาชีพ (Social class, race and occupation) หมายถึง อาชีพ เชื้อชาติ และบทบาททางสังคมมีส่วนกำหนดการใช้เวลาว่าง
4. แบบแผน (Classic) หมายถึง ความมีอิสระภาพ
5. ประโยชน์ (Antiutilitarian) หมายถึง การใช้เวลาว่างที่เกิดประโยชน์ เช่น การแสดงออก
6. ภาพรวม (Holistic) หมายถึง การร่วมกิจกรรมที่สร้างประสบการณ์

Kelly (1996: 18-23) ได้เสนอแนวคิดการใช้เวลาว่างไว้ดังนี้

1. การใช้เวลาว่างเป็นเวลา (Leisure as Time)
2. การใช้เวลาว่างเป็นกิจกรรม (Leisure as Activity)

3. การใช้เวลาว่างเป็นประสบการณ์ (Leisure as Experience)
4. การใช้เวลาว่างเป็นการกระทำ (Leisure as Action)

Kelly and Freysinger (2000: 14-16) กล่าวว่า การใช้เวลาว่างไม่มีแนวคิดที่เฉพาะเจาะจง แต่มีคำจำกัดความหลายอย่าง คือ

1. การใช้เวลาว่างด้วยเวลา (Leisure as Time) หมายถึง การใช้เวลาว่างเป็นเวลาที่ขึ้นอยู่กับความต้องการการพักผ่อน และความจำเป็นอื่นๆ ของชีวิต บางครั้งการใช้ชีวิตประจำวันที่ใช้เวลาว่างเป็นการทำงาน การดูแล หรือการใช้เวลาว่าง เช่น การเดินเพื่อวัตถุประสงค์หลายอย่าง การทำอาหารเพื่อความเพลิดเพลิน และการอ่านหนังสือ การใช้เวลาว่างขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละคน เช่น วัยรุ่นมีการใช้เวลาว่างมากกว่าผู้ใหญ่ คนโสดมีเวลาว่างมากกว่าคนแต่งงานแล้ว ผู้เกษียณอายุมากกว่าผู้ที่ทำงานอยู่ การใช้เวลาว่างในเวลาที่เหมาะสมนั้นจะมีปัญหา ดังนั้นจึงควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์ด้วย
2. การใช้เวลาว่างด้วยกิจกรรม (Leisure as Activity) หมายถึง การกำหนดการใช้เวลาว่างด้วยรูปแบบของกิจกรรมต่างๆ เช่นเดียวกับการใช้เวลาว่างด้วยเวลา กิจกรรมแต่ละอย่างขึ้นอยู่กับการใช้เวลาว่างของแต่ละคน เช่น ผู้ชายชอบกีฬามากกว่าผู้หญิง ผู้หญิงก็จะชอบศิลปะมากกว่าผู้ชาย
3. การใช้เวลาว่างด้วยสภาวะทางใจ (Leisure as a State of Mind) หมายถึง การใช้เวลาว่างเป็นไปด้วยทัศนคติหรือความสำนึก มากกว่ารูปแบบเวลาหรือสถานที่ การใช้เวลาว่างเป็นกิจกรรมที่ผู้ปฏิบัติได้รับอิสระ แรงจูงใจภายใน และไม่มีเครื่องมือ ดังนั้นการใช้เวลาว่าง ก็คือความสำนึกของแต่ละบุคคลไม่ใช่สังคมหรือรูปแบบ ซึ่งอาจเกิดขึ้นที่ไหนหรือเวลาใดก็ได้
4. การใช้เวลาว่างด้วยคุณภาพของการกระทำ (Leisure as a Quality of Action) หมายถึง การใช้เวลาว่างที่มากกว่าทัศนคติหรือการกระทำ นั่นคือ สิ่งที่จะทำนั้นเกิดจากจิตใจ และร่างกาย ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับสังคม เวลา และสถานที่ การใช้เวลาว่างบางครั้งไม่เกี่ยวกับความรู้สึกอิสระ แต่จะคำนึงถึงคุณภาพของกิจกรรม การเล่นของแต่ละกิจกรรมจะทำให้เกิดการใช้เวลาว่าง ซึ่งการใช้เวลาว่างอาจจะเกิดขึ้นที่ไหน เวลาไหนก็ได้ แต่จะมีความหมายในตัวของมันเอง การใช้เวลาว่างอาจจะเกี่ยวกับการทำงาน ครอบครัว การศึกษา เศรษฐกิจ รัฐบาล การพัฒนาส่วนบุคคล เพศ เป็นต้น

5. การใช้เวลาว่างด้วยมิติของชีวิต (Leisure as a Dimension of Life) หมายถึง มิติของการกระทำเพื่อประสบการณ์ของกิจกรรมทุกอย่าง รวมทั้งความรับผิดชอบของครอบครัว และการทำงาน การใช้เวลาว่างเป็นมิติของชีวิตที่แสดงออกมาที่อาจจะเกิดหรือเกิดขึ้นในเรื่องใดก็ได้

Russell (1996: 32-35) ได้กล่าวถึงแนวคิดการใช้เวลาว่าง 3 แนวคิด ดังนี้

1. การใช้เวลาว่างเป็นเวลาอิสระ (Leisure as Free Time) ความหมายว่า การใช้เวลาว่างเป็นเวลาที่นอกเหนือจากเวลาที่ต้องทำงาน เช่น ช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์และวันหยุดต่างๆ

2. การใช้เวลาว่างเป็นกิจกรรมนันทนาการ (Leisure as Recreational Activity) ความหมายว่า กิจกรรมที่ทำในเวลาว่างเป็นกิจกรรมที่ไม่ใช่การทำงานซึ่งโดยทั่วไปเราเรียกว่ากิจกรรมนันทนาการ ได้แก่ การเล่นกีฬา กิจกรรมด้านศิลปะ การเต้นรำ การท่องเที่ยว เป็นต้น

3. การใช้เวลาว่างเป็นทัศนคติ (Leisure as an Attitude) เป็นภาวะทางด้านจิตใจ ซึ่งต่างจากการใช้เวลาว่างเป็นเวลาอิสระหรือการใช้เวลาว่างเป็นกิจกรรมนันทนาการซึ่งเป็นรูปธรรม

ทฤษฎีพฤติกรรมการใช้เวลาว่าง

Russell (1996 : 75) ได้อธิบายความหมายของพฤติกรรมการใช้เวลาว่างอีกอย่างหนึ่ง คือ อิทธิพลของครอบครัวและมิตรสหาย เพราะเมื่อครอบครัวมีฐานะทางสังคมดี ทัศนคติและความชื่นชอบของพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย พี่ ป้า น้า อา ญาติมิตร ที่มีต่อกิจกรรมบันเทิงก็จะมามาก ในฐานะที่เราเป็นมนุษย์ เป็นสมาชิกหนึ่งของสังคม ดังนั้นกลุ่มเพื่อน กลุ่มเพื่อนบ้าน ผู้ร่วมงาน รวมทั้งครอบครัวของเราจะเป็นผู้กำหนดที่สำคัญของความสนใจกิจกรรมบันเทิงของเรา แนวคิดนี้ เราเรียกว่า ชุมชนส่วนตน (Personal Community)

Bammel and Bammel (1996: 201-211) ได้รวบรวมและสรุปทฤษฎีการใช้เวลาว่างไว้ทั้งหมด 6 ทฤษฎี ดังนี้

1. ทฤษฎี Leisure as the Goal of All Human Activity ของ Aristotle ซึ่งกล่าวว่าทุกๆ สิ่งในโลกนี้ในชีวิตมนุษย์นั้นมีความเกี่ยวข้องกันหมด การใช้เวลาว่าง คือ เป้าประสงค์ของพฤติกรรมของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม
2. ทฤษฎีการชดเชย (The Compensatory Theory) เป็นทฤษฎีที่คนนิยมมากที่สุดและบ่อยที่สุดที่ถ่ายทอดเป็นทฤษฎีพฤติกรรมการใช้เวลาว่าง นั่นคือ การใช้เวลาว่างเป็นส่วนหนึ่งของการทำงาน เป็นส่วนตอบแทนความเบื่อหน่าย หรือความตึงเครียดในการทำงาน
3. ทฤษฎีผลกระทบการใช้เวลาว่าง (The Spillover Leisure Theory) ทฤษฎีผลกระทบการใช้เวลาว่าง หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นกับอุปนิสัยของคนงานในเรื่องของการทำงานที่มีอิทธิพลต่อสิ่งที่เราทำในเวลาว่าง เช่น ทันตแพทย์อาจจะมียาร้านเครื่องมือหรือเก้าอี้ประดิษฐ์ที่บ้านที่เขาจะทำงานต่อที่บ้าน ข้อคิดพื้นฐานของทฤษฎีนี้ก็คือ การใช้เวลาว่างบางครั้งก็เป็นผลมาจากกิจกรรมจากการทำงานถ้าการทำงานตึงเครียดและเร้าใจคนงานก็จะทำงานต่อด้วยความรู้สึกดีโดยเลือกเป็นการใช้เวลาว่างที่ตึงเครียดและเร้าใจ
4. ทฤษฎีความคุ้นเคย (The Familiarity Theory) เป็นทฤษฎีที่อธิบายว่าการที่คนเข้าร่วมกิจกรรมการใช้เวลาว่างไม่เหมือนกัน เกิดมาจากความคุ้นเคย หรือความเคยชินจากงานประจำที่ทำหรือสิ่งแวดล้อมที่รอบๆ ตัว เช่น คนที่ทำงานในที่อึกทึบ จะเลือกกิจกรรมการใช้เวลาว่างประเภทตึงเครียด ผจญภัย
5. ทฤษฎีชุมชนส่วนบุคคล (Personal Community Theory) เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงพฤติกรรมการใช้เวลาว่างที่มีเปอร์เซ็นต์การเข้าร่วมสูง จะได้รับอิทธิพลมาจากกลุ่มเพื่อน สังคมในวัยเดียวกัน ฐานะเดียวกัน ทำงานที่เดียวกัน สภาพแวดล้อมเดียวกัน หรือเพื่อนบ้าน ยกตัวอย่างกีฬาที่มีการผจญภัย เช่น การเล่นสกี สกีน้ำ และเครื่องร่อน ต้องการมีเพื่อนร่วมเล่น และต้องการเพื่อนให้กำลังใจให้ผ่านช่วงที่ยากในการเรียนรู้ทักษะพื้นฐาน
6. ทฤษฎี Leisure as Relaxation, Entertainment and Self-Development ของ Joffre Dumazedier ซึ่งกล่าวว่า การใช้เวลาว่างเป็นการพักผ่อน การบันเทิง และเป็นการพัฒนาตน

Kraus (1984: 32-37) ได้กล่าวถึงสิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เวลาว่างว่า ได้แก่ บ้านและสภาพแวดล้อมที่ทำงาน บุคลิกภาพส่วนตัว สังคม และกระบวนการทางสติปัญญา

สมบัติ (2542: 18-20) ได้สรุปพฤติกรรมการใช้เวลาว่างของคนที่เข้าร่วมกิจกรรม โดยได้แบ่งเป็น 8 ประเภทได้แก่

1. พฤติกรรมพื้นฐานทางสังคม (Social Behaviors) คือ กิจกรรมหลายประเภทที่ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มการสร้างมนุษยสัมพันธ์ของชุมชน เช่น กิจกรรมเต้นรำ กีฬาสาว งานปาร์ตี้ การเยี่ยมญาติ และเพื่อนฝูง เป็นต้น
2. พฤติกรรมเกี่ยวข้องกับผูกพัน (Associative Behaviors) คือ กิจกรรมส่งเสริมผู้ที่มีส่วนร่วมหรือสมาชิกกลุ่มให้มีความผูกพัน สนใจร่วมกันในชุมชน เช่น สโมสรผู้รักสัตว์ สมาคมผู้รักรถ กลุ่มผู้สะสมแสตมป์ งานอดิเรก เป็นต้น
3. พฤติกรรมเชิงแข่งขัน (Competitive Behaviors) คือ กิจกรรมส่งเสริมการแข่งขัน การประกวดหรือการทดสอบความสามารถ เช่น เกม กีฬา การแสดงละคร การประกวดความสามารถ ศิลปหัตถกรรม และกีฬาท้าทายความสามารถ เป็นต้น
4. พฤติกรรมเสี่ยงอันตรายท้าทายความสามารถ (Risk-Taking Behaviors) โดยธรรมชาติแล้วมนุษย์เราต้องการกิจกรรมเสี่ยงอันตรายและท้าทายความสามารถ เช่น กีฬาแข่งรถ แข่งเรือ กระโดดร่ม ล่องแก่ง ดำน้ำ ไต่เขา และผจญภัยกับธรรมชาติ เป็นต้น
5. พฤติกรรมบุกเบิกค้นหา (Exploratory Behaviors) คือ กิจกรรมที่ส่งเสริมการบุกเบิกค้นหา ได้แก่ การท่องเที่ยว การตั้งค่ายพักแรม การสงวนรักษาธรรมชาติ การเดินป่า การไต่เขา การผจญภัยใต้น้ำ เป็นต้น
6. พฤติกรรมทดแทนหรือสร้างเสริม (Vicarious Behaviors) คือ กิจกรรมประเภทอ่าน พูด เขียนในวรรณกรรม ช่วยเสริมสร้างความรู้สึกละเอียดและประสบการณ์ทดแทนได้ รวมทั้งรายการโทรทัศน์ วีดีโอ วิทยุ การแสดงละคร นาฏศิลป์ และศิลปกรรม เป็นต้น

7. **สิ่งกระตุ้นทางประสาทสัมผัส (Sensory Stimulation)** คือ กิจกรรมสังสรรค์เฉลิมฉลอง ความสุข สนุกสนาน กิจกรรมที่มีสิ่งกระตุ้นทางประสาทสัมผัสต่างๆ เช่น การดื่มของมีนเมา ประเภทแอลกอฮอล์ ยาเสพติด และกิจกรรมเพศสัมพันธ์ การแสดงคอนเสิร์ตช่วยกระตุ้นประสาทสัมผัสทางอารมณ์ รวมทั้งแสงเสียง

8. **การแสดงออกทางร่างกาย (Physical Expression)** คือ กิจกรรมประเภทเกมกีฬา การเดินรำ กิจกรรมเข้าจังหวะ ระบายสี ดนตรี แจ๊สแดนซ์ เป็นต้น

สมบัติ (2542: 21) ยังได้สรุปรายงานการวิจัยของTillmanเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรม ความต้องการกิจกรรมในเวลาว่างของคน และชุมชน โดยสรุปได้ 10 ประการ ดังนี้

1. ต้องการสร้างประสบการณ์ใหม่
2. ต้องการเป็นที่ยอมรับหรือยกย่องจากผู้อื่น
3. ต้องการพักผ่อนหย่อนใจเพื่อหนีความเครียด
4. ต้องการความมั่นคงปลอดภัย
5. ต้องการเป็นผู้นำกลุ่ม หรือผู้ควบคุมสถานการณ์
6. ต้องการตอบสนอง และมีปฏิริยาทางสังคม
7. ต้องการกิจกรรมทางจิตใจ เพื่อก่อให้เกิดอารมณ์สุขสงบ
8. ต้องการความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาความคิด
9. ต้องการบริการผู้อื่น และอยากจะเป็นที่ต้องการ
10. ต้องการกิจกรรมการเคลื่อนไหวและการทดสอบสมรรถภาพ

ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมการใช้เวลาว่าง

Torkildsen (1992: 91) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ชักจูงให้เข้าร่วมการใช้เวลาว่าง ว่ามี 3 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยด้านบุคคลได้แก่ อายุ วัย เพศ สถานภาพการสมรส ผู้ที่อยู่ในอุปการะและอายุ ความตั้งใจและจุดมุ่งหมายในชีวิต ภาระหน้าที่ส่วนตัว ปฏิภาณไหวพริบ ความเข้าใจการใช้เวลาว่าง ทัศนคติและแรงจูงใจ ความสนใจและความตั้งใจ ทักษะและความสามารถทางกายภาพ สังคมและสติปัญญา อุปนิสัยและความเชื่อมั่น วัฒนธรรมในถิ่นที่เกิดตลอดจน และการเลี้ยงดูและภูมิหลัง

2. ปัจจัยด้านสังคมและสภาพแวดล้อม ได้แก่ อาชีพ รายได้ การจัดการกับรายได้ วัสดุที่มีคุณค่าและสินค้า ข้าวของรถยนต์และเครื่องยนต์ เวลาที่เหมาะสม หน้าที่และความตั้งใจ บ้านและสภาพแวดล้อมทางสังคม เพื่อนๆและกลุ่มเพื่อนสนิท บทบาททางสังคมและการติดต่อ ปัจจัยสิ่งทีแวดล้อม ปัจจัยการใช้เวลาว่างโดยรวม การศึกษาและความรู้ ปัจจัยด้านประชากร และปัจจัยด้านวัฒนธรรม

3. ปัจจัยด้านโอกาส ได้แก่ ทรัพยากรที่หามาได้ เครื่องอำนวยความสะดวก-แบบและคุณภาพ ความสำนึก ความรู้ความเข้าใจของโอกาส การบริการด้านนันทนาการ การแจกแจงของเครื่องอำนวยความสะดวก วิธีการและสถานที่ การเลือกกิจกรรม การคมนาคม การตลาด การจัดโปรแกรม การดำเนินการและความเป็นผู้นำ การเข้าสังคม และนโยบายทางการเมือง

Bammel and Bammel (1996: 359-403) ได้กล่าวถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้เวลาว่างว่ามีลักษณะด้านสังคม-ประชากร ซึ่งได้แก่ อาชีพ การศึกษา รายได้ ระดับทางสังคม การแข่งขัน ศาสนา อายุ เพศ สถานภาพทางครอบครัว จริยธรรม ที่อยู่อาศัย และวัฒนธรรม

Russell (1996: 74) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการใช้เวลาว่างว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการใช้เวลาว่างนอกจากเวลาและอายุ เพศ ชนชาติ ระดับความสามารถแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นๆ อีกได้แก่ รายได้ อาชีพ ระดับการศึกษา ครอบครัว เพื่อนฝูง สภาพภูมิศาสตร์ที่อยู่อาศัย ความเชื่อทางศาสนา ระบบราชการ การคมนาคม และการอยู่ในภาวะสงคราม ปัจจัยด้านรายได้และการศึกษา การศึกษาที่สูงรายได้ก็ยิ่งมากขึ้นสามารถใช้ในการหาความสำราญได้มาก จะเห็นได้จากรายงานของการท่องเที่ยวว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ดีจะใช้จ่ายเงินทองและใช้เวลาในการท่องเที่ยวได้มากกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำ

Chubb and Chubb (1981: 417) กล่าวถึงปัจจัย 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรม ดังนี้คือ

1. ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจ ลักษณะของประชากร ภาวะทางสังคม แหล่งทรัพยากร และสิ่งเอื้ออำนวยต่อการใช้เวลาว่าง

2. ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความสนใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม ประกอบไปด้วยปัจจัยต่างๆ คือ บุคลิกภาพ ความรู้และทักษะ การรับรู้ เพศ อายุ เจตคติ วัฒนธรรมประเพณี รวมทั้งวิถีการดำเนินชีวิต

Rodgers (1977: 30) กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เวลาว่างว่ามี 4 ปัจจัย คือ

1. เวลาเร่งด่วน
2. เวลาที่จำเป็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการใช้เวลาว่าง
3. ความมีประสิทธิภาพในวัฒนธรรมเวลาต่าง ๆ
4. ความเข้าใจส่วนบุคคลในเรื่องของเวลาว่าง

Kaplan (1975: 27-28) กล่าวว่าใช้เวลาว่างของแต่ละบุคคล จะแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. ปัจจัยภายใน (Internal factors) ได้แก่ ความพึงพอใจ การพิจารณาตัดสินใจ บุคลิกภาพของแต่ละบุคคล อารมณ์นึกคิดต่างๆ และรสนิยมของแต่ละบุคคล

2. ปัจจัยภายนอก (External factors) ที่สามารถวัดและมองเห็นได้อย่างชัดเจน คือ อายุ เพศ รายได้ ที่อยู่อาศัย การทำงาน การศึกษา ระยะเวลา โดยมีอิทธิพลต่อการเลือกและการใช้เวลาว่างของบุคคล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 อายุ เป็นตัวแปรพื้นฐานที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างในเรื่องของการใช้เวลาว่าง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการยอมรับบทบาทตามที่สังคมกำหนดให้ ทักษะและประสบการณ์ตามอายุ การยึดถือ และปฏิบัติเป็นประจำ

2.2 เพศ เป็นความแตกต่างทางสรีระ ซึ่งเป็นตัวกำหนด และแบ่งแยกกิจกรรมให้ผู้หญิงและผู้ชายแตกต่างกันอย่างชัดเจน

2.3 การศึกษา เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับอาชีพ การทำงาน ระดับรายได้ และสถานภาพทางสังคม นอกจากนี้ ยังมีผลต่อการดำเนินชีวิต รสนิยม การเลือกสรร การตัดสินใจ บุคลิกภาพ และอารมณ์นึกคิดของแต่ละบุคคลด้วย

2.4 รายได้ การเลือกใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมต่างๆ ของแต่ละบุคคล ยังขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการทำกิจกรรมนั้นด้วย รายได้และทรัพย์สินเป็นตัวแบ่งแยกความแตกต่างของบุคคล ออกเป็นคนจนและคนรวย ซึ่งมีผลไปถึงการดำเนินชีวิต (Life style) ของแต่ละคนด้วย

2.5 การทำงาน ปัจจัยด้านการทำงานมีผลต่อการเลือกและใช้เวลาว่าง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของงานที่ทำว่ามีความเกี่ยวข้องกับวัสดุ อุปกรณ์ และมีความสัมพันธ์ต่อการนำไปใช้ในยามว่างด้วย การทำงานทำให้เกิดทักษะ ประสบการณ์ และสร้างคุณค่า ความสำคัญที่ต้องการจะเรียนรู้ และการทำงานสร้างทัศนคติซึ่งส่งผลไปสู่การเลือกสรรกิจกรรมที่เหมาะสมด้วย

2.6 ที่อยู่อาศัย เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อการเลือกใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าสถานที่นั้นมีประเภทของกิจกรรมให้เลือกหรือไม่ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับกรรมนาคม ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ความสัมพันธ์ในชุมชนละแวกบ้าน โครงสร้างทางระบบนิเวศน์ อาชีพโดยรวมในชุมชนนั้นๆ

2.7 ระยะเวลา การใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมใดๆ ย่อมขึ้นอยู่กับระยะเวลาว่างที่มีการแบ่งเวลาเพื่อใช้ในกิจกรรมต่างๆ ขึ้นอยู่กับการเห็นคุณค่าและความจำเป็นในกิจกรรมนั้นๆ รวมถึงระยะเวลาในการเดินทางไปร่วมกิจกรรมนั้นด้วย

3. เงื่อนไขในระดับสังคม เป็นตัวควบคุมปัจจัยในระดับบุคคลอีกระดับหนึ่ง ได้แก่ ความสอดคล้องเหมือนๆ กัน ประเพณีที่ถือปฏิบัติ การแนะนำและเสนอแนะ ช่วงชั้นทางสังคม ข้อห้ามและการกีดกันทางสังคม หรือข้อกำหนดบังคับต่างๆ

สรุปแล้วการใช้เวลาว่างของบุคคลขึ้นอยู่กับปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก และเงื่อนไขในระดับสังคม ซึ่งเป็นผลให้บุคคลมีพฤติกรรมที่จะเลือกทำกิจกรรมในเวลาว่างที่แตกต่างกันออกไป

รูปแบบการเข้าร่วมการใช้เวลาว่าง

Robert (1978: 3) ได้แบ่งรูปแบบการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทสร้างสรรค์ (Creative)

1.1 การใช้เวลาว่างในบ้าน เช่น อ่านหนังสือ ฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ ฟังซีดี เล่นเกม คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

1.2 การใช้เวลาว่างนอกบ้าน เช่น ชมภาพยนตร์ เข้าพิพิธภัณฑ์ ไปสวนสาธารณะ เข้าห้องสมุด เป็นต้น

2. ประเภทท่องเที่ยว (Tourism)

2.1 การใช้เวลาว่างร่วมกัน เช่น การเข้าแคมป์ การเล่นเรือ เป็นต้น

2.2 การใช้เวลาว่างแบบดึงดูด เช่น เที่ยวชมธรรมชาติ ไปสวนสนุก เป็นต้น

2.3 การใช้เวลาว่างแบบมีการประชาสัมพันธ์ เช่น บริษัททัวร์ เป็นต้น

3. ประเภทกีฬา (Sports) เช่น การออกกำลังกาย และเข้าชมการแข่งขันกีฬา

4. ประเภทการใช้เวลาว่างและการเข้าสังคม (Leisure and Socialising) เช่น การทานข้าว การไปงานปาร์ตี้ การเดินช้อปปิ้ง การไปงานเดินร่ำ เป็นต้น

จรินทร์ (2528: 155-173) ได้กล่าวถึงประเภทของการใช้เวลาว่างไว้ดังนี้

1. การฝีมือและศิลปหัตถกรรม

2. เกม กีฬา กรีฑา

3. ดนตรี และร้องเพลง

4. ละคร ภาพยนตร์

5. งานอดิเรก

6. กิจกรรมทางสังคม
7. เดินรำ
8. นอกสถานที่ (นอกเมือง)
9. อ่าน พูด เขียน และวรรณกรรม
10. กิจกรรมพิเศษ
11. อาสาสมัคร

Orthner (1974 Cited Tangsujjapoj, 1991: 22) ได้กล่าวถึงรูปแบบของการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างไว้ดังนี้

1. กิจกรรมที่ขนานกัน (Parallel Activity) เป็นการเข้าร่วมกิจกรรมการใช้เวลาว่างของบุคคลซึ่งใกล้เคียงกันหรือเหมือนกัน
2. กิจกรรมที่ร่วมกัน (Joint Activity) เป็นกิจกรรมที่ต้องการทำร่วมกัน เช่น กิจกรรมการพายเรือ เป็นต้น
3. กิจกรรมแต่ละคน (Individual Activity) เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้น โดยแต่ละบุคคลเลือกที่จะเข้าร่วมด้วยตนเอง

สมบัติ (2542: 103-124) ได้แบ่งรูปแบบการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างเป็น 15 ประเภท คือ

1. เกมกีฬา
2. ศิลปหัตถกรรม
3. การเดินรำ และกิจกรรมเข้าจังหวะ
4. การละคร
5. งานอดิเรก
6. ดนตรีและร้องเพลง
7. กิจกรรมกลางแจ้ง หรือนอกเมือง
8. กิจกรรมทางสังคม
9. กิจกรรมพิเศษ

10. วรรณกรรม (อ่าน พูด เขียน)
11. การบริการอาสาสมัคร
12. การท่องเที่ยวทัศนศึกษา
13. กลุ่มสัมพันธ์ และมนุษยสัมพันธ์
14. กิจกรรมพัฒนาจิตใจ และความสนุกสนาน
15. กิจกรรมการพัฒนาสุขภาพ และสมรรถภาพ

จากเอกสารที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการเข้าร่วมการใช้เวลาว่าง จึงได้สรุปรูปแบบการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างออกเป็น 8 ประเภท คือ

1. ศิลปะและหัตถกรรม
2. เกมและกีฬา
3. งานอดิเรก
4. สติปัญญาและภาษา
5. เต้นรำ และกิจกรรมเข้าจังหวะ
6. ละคร ภาพยนตร์ และการแสดง
7. ดนตรี และร้องเพลง
8. กลางแจ้งและสิ่งแวดล้อม

ความพึงพอใจในการใช้เวลาว่าง

Wolman (1973: 333) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่มีความสุข เมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายของความต้องการ หรือแรงจูงใจ นอกจากนี้ความพึงพอใจเป็นการตัดสินใจหรือเปรียบเทียบสิ่งเรามีกับสิ่งที่เราคิดว่าเราสมควรได้รับ สิ่งที่เราคาดหวัง หรือสิ่งที่ต้องการ ถ้ามีความแตกต่างเพียงนิดหน่อย ความพึงพอใจจะมีมาก แต่ถ้าต่างกันมาก ความพึงพอใจก็จะลดน้อยลง (Campbell, 1980: 22)

ความพึงพอใจในการใช้เวลาว่าง คือ ปรากฏการณ์อัตวิสัย ในการประเมินความพึงพอใจในการใช้เวลาว่าง ประกอบด้วย 2 ประเภท ประเภทที่หนึ่งเรียกว่า “Milwaukee Avocational Satisfaction Questionnaire” เป็นการทดสอบทางจิตวิทยา ของประชากรที่มีความบกพร่องทางกาย

(Overs, Taylor and Adkins, 1974: 124) ส่วนอีกประเภทเรียกว่า “Leisure Satisfaction Scale” (Beard and Ragheb, 1980: 116) ใช้ทดสอบกับกลุ่มประชากรที่หลากหลาย และพบว่ามีค่าความเชื่อมั่นสูง แบบประเมินความพึงพอใจในการใช้เวลาว่าง มองการใช้เวลาว่างเป็นกิจกรรมนันทนาการที่จะช่วยสร้างประเภทของความพึงพอใจหลายๆ แบบให้แก่แต่ละคน (Winslow, 1984: 6)

Iso-Ahola (1982 Cited Henderson and Bialeschki, 1995: 49) ให้ความหมายของ “ความพึงพอใจในการใช้เวลาว่าง” ว่าเป็นความรู้สึกรู้สึกของการมีอิสระและการควบคุมตนเอง การวัดความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างควรวัดการใช้เวลาว่างที่จะช่วยประชาชนได้รับความสมดุลของชีวิต การส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และการให้ผลสะท้อนกลับเกี่ยวกับความสามารถของเขา

Russell (1996: 86-88) ได้กล่าวถึงมนุษย์มีความต้องการที่จะได้รับความพึงพอใจจากพฤติกรรมการใช้เวลาว่าง ซึ่งประกอบด้วย การมีความสุขกับธรรมชาติ สมรรถภาพทางกาย ลดความตึงเครียด จากภาระกิจประจำวัน และด้านจิตใจ หลีกเลียงความกดดันทางกายภาพ แสวงหาความสงบเงียบ การเรียนรู้นอกสถานที่ เข้าร่วมกลุ่มกับเพื่อน ความเป็นอิสระ ความสัมพันธ์ในครอบครัว การทบทวนความคิดหรือความรู้สึกของตัวเอง สมาคมกับคนที่ดี การบรรลุผลสำเร็จ การพักผ่อนทางกายภาพ การเป็นผู้นำ การเสี่ยงอันตราย การลดความเสี่ยง การพบปะผู้คนใหม่ๆ การสร้างสรรค์ ความคิดถึง และอุณหภูมิต้องเหมาะสม (Driver, Tinsley and Manfredo, 1991: 14)

Maslow (1954: 80-91) ได้ศึกษาความต้องการของมนุษย์ โดยได้นำมาจัดเรียงลำดับชั้นจากขั้นต่ำสุดไปสู่อันดับสูงสุด ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านกายภาพ เป็นความต้องการเพื่อดำรงชีวิตอยู่ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่พักอาศัย เป็นต้น
2. ความต้องการทางด้านความมั่นคง และความปลอดภัย เป็นความต้องการความปลอดภัยในชีวิต ความมั่นคงในหน้าที่การงาน เป็นต้น

3. ความต้องการทางด้านสังคม เป็นความต้องการการได้รับการยอมรับจากผู้อื่นและสังคม
4. ความต้องการการสรรเสริญ หรือการได้รับการยกย่องในสังคม เป็นความต้องการเป็นเจ้าของที่จะรู้สึกว่าคุณค่าทั้งสายตาตนเอง และสายตาของผู้อื่น
5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต เป็นการใช้ความสามารถของตัวเอง ที่มีความสามารถที่ทำให้เข้าใจและทำสิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้น และความต้องการสร้างสรรค์ในตัวเอง

Henderson and Bialeschki (1995: 49) กล่าวถึงในการวัดความพึงพอใจในการใช้เวลาว่าง ควรวัดจากหลายๆ มิติ ประกอบด้วย

1. ความสำเร็จ
2. การหลบหนีออกจากกรอบคร่ำ
3. อิสระในการทำด้วยตนเอง
4. ความสนุกสนานทางสังคม เช่น สนุกสนานกับมิตรภาพ
5. สิ่งแวดล้อม เช่น เป็นพื้นที่ที่ดึงดูดทางกายภาพ เป็นพื้นที่ใหม่ๆ และสะอาด เป็นพื้นที่ว่าง และออกแบบให้ง่ายเพื่อความพึงพอใจ
6. ความเสี่ยง เช่น ความเสี่ยงในการเข้าร่วม และการแก้ไขจากอันตราย
7. สมรรถภาพทางกาย

Mannell and Kleiber (1997: 207) กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจในการใช้เวลาว่าง คือ สิ่งที่ใช้ประเมินคุณภาพของการใช้เวลาว่างของประชาชน และยังเป็นทางเลือกหนึ่งที่ใช้วัดค่าของความถี่ในการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างที่เป็นตัวชี้วัดตัวหนึ่งของคุณภาพการใช้เวลาว่าง จะเห็นได้ว่า ความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างยึดหลักการวัดผลแบบที่เรียกว่า การประเมิน-ความพึงพอใจ (Appraisal-Satisfaction) ผู้ทำการประเมินต้องจัดลำดับความพึงพอใจต่อรูปแบบการใช้เวลาว่างแบบต่างๆ ทั้งนี้ วิธีการประเมินเพื่อสร้างกรอบความคิดและหาค่าความพึงพอใจในการใช้เวลาว่าง ได้มาจากการวิจัยที่มีมานานแล้วเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ของผู้ที่อยู่ในวัยทำงาน และผู้ที่เกษียณอายุแล้ว รูปแบบที่ศึกษาเน้นถึงปัญหาสุขภาพจิตและวิธีที่คนจะจัดการกับความยุ่งยากในชีวิต แต่ต่อมาก็เปลี่ยนเป็นเรื่องสภาพความเป็นอยู่ หรือคุณภาพชีวิต วิธีการประเมิน-ความพึงพอใจ

สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามที่จะประเมินคุณภาพและขอบเขตมากกว่าใช้ในการวัด เช่น นักเศรษฐศาสตร์ตีค่าการดำรงชีพของประชาชนด้วยผลรวมรายได้ของประเทศ และได้กล่าวถึงความต้องการ-ความพึงพอใจ (Need-Satisfaction) เป็นสิ่งที่เชื่อมโยงระหว่างความต้องการทางด้านจิตวิทยา นำมาสู่กิจกรรมยามว่าง สถานการณ์ และธรรมชาติของการใช้เวลาว่างที่เลือก ส่วนการประเมิน-ความพึงพอใจ (Appraisal-Satisfaction) เป็นเรื่องความพยายามประเมินคุณภาพของการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างมากกว่าปริมาณ ส่วนแรงจูงใจในการใช้เวลาว่างและการสร้างความพึงพอใจ มีประโยชน์ในการช่วยให้ผู้ใช้เวลาว่างได้คิด และวางแผนเกี่ยวกับรูปแบบการใช้เวลาว่าง โปรแกรมการใช้เวลาว่าง และการบริการที่ต้องการ (Mannell and Kleiber, 1997: 211) อีกทั้งยังได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ คือ รูปแบบการใช้เวลาว่าง เพราะฉะนั้นจึงต้องศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างกับปัจจัยเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างอื่นๆ ด้วย เช่น การเข้าร่วมทัศนคติ ความพยายาม และความเบื่อหน่าย (Mannell and Kleiber, 1997: 210) ดังตัวอย่าง Ragheb (1980: 138-149) พบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมยิ่งสูงมาก และยิ่งคิดในทางบวกมากเท่าไร ความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างก็จะยิ่งสูงมากขึ้น Francken and Van Raaij (1981: 337-352) พบว่า ความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างจะสูงขึ้นกับคนสูงวัยกับผู้ที่มีมุมมองในแง่ดี Iso-Ahola and Weissinger (1987: 356-364) ค้นพบว่า ผู้ที่มีความเบื่อหน่ายในการใช้เวลาว่างมากเท่าไร ความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างก็จะยิ่งลดน้อยลง ผลกระทบในกรณีนี้ก็คือปัจจัยอื่นๆ เช่น การเกษียณ ความเครียด และความมีอิสระในการใช้เวลาว่าง (Mannell and Kleiber, 1997: 210)

รูปแบบการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร

การให้บริการด้านนันทนาการของกรุงเทพมหานครนั้น มีหน่วยงานเกี่ยวข้องที่รับผิดชอบคือ สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว (2550) และสำนักสิ่งแวดล้อม (2550) โดยที่สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยวจะหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการ อนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ ฟันฟู บำรุง รักษา วัฒนธรรม สร้างความรู้ ความเข้าใจ และการตระหนักในคุณค่าและเอกลักษณ์ที่ดีของความเป็นไทย ส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการและจัดกิจกรรมทั้งด้าน ดนตรี กีฬา ห้องสมุด พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว และแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรมในรูปแบบต่างๆ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนศึกษา วิเคราะห์ วิจัยปัญหาและแนวทางการดำเนินงาน และการพัฒนาด้านกีฬา นันทนาการ ศิลปะ และวัฒนธรรม และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งส่วนราชการภายในและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

1. สำนักงานเลขานุการ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสารบรรณและธุรการทั่วไป งานช่วยอำนวยความสะดวกและเลขานุการ การบริหารงานบุคคล งานการคลัง การเงินและบัญชี การงบประมาณ การพัสดุ การควบคุมดูแลสถานที่และยานพาหนะ งานนิติกรรมและสัญญา งานประชาสัมพันธ์ งานออกแบบ งานอื่นที่ไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบของกองใดโดยเฉพาะ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งงานภายในส่วนราชการ ดังนี้

1.1 กลุ่มงานช่วยนักบริหาร มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านเลขานุการ การติดต่อ นัดหมายการประชุม การประสานงานและอำนวยความสะดวกแก่ผู้อำนวยการสำนัก และรองผู้อำนวยการสำนัก และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

1.2 งานธุรการมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสารบรรณและธุรการทั่วไป งานการประชุม การเร่งรัดติดตามเรื่อง และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การควบคุมดูแลสถานที่และยานพาหนะ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

1.3 ฝ่ายการเจ้าหน้าที่ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผนอัตรากำลัง การสรรหา การบรรจุและแต่งตั้ง การโอน การย้าย การลาออก การขอกลับเข้ารับราชการ การศึกษาต่อ ดูงาน และฝึกอบรม การพิจารณาความชอบและประเมินสมรรถภาพการปฏิบัติงาน การประชุม อ.ก.ค. สำนัก การเลื่อนระดับ การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย การทะเบียนประวัติ การขอรับบำเหน็จบำนาญและเกษียณอายุราชการ การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และประกาศเกียรติคุณ การจัดทำบัตรประจำตัวของข้าราชการและลูกจ้าง การดำเนินการตามกฎหมาย ประกันสังคม งานนิติกรรมและสัญญา งานวินิจฉัยปัญหาและข้อกฎหมาย การดำเนินการกรณีละเมิด และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

1.4 ฝ่ายการคลัง มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านการเงินและงบประมาณ การบัญชีและพัสดุ การตรวจสอบฎีกาและในสำคัญ การจัดซื้อจัดจ้าง การทะเบียนทรัพย์สิน และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

1.5 กลุ่มงานประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำแผนงาน ประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสำนักการเขียนข่าว การตรวจสอบข่าว วิเคราะห์ข่าว และการจัดแถลงข่าว การตอบปัญหาและชี้แจงข่าวเพื่อทำ

ความเข้าใจเกี่ยวกับงานในหน้าที่รับผิดชอบของสำนัก การผลิตสื่อ การจัดทำหนังสือวารสารของสำนัก และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

1.6 กลุ่มงานออกแบบ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสำรวจ รั้งวัด จัดหาข้อมูล เพื่อการออกแบบ เขียนแบบ การคำนวณ โครงสร้างและสถาปัตยกรรมประกอบในการก่อสร้าง แก้ไข ปรับปรุงภูมิทัศน์ อาคารและสิ่งก่อสร้างด้านวัฒนธรรม นันทนาการ กีฬา และการท่องเที่ยว รวมทั้งการดูแล บำรุง รักษา ระบบไฟฟ้า ระบบน้ำ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ การควบคุมการก่อสร้าง และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

2. กองนโยบายและแผนงาน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของสำนัก ประสานการดำเนินงานจัดทำแผนปฏิบัติราชการให้สอดคล้องกับนโยบาย และแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร เพื่อให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติราชการ การส่งเสริมความรู้และพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงาน เป็นศูนย์รวมข้อมูลสารสนเทศ ด้านนันทนาการ การท่องเที่ยว และศิลปวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานคร และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งงานภายในส่วนราชการ ดังนี้

2.1 งานธุรการ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสารบรรณและธุรการทั่วไป งานการประชุม การงบประมาณ การเงิน การบัญชีและพัสดุ การควบคุมดูแลสถานที่และยานพาหนะ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

2.2 กลุ่มงานแผนงานและประเมินผล มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ จัดทำแผนปฏิบัติราชการของสำนัก แผนพัฒนาด้านนันทนาการ ดนตรี กีฬา วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานการจัดทำแผนปฏิบัติราชการร่วมกับส่วนราชการภายในและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำโครงการสัมมนา ฝึกอบรม เพื่อพัฒนาบุคลากร ผู้ปฏิบัติงาน การเร่งรัด และติดตามประเมินผลการดำเนินงานของส่วนราชการภายในให้เป็นไปตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนดไว้ การจัดทำรายงานสรุปผลการปฏิบัติราชการประจำปีของสำนัก และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

2.3 กลุ่มงานสารสนเทศ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อจัดทำรายงานสถิติและพัฒนาระบบสารสนเทศด้านนันทนาการและวัฒนธรรม กำหนดรูปแบบ

ขั้นตอนและวิธีการจัดเก็บข้อมูล ออกแบบและพัฒนาฐานข้อมูล การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ และระบบสารสนเทศสำหรับประชาชน ประสานความร่วมมือและเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูล เพื่อให้ปฏิบัติงานรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

3. ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้บริการ จัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการขั้นพื้นฐาน การจัดการกิจกรรมนันทนาการขั้นพัฒนาทักษะและขั้นสูง การพัฒนาผู้นำเยาวชน ส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้งสภาเยาวชนกรุงเทพมหานครและสภาเยาวชนเขตการจัดกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประเพณี และกิจกรรมพิเศษอื่นๆ ให้บริการด้านอาคารสถานที่ในการจัดประชุม สัมมนาแก่นักเรียนทั้งภาครัฐและเอกชน การควบคุมดูแลการใช้อาคารสถานที่ สนามกีฬาและอุปกรณ์ต่างๆ ของผู้มารับบริการให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด การส่งเสริมงานด้านวิชาการและการพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนเป็นแหล่งข้อมูลสารสนเทศด้านการพัฒนาเยาวชนของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

4. กองนันทนาการ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้บริการ และส่งเสริมกิจกรรมของศูนย์เยาวชน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อเยาวชนและประชาชน ให้บริการห้องสมุดเพื่อเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้และความบันเทิงในยามว่าง จัดทำโครงการเกี่ยวกับห้องสมุด ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานและการจัดกิจกรรมของห้องสมุดประชาชนและศูนย์เยาวชนที่อยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงาน และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งงานภายในส่วนราชการ ดังนี้

4.1 ฝ่ายบริหารทั่วไปมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสารบรรณ และธุรการทั่วไป งานการประชุม การงบประมาณ การเงิน การบัญชีและพัสดุ การบริหารงานบุคคล การควบคุมดูแลสถานที่และยานพาหนะ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

4.2 กลุ่มงานพัฒนาห้องสมุดประชาชนมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของห้องสมุดประชาชน ให้บริการประชาชนเกี่ยวกับการค้นคว้าศึกษาหาความรู้ เผยแพร่ความรู้ต่างๆ จัดทำโครงการต่างๆ เกี่ยวกับห้องสมุด รวบรวมข้อมูลสถิติเกี่ยวกับ

การเข้าใช้บริการของประชาชน ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของห้องสมุดประชาชน และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

4.3 กลุ่มงานพัฒนาศูนย์เยาวชน 1 มีหน้าที่รับผิดชอบในการให้บริการฝึกอบรมและส่งเสริมกิจกรรมของศูนย์เยาวชนที่อยู่ในความรับผิดชอบ ควบคุม ดูแล และปรับปรุงศูนย์เยาวชนและสนามเด็กเล่น ส่งเสริมการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อเยาวชนและประชาชน และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง โดยรับผิดชอบศูนย์เยาวชนวัดโสมนัส ศูนย์เยาวชนเทวศร์ ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย ศูนย์เยาวชนวัดมหาธาตุ ศูนย์เยาวชนเตชะวณิช ศูนย์เยาวชนวัดจักรแก้วจกณี ศูนย์เยาวชนโรตารีธนบุรี ศูนย์เยาวชนอัมพวา ศูนย์เยาวชนเวฬุราชิม ศูนย์เยาวชนบางแค (เรื่องสอน) ศูนย์เยาวชนชัยพฤกษมาลา ศูนย์เยาวชนจอมทอง ศูนย์เยาวชนบางขุนเทียน ศูนย์เยาวชนสะพานพระราม 9 ศูนย์เยาวชนทุ่งครุ ศูนย์เยาวชนสะพานพระราม 8 และศูนย์เยาวชนสวนเกียกกาย

- กลุ่มงานพัฒนาศูนย์เยาวชน 2 มีหน้าที่รับผิดชอบในการให้บริการฝึกอบรมและส่งเสริมกิจกรรมของศูนย์เยาวชนที่อยู่ในความรับผิดชอบ ควบคุม ดูแล และปรับปรุงศูนย์เยาวชนและสนามเด็กเล่น ส่งเสริมการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อเยาวชนและประชาชน และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง โดยรับผิดชอบศูนย์เยาวชนปทุมวัน ศูนย์เยาวชนบ่อนไก่ ศูนย์เยาวชนวัดหัวลำโพง ศูนย์เยาวชนลุมพินี ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง ศูนย์เยาวชนบางนา ศูนย์เยาวชนลาดกระบัง ศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ ศูนย์เยาวชนมีนบุรี ศูนย์เยาวชนคลองกุ่ม ศูนย์เยาวชนบางเขน ศูนย์เยาวชนคลองเตย และศูนย์เยาวชนวชิรเบญจทัศ

5. กองการกีฬา มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการ และการดำเนินงานด้านกีฬาของกรุงเทพมหานคร การกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานในการดำเนินงานด้านกีฬา ลานกีฬา และศูนย์กีฬาที่อยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ส่งเสริมและสนับสนุนการเล่นกีฬารับพื้นฐาน และการเล่นกีฬาสู่ความเป็นเลิศ โดยให้การฝึกสอนแก่บุคคลทั่วไป และเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ การคัดเลือกนักกีฬาตัวแทนกรุงเทพมหานคร การจัดการแข่งขันสนับสนุนและประสานการดำเนินงานด้านกีฬากับสมาคม และองค์กรเครือข่ายส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานด้านกีฬา และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งงานภายในส่วนราชการ ดังนี้

5.1 ฝ่ายบริหารงานทั่วไป มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสารบรรณและธุรการทั่วไป งานการประชุม การงบประมาณ การเงิน การบัญชีและพัสดุ การบริหารงานบุคคล การควบคุมดูแลสถานที่และยานพาหนะ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

5.2 กลุ่มงานวิชาการและพัฒนาเทคนิค มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษา ค้นคว้า และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนงานและโครงการด้านกีฬาให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนา กีฬาชาติ และยุทธศาสตร์กรุงเทพมหานคร สนับสนุนด้านวิชาการและการปฏิบัติงานด้านกีฬาแก่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์กีฬาและลานกีฬา เก็บรวบรวมข้อมูลสถิติและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศทางการกีฬา วางแผน กำหนดแนวทางและ ดำเนินการพัฒนาบุคลากรทางการกีฬา การพัฒนาและเผยแพร่ความรู้ทางวิทยาศาสตร์การกีฬา การนำเทคโนโลยีทางการกีฬามาใช้ในการพัฒนาการกีฬาของกรุงเทพมหานครและปฏิบัติหน้าที่อื่น ที่เกี่ยวข้อง

5.3 กลุ่มงานส่งเสริมกีฬา มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานศูนย์กีฬา ลานกีฬา การจัดการแข่งขันกีฬานักเรียน อุดมศึกษา ยูวชน เยาวชน และ ประชาชนในระดับกรุงเทพมหานคร การจัดการแข่งขันกีฬามวลชน การคัดเลือกและจัดส่งนักกีฬา ตัวแทนกรุงเทพมหานครเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในระดับต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ การจัดกิจกรรมกีฬาระหว่างประเทศบ้านพี่เมืองน้อง ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการออกกำลังกายและ เล่นกีฬา ส่งเสริม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดตั้งชมรมกีฬา การวางแผนและการจัด กิจกรรมระหว่างศูนย์กีฬา และลานกีฬา สนับสนุนการจัดการแข่งขันให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งด้าน บุคลากรและวิธีดำเนินการ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

5.4 ศูนย์ฝึกกีฬาเยาวชน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนให้เยาวชน มีทักษะการเล่นกีฬาขั้นพื้นฐานที่ถูกต้อง เรียนรู้ กฎ กติกาการแข่งขัน ส่งเสริมทักษะการเล่นกีฬา ในขั้นก้าวหน้าเพื่อมุ่งเน้นความเป็นเลิศทางด้านกีฬา และเป็นตัวแทนของกรุงเทพมหานครเข้าร่วม แข่งขันกีฬาในระดับชาติ และเป็นตัวแทนของชาติเข้าร่วมการแข่งขันในระดับนานาชาติ ตลอดจน พัฒนาทักษะในขั้นสูงเพื่อเป็นนักกีฬาอาชีพ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

6. กองการสังคีตมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบรรเลงดนตรีไทย และดนตรีสากลใน รายการดนตรีสำหรับประชาชน และการบรรเลงในกาพิธีการของกรุงเทพมหานคร การแต่งเพลง และเผยแพร่เพื่อประชาสัมพันธ์งานของกรุงเทพมหานคร การอนุรักษ์ฟื้นฟูและเผยแพร่ดนตรีไทย ฝึกอบรมและส่งเสริมการสอนวิชาการดนตรีทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติแก่ครู นักเรียน เยาวชน ผู้นำศูนย์เยาวชน และประชาชนทั่วไป จัดทำคู่มือเพื่อใช้ในการฝึกอบรม การจัดการแข่งขัน ดนตรีและการขับร้อง การให้บริการด้านการเรียบเรียงเสียงประสาน การบันทึกเสียง ตลอดจน การพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งงานภายในส่วนราชการ ดังนี้

6.1 งานธุรการ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสารบรรณและธุรการทั่วไป งานการประชุม การงบประมาณ การเงิน การบัญชีและพัสดุ การควบคุมดูแลสถานที่และยานพาหนะ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

6.2 กลุ่มงานดุริยางค์ไทย มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบรรเลงและการขับร้องดนตรีไทยในรายการดนตรีสำหรับประชาชน การบรรเลงในงานพิธีการต่างๆ การสร้างสรรค์ประพันธ์ คำร้อง ทำนองเพื่อใช้บรรเลง ขับร้องและเผยแพร่ในโอกาสต่างๆ ตลอดจนทำโน้ตเพลง และจัดบันทึกเพลงไทยด้วยระบบโน้ตสากล รวมทั้งอนุรักษ์ พิธีฟู และเผยแพร่ดนตรีไทย และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

6.3 กลุ่มงานดุริยางค์สากล มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบรรเลงและการขับร้องดนตรีสากลในรายการดนตรีสำหรับประชาชน การบรรเลงในงานพิธีการต่างๆ การสร้างสรรค์ประพันธ์ คำร้อง ทำนอง เพื่อใช้บรรเลง ขับร้อง และเผยแพร่ในโอกาสต่างๆ ตลอดจนจัดทำโน้ตเพลง และจัดบันทึกเพลง และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

6.4 ศูนย์ฝึกดนตรี มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน ให้บริการและฝึกอบรมทางวิชาการด้านดุริยางคศิลป์และคีตศิลป์ทั้งไทยและสากลในภาคทฤษฎีและปฏิบัติแก่ครู นักเรียน เยาวชน ผู้นำศูนย์เยาวชน และประชาชนทั่วไป จัดการแข่งขันดนตรีและการขับร้อง รวมทั้งการเรียบเรียง จัดทำเอกสาร หนังสือ ตำราทางวิชาการด้านดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

7. กองการท่องเที่ยวมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำแผนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของกรุงเทพมหานคร ให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์ และจัดทำสื่อจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ โดยดำเนินการร่วมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ส่งเสริมและพัฒนาการบริการด้านการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวของกรุงเทพมหานครให้ได้มาตรฐาน สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งต่างประเทศและในประเทศ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งงานภายในส่วนราชการ ดังนี้

7.1 ฝ่ายบริหารงานทั่วไป มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสารบรรณและธุรการทั่วไป งานการประชุม การงบประมาณ การเงิน การบัญชีและพัสดุ การบริหารงานบุคคล การควบคุมดูแลสถานที่และยานพาหนะ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

7.2 กลุ่มงานแผนงานการท่องเที่ยว มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำและพัฒนาแผนการท่องเที่ยว เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงาน โดยจัดทำแผนแม่บทการท่องเที่ยวในระดับกรุงเทพมหานครในระดับเขต รวมทั้งประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามแผนที่กำหนด การจัดทำคำเสนอขอรับการสนับสนุนเงินงบประมาณประจำปี และเงินอุดหนุนรัฐบาล การวิเคราะห์แผนงานหรือโครงการด้านการท่องเที่ยวของหน่วยงานที่ขอรับจัดสรรงบประมาณ ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการ ศึกษา สำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการท่องเที่ยว จัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงาน และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

7.3 กลุ่มงานพัฒนาการท่องเที่ยว มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสำรวจ ศึกษา รวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์หาแนวทางในการอนุรักษ์ บำรุงรักษาและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว การพัฒนามาตรฐานการให้บริการการท่องเที่ยว โดยกำหนดมาตรฐาน การอำนวยความสะดวกด้านบริการสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะ การสร้างเครือข่ายเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวในภาคประชาชน การพัฒนาบุคลากรและเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว จัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่เจ้าหน้าที่ภาคราชการ ผู้ประกอบการสถานศึกษา กลุ่มต่างๆ และประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวในท้องถิ่น การสร้างเส้นทางท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวใหม่ให้มีความหลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การให้บริการข้อมูลทางวิชาการแก่หน่วยปฏิบัติในพื้นที่และประชาชนที่สนใจ และปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

7.4 กลุ่มงานส่งเสริมการท่องเที่ยว มีหน้าที่รับผิดชอบในการเป็นศูนย์กลางให้บริการ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร การวางแผนสื่อและกิจกรรมเพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้การต้อนรับอำนวยความสะดวก นำชมสถานที่แก่อำคันตุกะ ผู้นำ และบุคคลสำคัญ ควบคุมดูแลธุรกิจการให้บริการท่องเที่ยวที่ได้รับสัมปทานจากกรุงเทพมหานคร การสำรวจ ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัย เพื่อวางแผนและจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดเชิงรุกทั้งในประเทศและต่างประเทศ การพัฒนากิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว

เพื่อหากลุ่มเป้าหมายและสร้างตลาดท่องเที่ยวใหม่ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งใน
ด้านระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ ตลอดจนงานด้านมวลชนสัมพันธ์ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดี
และเป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยว และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

8. กองวัฒนธรรม มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู บำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม
ค่านิยม เอกลักษณ์ความเป็นไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่น การแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรม การจัดให้มี
แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมแก่ประชาชนในรูปแบบต่างๆ เช่น พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น พิพิธภัณฑ์เด็ก
หอศิลป์ การส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาเครือข่ายการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมในทุกกระดับ
โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนและชุมชนในท้องถิ่น ดำเนินงานเกี่ยวกับระเบียบกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้อง ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานคร ตลอดจนส่งเสริม
และสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรทางวัฒนธรรมและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งงาน
ภายในส่วนราชการ ดังนี้

8.1 งานธุรการ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสารบรรณและธุรการทั่วไป
งานการประชุม การงบประมาณ การเงิน การบัญชีและพัสดุ การควบคุมดูแลสถานที่และ
ยานพาหนะ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

8.2 กลุ่มงานส่งเสริมงานวัฒนธรรม มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษา ค้นคว้า
เพื่อกำหนดทิศทางและวิธีการในการปฏิบัติงานด้านวัฒนธรรม การจัดทำแผนงาน โครงการ
กิจกรรมทางวัฒนธรรมเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ประสานการดำเนินงาน และเชื่อมโยงองค์กร
เครือข่ายวัฒนธรรมให้สามารถดำเนินงานอย่างประสานสอดคล้องเพื่อให้เกิดพลังทางวัฒนธรรม
การเฝ้าระวัง ทางวัฒนธรรม ประสาน ส่งเสริมงานด้านการศึกษา ค้นคว้า วิจัย อนุรักษ์ พัฒนา
ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่น และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

8.3 กลุ่มงานพิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ และประติมากรรม มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ
การจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมในรูปแบบต่างๆ เช่น พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น พิพิธภัณฑ์เด็ก และ
หอศิลป์ ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานทั้งด้านวิชาการและการพัฒนาบุคลากร นิเทศ ติดตาม
ประเมินผลการดำเนินงานวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานคร และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

สำนักสิ่งแวดล้อมมีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อแก้ไขฟื้นฟู ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพสิ่งแวดล้อมจัดทำรายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อม การดูแลและเพิ่มพื้นที่สีเขียวของ กรุงเทพมหานครและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมีโครงสร้างหน่วยงานหน้าที่ความรับผิดชอบ ของส่วนราชการภายใน ดังนี้

1. สำนักงานเลขานุการ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสารบรรณและธุรการทั่วไป งานช่วยอำนวยความสะดวกและเลขานุการ การบริหารงานบุคคล งานการคลัง การเงินและบัญชี การงบประมาณ การพัสดุ การควบคุมดูแลสถานที่และยานพาหนะ งานนิติกรรมและสัญญา งานประชาสัมพันธ์ งานอื่นที่ไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบของกองใดโดยเฉพาะ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

2. กองนโยบายและแผนงาน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำแผนงานและโครงการ ด้านสิ่งแวดล้อมตามนโยบายของผู้บริหาร การศึกษา วิเคราะห์เพื่อจัดทำโครงการศึกษาเพื่อสนับสนุน การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม การประเมินผลการปฏิบัติงานตาม แผนงาน และโครงการ การให้ความรู้ ความเข้าใจ และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม จัดทำเอกสารทางวิชาการเพื่อประกอบการอบรมสัมมนา การบริการข้อมูลทาง วิชาการ การจัดอบรม สัมมนาเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องด้านสิ่งแวดล้อม การจัดกิจกรรม สร้างเครือข่ายเพื่อนำไปสู่การลดปริมาณมูลฝอยและลดปัญหาสิ่งแวดล้อม การศึกษาวิเคราะห์ ออกแบบระบบงานคอมพิวเตอร์ และการจัดสร้างฐานข้อมูลสารสนเทศ ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นศูนย์ เครือข่ายคอมพิวเตอร์ระหว่างสำนักกับสำนักงานเขต ให้การสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และข้อมูลต่างๆ ควบคุม ติดตาม ประมวลผลและรายงานผลข้อมูล ด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึง การควบคุมดูแลระบบ และบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

3. กองจัดการขยะ ของเสียอันตรายและสิ่งปฏิกูล มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการ มูลฝอย ของเสียอันตรายและสิ่งปฏิกูล การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนา ระบบการจัดการมูลฝอย ของเสียอันตรายและสิ่งปฏิกูล การตรวจสอบผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงวิธีดำเนินการ การควบคุมและบริหารจัดการของเสียอันตราย ทั้งการจัดเก็บ การขนส่ง และการกำจัด รวมถึงการพัฒนามาตรการและเทคโนโลยีที่เหมาะสม ในการจัดการ การดำเนินการเก็บขนมูลฝอยทั่วไปจากตลาด สถานที่สำคัญ มูลฝอยในแม่น้ำเจ้าพระยา เรือท่องเที่ยว เรือสินค้า และเก็บขนมูลฝอยที่ไม่อยู่ในหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักงานเขต

การขนถ่ายสิ่งปฏิกูล ไหม้ และน้ำมัน การควบคุมการบำบัดไขมันและสิ่งปฏิกูล การตรวจสอบ และควบคุมคุณภาพน้ำทิ้งจากการบำบัดสิ่งปฏิกูล การนำกากตะกอนไขมันและสิ่งปฏิกูลไปใช้ประโยชน์อื่นๆ การควบคุมดูแลรถสุขาเคลื่อนที่ และสุขาชั่วคราว การสนับสนุนการปฏิบัติงาน เก็บขนมูลฝอยเร่งด่วนการกวาด ล้างถนนสายหลัก และสะพานลอยรถยนต์ข้าม การจัดเก็บ ค่าธรรมเนียมการเก็บขนมูลฝอย ค่าตอบแทนรถสุขาเคลื่อนที่ และสุขาชั่วคราว และงานด้านการละเมิดทรัพย์สินของกรุงเทพมหานคร และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

4. กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องอากาศและเสียงในบรรยากาศให้ได้มาตรฐานตามหลักวิชาการและกฎหมาย โดยจัดทำแผนการจัดการคุณภาพอากาศและเสียง ให้การสนับสนุนและกำหนดแนวทาง ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพอากาศและเสียงในระดับเขต การควบคุมป้องกัน และเฝ้าระวังมลพิษของอากาศและเสียงจากยานพาหนะ หรือแหล่งก่อมลพิษอื่น งานศึกษาและ ประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การพิจารณาออกข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครตามที่กฎหมายส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ออกเป็นข้อบัญญัติหรือ ข้อกำหนดของท้องถิ่นได้ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

5. กองโรงงานกำจัดมูลฝอย มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุม ดูแล การกำจัดมูล ฝอยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่าและถูกสุขลักษณะตามหลักวิชาและกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง พิจารณาดำเนินการทางด้านวิศวกรรมที่เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด และสิ่งแวดล้อม และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

6. สำนักงานสวนสาธารณะ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผนและพัฒนาพื้นที่สีเขียว ในกรุงเทพมหานคร การปลูก บำรุงรักษาต้นไม้ สนามหญ้าในสวนสาธารณะ สวนหย่อม เกาะกลาง ทางเท้าในถนนสายสำคัญต่างๆ และสถานที่ที่ต้องการดูแลเป็นพิเศษ การตัดแต่ง ขุดย้าย ศัลยกรรม ต้นไม้ การขยายพันธุ์ การประดับตกแต่งต้นไม้ การตกแต่งเมือง กำหนดแนวทางวางแผนการเพิ่ม พื้นที่สีเขียว การบริหารงานสวนสาธารณะ การเพิ่มบริการต่างๆ ในสวนสาธารณะ เป็นศูนย์กลาง ความรู้ด้านวิชาการเกษตร การให้การศึกษาด้านพฤกษศาสตร์และวิชาการเกษตรแก่ส่วนราชการอื่น เยาวชน และประชาชนทั่วไป การสำรวจรังวัด ประมาณการ จัดหาข้อมูลเพื่อออกแบบ ประมาณ การงบประมาณในการจัดสร้างสวนแหล่งนันทนาการ และกีฬาของสำนักงานสวนสาธารณะ การวางแผน กำหนดนโยบายแนวทางดำเนินการปลูกบำรุงรักษาต้นไม้แก่สำนักงานเขต

ให้คำแนะนำด้านวิชาการเกษตร และการออกแบบสวนและต้นไม้ สนับสนุนพันธุ์ไม้และอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ตลอดจนแก้ไขปัญหาให้กับสำนักงานเขต และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

จากการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานครข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้สรุปกิจกรรมนันทนาการที่เปิดให้บริการผ่านทางศูนย์เยาวชน และสวนสาธารณะต่างๆ ดังนี้
กิจกรรมค่าย กิจกรรมผู้สูงอายุ ขั้วร้อง คหกรรม ดนตรีไทย ดนตรีสากล ดุริยางค์สากล นาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์สากล (แจ๊ส และบัลเล่ย์) นาฏศิลป์นานาชาติ โยคะ ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ศิลปะ (วาดภาพ ระบายสี) ศิลปะประดิษฐ์ (แกะสลัก เปเปอร์มาเช งานหล่อ และงานเพ้นท์) และกีฬาต่างๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างและความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างของประชาชนในเขตบางกะปิที่มีต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งมีดังต่อไปนี้

งานวิจัยภายในประเทศ

นฤพนธ์ (2536) ได้ศึกษาการออกกำลังกายในเวลาว่างของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการออกกำลังกายในเวลาว่างของพนักงาน โรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร และเพื่อเปรียบเทียบการออกกำลังกายในเวลาว่างของพนักงานชายกับพนักงานหญิง โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 700 คน ผลการวิจัยพบว่า พนักงานในโรงงานอิเล็กทรอนิกส์ขนาดใหญ่ออกกำลังกายในเวลาว่างแบ่งเป็นกลุ่มที่ออกกำลังกายมากกว่ากลุ่มที่ไม่ออกกำลังกาย กลุ่มที่ออกกำลังกายคิดเป็นร้อยละ 75.71 และต้องออกกำลังกายอยู่ในระดับมากที่สุดในแต่ละด้าน คือ ต้องการออกกำลังกายในช่วงเวลาเช้ากับช่วงเวลาเย็นของวันธรรมดาและวันหยุด สถานที่ชอบออกกำลังกายนอกบริษัทจะเป็นบริเวณบ้าน

เกศแก้ว (2536) ได้ทำวิจัยเรื่อง “ความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการของเยาวชนไทย” ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนไทยเข้าร่วมและใช้เวลาว่างในกิจกรรม นันทนาการ แต่ละประเภทแตกต่างกันออกไป นั่นคือ เยาวชนไทยส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างรับชมโทรทัศน์ รับประทานอาหาร-ฟังเพลง อ่านหนังสือพิมพ์ อ่านหนังสือ สังกะสรค์ เล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย และเยาวชนส่วนน้อยมีการใช้เวลาว่าง เดินเล่นตามศูนย์การค้า ชมมหรสพต่างๆ ชมวิดีโอ ทำงานอดิเรก และเดินเล่นตามสวนสาธารณะ และพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้เวลาว่าง ในกิจกรรมนันทนาการแต่ละประเภท มีดังต่อไปนี้คือ 1) การรับฟังวิทยุ-ฟังเพลงได้แก่ เพศ ขนาดของครัวเรือน ภาวะการทำงาน เขต และภาคที่อยู่อาศัย 2) การรับชมโทรทัศน์ได้แก่ เพศ ขนาดของครัวเรือน ภาวะการทำงานและภาคที่อยู่อาศัย 3) การชมวิดีโอได้แก่ ระดับการศึกษา ภาวะการทำงาน เขต และภาคที่อยู่อาศัย 4) การชมมหรสพต่างๆ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา เขต และภาคที่อยู่อาศัย 5) การอ่านหนังสือพิมพ์ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษาและภาคที่อยู่อาศัย 6) การอ่านหนังสือได้แก่ ระดับการศึกษา ภาวะการทำงาน การนับถือศาสนา เขตและภาคที่อยู่อาศัย 7) การเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายได้แก่ เพศ และภาคที่อยู่อาศัย 8) การสังสรรค์ได้แก่ เพศ ขนาดของครัวเรือน ระดับการศึกษา เขต และภาคที่อยู่อาศัย 9) การเดินเล่นตามศูนย์การค้าได้แก่ ขนาดของครัวเรือนและภาคที่อยู่อาศัย 10) การเดินเล่นตามสวนสาธารณะได้แก่ ภาวะการทำงานของเยาวชน และ 11) การทำงานอดิเรกได้แก่ ระดับการศึกษา เขต และภาคที่อยู่อาศัย

นันทนา (2538) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาการใช้เวลาในระหว่างปิดภาคเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ด้านการเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ใช้เวลาส่วนใหญ่ทบทวนบทเรียน รองลงมา คือ ทำการบ้าน และกิจกรรมเข้าห้องสมุดน้อยที่สุด ด้านการช่วยทำงาน พบว่า ทำความสะอาดบ้านมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 89.14 รองลงมา คือ ถ้างาชนะ คิดเป็นร้อยละ 84.34 และกิจกรรมซ่อมแซมเสื้อผ้าน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.32 ด้านงานอดิเรก พบว่า ดูโทรทัศน์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.18 รองลงมา คือ อ่านหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 84.60 และกิจกรรมจ้กรสานน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12.63 และด้านการหารายได้พิเศษ พบว่า รับจ้างมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.10 รองลงมา คือ ประดิษฐ์สิ่งของขาย คิดเป็นร้อยละ 2.53 และกิจกรรมปลูกต้นไม้ขายน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.26 ด้านการเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ใช้เวลาส่วนใหญ่ทำการบ้าน รองลงมา คือ ทบทวนบทเรียนที่เรียนไปแล้ว และกิจกรรมเข้าห้องสมุดน้อยที่สุด นักเรียนทั้งสองสังกัด ใช้เวลาต่างกัน คือ ด้านการเรียน นักเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เรียนพิเศษน้อยกว่านักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยใน

กรุงเทพมหานคร ด้านการช่วยทำงาน นักเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ทำงานทุกกิจกรรมมากกว่านักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร เล่นดนตรีและ ท่องเที่ยว น้อยกว่านักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร และด้านการหารายได้ พิเศษ นักเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร รับจ้างมากกว่านักเรียนสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร

มานะ (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การใช้เวลาว่างเพื่อการออกกำลังกายของนักเรียนนายเรือ อากาศ” ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนนายเรืออากาศ โรงเรียนนายเรืออากาศ ส่วนมากมีความต้องการ วิชาการเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างเพื่อการออกกำลังกาย โดยมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีภาพยนตร์หรือเทปโทรทัศน์เกี่ยวกับกีฬาอยู่เสมอๆ ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคและทักษะการออก กำลังกายเชิงวิทยาศาสตร์มา บรรยายสาธิตในหลักการวิธีใหม่ๆ ให้แก่สมาชิกได้มีความรู้เพิ่มเติมอยู่ เสมอ หน่วยงานที่ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์การออก กำลังกายเพื่อสุขภาพ นักเรียนนายเรืออากาศ โรงเรียนนายเรืออากาศ ส่วนมากมีความต้องการด้านกิจกรรมการออกกำลังกายเกี่ยวกับ การใช้เวลา ว่างเพื่อการออกกำลังกาย โดยมีความต้องการใน ระดับมากที่สุดคือ แบดมินตัน ฟุตบอล โบว์ลิ่ง ยิงปืน ยิงธนู และระดับมาก คือ เทนนิส เทเบิลเทนนิส บาสเกตบอล วอลเลย์บอล เซปักตะกร้อ ว่ายน้ำ รักบี้ฟุตบอล นักเรียนนายเรืออากาศ โรงเรียนนายเรืออากาศ ส่วนมากมีความต้องการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก สะดวกเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างเพื่อการออกกำลังกาย โดยมีความต้องการระดับมากที่สุด คือ สถานที่ออกกำลังกายในร่ม สถานที่ออกกำลังกายกลางแจ้ง ควรมีไฟฟ้าสนาม สถานที่ออกกำลังกายตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสมอยู่ใกล้และไปมาสะดวก สถานที่ สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งกายและทำความสะอาดร่างกาย อย่างเพียงพอ ถูกสุขลักษณะ ตู้เก็บเสื้อผ้า (Locker) สำหรับผู้ใช้บริการ มีการบริการจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม ใกล้สถานที่ออกกำลังกาย อุปกรณ์กีฬาที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน นักเรียนนายเรืออากาศ โรงเรียนนายเรืออากาศ ส่วนมากมีความต้องการด้านบุคลากรผู้ให้บริการเกี่ยวกับการใช้ เวลาว่างเพื่อการออกกำลังกาย โดยมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีหน่วยงานและบุคลากรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการออก กำลังกายของนักเรียนนายเรืออากาศ โรงเรียนนายเรืออากาศ โดยเฉพาะบุคลากรผู้ให้บริการที่ให้ คำแนะนำในการออกกำลังกายที่มีความรู้ความชำนาญในกิจกรรมแต่ละด้านอย่างถี่ถ้วน บุคลากร ผู้ให้บริการมีมนุษยสัมพันธ์ดี เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยในบริเวณสถานที่ออกกำลังกาย บุคลากรผู้ให้บริการมีวุฒิทางพลศึกษา บุคลากรผู้ให้บริการที่มีความรู้ความเข้าใจวิธีการจัดและ ดำเนินการด้านพลศึกษาและสามารถเลือกกิจกรรมที่เหมาะสม บุคลากรผู้ให้บริการรู้หลักและ วิธีการสอนที่ถูกต้องเหมาะสม เจ้าหน้าที่พยาบาลประจำในช่วงบริการ

อำพล (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การใช้เวลาว่างด้วยการออกกำลังกายของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนมากใช้เวลาว่างเพื่อออกกำลังกาย และชอบออกกำลังกาย ในช่วง 07.00-08.00 น. กีฬาที่ชอบที่สุดของนักเรียนชายคือฟุตบอล นักเรียนหญิง คือ กีฬาวายน้ำ ปัญหาเกี่ยวกับการออกกำลังกาย คือ สถานที่ อุปกรณ์ มีจำนวนไม่เพียงพอ และปัญหาส่วนตัว คือ มีภารกิจในด้านการเรียนมาก ความต้องการบริการในเรื่องสถานที่ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการออกกำลังกายของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความแตกต่างกัน แต่ละระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ไม่แตกต่างกัน

คำรณ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดีสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัย พบว่า การใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ใช้เวลาว่างด้านงานอดิเรก ชมรายการโทรทัศน์ มากที่สุดในวันจันทร์-ศุกร์ ระหว่างเวลา 16.30-22.05 น. วันเสาร์-อาทิตย์ ระหว่างเวลา 09.00-21.30 น. รองลงมา คือ การใช้เวลาว่างด้านการท่องเที่ยว เป็นการเดินชมและซื้อของที่ห้างสรรพสินค้า ในวันจันทร์-ศุกร์ ระหว่างเวลา 13.40-19.15 น. วันเสาร์-อาทิตย์ ระหว่างเวลา 11.00-19.00 น. การใช้เวลาว่างด้านการออกกำลังกายและเล่นกีฬา เล่นฟุตบอล วอลเลย์บอล บาสเกตบอล ในวันจันทร์-ศุกร์ ระหว่างเวลา 15.00-18.50 น. วันเสาร์-อาทิตย์ ระหว่างเวลา 15.00-18.05 น. และ การใช้เวลาว่างด้านวรรณกรรม พูดคุยกับเพื่อนและญาติ ที่บ้านและโรงเรียน ในวันจันทร์-ศุกร์ ระหว่างเวลา 07.00-21.05 น. วันเสาร์-อาทิตย์ ระหว่างเวลา 06.45-21.05 น. นักเรียนชาย-นักเรียนหญิง ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ห้อยแก่กับห้องอ่อน ใช้เวลาว่างปฏิบัติกิจกรรม นันทนาการ ด้านการออกกำลังกายและเล่นกีฬาคล้ายกัน คือ นักเรียนชายเล่นฟุตบอล นักเรียนหญิง เล่นแบดมินตัน ส่วนด้านงานอดิเรก ด้านการท่องเที่ยว และด้านวรรณกรรม โดยรวมแล้วประกอบกิจกรรมนันทนาการเหมือนกัน

จากงานวิจัยภายในประเทศที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า ทำให้ทราบว่างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เวลาว่างส่วนใหญ่จะเน้นการวิจัยไปที่ผู้ที่อยู่ในสถาบันการศึกษาต่างๆ ตั้งแต่ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ซึ่งยังมีงานวิจัยไม่มากที่วิจัยเกี่ยวกับกลุ่มประชาชนทั่วไป แต่การวิจัยของผู้วิจัยครั้งนี้เป็นเสมือนการขยายขอบเขตของการวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างให้กว้างขึ้น เพื่อเป็นแนวทางให้แก่ผู้สนใจในการวิจัยเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างต่อไป

งานวิจัยต่างประเทศ

Kelly (1978) ได้ศึกษาประชากรวัยผู้ใหญ่จากชุมชนที่แตกต่างกัน 3 ชุมชน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยทำให้ทราบถึงเหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการว่ามืองค์ประกอบ คือ กิจกรรมต้องสบาย กิจกรรมต้องน่าตื่นเต้น กิจกรรมต้องมาจากความรู้สึกลอยลางเข้าร่วมของตนเอง กิจกรรมนั้นต้องเป็นส่วนหนึ่งของความรู้สึก และทำให้เราสนุกกับเพื่อนฝูง

Hood (1993) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นฐานและการรับรู้ทางครอบครัวกับรูปแบบการใช้เวลาว่างของเด็กวัยรุ่น โดยสมมุติฐานว่าเด็กวัยรุ่นจะยังคงใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัว และอิทธิพลของครอบครัวจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของเขา โดยศึกษาถึงองค์ประกอบทางจิตวิทยาสำหรับเด็กวัยรุ่นกับความพึงพอใจที่เข้าร่วมกิจกรรม ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างเปอร์เซ็นต์ของการใช้เวลาว่างกับพื้นฐาน และการรับรู้ทางครอบครัว องค์ประกอบทางจิตวิทยา 9 องค์ประกอบ สามารถนำมาเป็นองค์ประกอบในการวัดการใช้เวลาว่างของเด็กวัยรุ่น

Widmer (1994) ได้สร้างแบบทดสอบวัดความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เวลาว่างกับพฤติกรรมที่แสดงถึงภาวะทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้ เป็นเครื่องมือในการแบ่งแยกกลุ่มนักเรียนวัยรุ่นที่มีปัญหา กลุ่มนักเรียนวัยรุ่นปกติ โดยพิจารณากิจกรรมการใช้เวลาว่างเป็นหลัก โครงสร้างของแบบทดสอบประกอบด้วยเนื้อหาที่เป็นตัวแทนของพฤติกรรม การใช้เวลาว่างของกลุ่มวัยรุ่นที่มีปัญหา และจากการหาค่าความเชื่อมั่นทางสถิติโดยใช้ค่าสหพันธ์ ผลการวิจัยพบว่าค่าสหพันธ์ระหว่างกิจกรรมที่เป็นการปฏิบัติของกลุ่มวัยรุ่นเกณฑ์ประเมินค่าแบบ เอแอลแอลเอส (Appropriati Leisure Lifestyle Scale: ALLS) มีค่าเป็นบวก ส่วนค่าสหพันธ์ระหว่างกิจกรรมที่เป็นความรู้สึกของกลุ่มวัยรุ่นกับเกณฑ์ประเมินค่า เอแอลแอลเอส มีค่าเป็นลบ

Raymore (1995) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยนรูปแบบของพฤติกรรม การใช้เวลาว่างในช่วงเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสู่ช่วงวัยรุ่นในมหาวิทยาลัยจนถึงช่วงวัยรุ่นตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงและการคงอยู่ของรูปแบบพฤติกรรม การใช้เวลาว่างตามช่วงวัยดังกล่าวได้แก่ เพื่อนสนิท และผู้ปกครอง รูปแบบการใช้เวลาว่างที่ทำการศึกษาได้แก่ ระดับของการมีส่วนร่วมในกิจกรรม กิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหวร่างกาย กิจกรรมบันเทิง กิจกรรมที่บ้าน และกิจกรรมการใช้เวลาว่างที่เสี่ยงอันตราย นักเรียนเมื่ออยู่ในช่วงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะเข้าร่วมกิจกรรมการใช้เวลาว่างในเกณฑ์ต่ำและจะเปลี่ยนแปลง โดยเข้าร่วม

กิจกรรมการใช้เวลาว่างสูงขึ้นเมื่อเข้าเรียนในระดับวิทยาลัยและเปลี่ยนแปลงอีกครั้ง เมื่อเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้น กล่าวคือ จะเข้าร่วมในกิจกรรมการใช้เวลาว่างน้อยลง

Brown (1995) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในงานตามหน้าที่ จำนวนของเวลาว่างกับความพึงพอใจกับการได้ใช้เวลาว่างของครูผู้สอนหญิงในระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า มีค่าความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างความพึงพอใจในงานตามหน้าที่กับจำนวนของเวลาว่างและความพึงพอใจกับการได้ใช้เวลาว่าง ส่วนค่าความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในงานตามหน้าที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับความพึงพอใจกับการได้ใช้เวลาว่าง และค่าความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจกับการได้ใช้เวลาว่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับจำนวนของเวลาว่าง

Mcdowell (1996) ได้ศึกษาเรื่อง ความปรารถนาและการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการในเวลาว่างเปรียบเทียบระหว่างเด็กวัยรุ่นปกติกับเด็กวัยรุ่นที่มีความผิดปกติทางสมองประเภทเรียนช้า ผลการวิจัยพบว่า เด็กวัยรุ่นทั้งสองกลุ่มมีความปรารถนาสูงที่จะใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการ ส่วนกิจกรรมที่เด็กทั้ง 2 กลุ่ม ได้เข้าร่วมในเวลาว่างได้แก่ การฟังดนตรี ดูภาพยนตร์ ดูโทรทัศน์ จับกลุ่มสนทนา วาดรูป ฟุตบอล กีฬา ส่วนกิจกรรมที่เด็กทั้ง 2 กลุ่ม เข้าร่วมในเกณฑ์ต่ำได้แก่ การจับจ่ายสิ่งของ การกินอาหารนอกบ้าน และการอ่านหนังสือ นอกจากนี้ยังพบว่าปัญหาอุปสรรคที่ทำให้วัยรุ่นไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการตามที่ตนปรารถนาได้ก็คือ ความจำกัดทางด้านเวลา และ โอกาส เด็กวัยรุ่นที่มีความผิดปกติทางสมองมีความปรารถนาที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าเด็กวัยรุ่นปกติ

Kivel (1996) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของการใช้เวลาว่างในฐานะที่เป็นข้อมูลสำคัญเป็นดัชนีที่แสดงถึงพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศประเภทเลสเบียน เกย์ ไบเซ็กชวล ของเยาวชนกลุ่มอายุ 19-23 ปี ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบของการใช้เวลาว่างมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศการใช้เวลาว่างของเยาวชนในกลุ่มดังกล่าว เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้พวกเขาเหล่านั้น พัฒนาความเข้าใจตนเอง นอกจากนี้ เขาได้สรุปว่าเยาวชนซึ่งมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศจะเลือกกิจกรรมการใช้เวลาว่างให้สอดคล้องต่อการรับรู้และความเข้าใจในตนเอง

Watson (1997) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของทัศนคติและแรงจูงใจของการใช้เวลาว่างที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ การออกกำลังกายของนักศึกษาในวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างวันละ 2-3 ชั่วโมง ในการดูโทรทัศน์หรือทำกิจกรรมที่ไม่มี การเคลื่อนไหว ซึ่งเขาสรุปไว้ว่านักศึกษามีเวลาว่าง แต่ไม่ใช้เวลาว่างในการเข้าร่วมกิจกรรม นันทนาการการออกกำลังกาย ขาดทัศนคติที่ดี ขาดแรงจูงใจ ตลอดจนไม่เห็นความสำคัญของ กิจกรรมนันทนาการการออกกำลังกายเพื่อนันทนาการ

Zabriskie and McCormick (2002) ได้ศึกษาเรื่อง มุมมองของผู้ปกครองและเด็กในการ เข้าร่วมการใช้เวลาว่างของครอบครัวและความพึงพอใจจากชีวิตครอบครัว ผลการศึกษาได้พิจารณา ถึงความสัมพันธ์สิ่งที่มีผลต่อการทำกิจกรรมยามว่างของครอบครัวกับความพึงพอใจของครอบครัว จากผลการศึกษาจากโรงเรียนขนาดกลางชี้ให้เห็นว่าผู้ปกครอง (พ่อและแม่) เท่านั้นที่จะพิจารณาถึง ชนิดหรือประเภทของกิจกรรมยามว่างของครอบครัวมากกว่าความพึงพอใจของตนเอง รูปแบบของ กิจกรรมยามว่างในระดับครัวเรือนผันแปรตามความพึงพอใจ

Little (2002) ได้ศึกษาเรื่อง ผู้หญิงและนันทนาการประเภทผจญภัย ผลการศึกษาพบว่า จากการสอบถามและเก็บข้อมูลด้านกิจวัตรประจำวันของผู้หญิง 42 คน ที่มีอาชีพเกี่ยวข้องกับ การผจญภัย การสอบสวนเป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของพวกเธอ ในขณะที่ผู้หญิงที่มี ประสบการณ์จากหลายแหล่งที่มีข้อบังคับ (กฎเกณฑ์) ที่เรียบง่าย สามารถสืบค้น ได้จากการวิจัย ครั้งที่ผ่านมา พวกเธอสามารถบรรลุความสำเร็จได้โดยการเปลี่ยนแปลงรูปแบบกิจกรรมที่ทำหาย (ผจญภัย) หรือเพิ่มกิจกรรมแปลกใหม่ให้กับชีวิต

จากงานวิจัยต่างประเทศที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า ทำให้ทราบถึงวิธีการศึกษา การสร้าง เครื่องมือ และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์กับการวิจัยครั้งนี้ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะงานวิจัยต่างประเทศส่วนใหญ่จะใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล จึงเป็นประโยชน์ แก่ผู้วิจัยในการนำมาประยุกต์ในการสร้างแบบสอบถามได้เป็นอย่างดี

จากงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าข้างต้น จะเห็นได้ว่ายังไม่มี การศึกษาการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงานที่ให้บริการทาง นันทนาการ ผู้วิจัยจึงคิดที่จะศึกษาการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างและความพึงพอใจในการใช้เวลาว่าง ของประชาชนในเขตบางกะปิที่มีต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร

อุปกรณ์และวิธีการ

อุปกรณ์

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษารูปแบบการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างและความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน สังกัดเขตบางกะปิ มีจำนวนชุมชนรวมทั้งหมด 25 ชุมชน รวมประชากรทั้งหมด 25,727 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Yamane ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 394 คน

หลักการคำนวณของ Yamane

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = จำนวนของขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (โดยในการศึกษานี้กำหนดให้เท่ากับ 0.05)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากเลือกชุมชนสังกัดเขตบางกะปิ 13 ชุมชน จากทั้งหมด 25 ชุมชน โดยมีชุมชนที่ถูกเลือก ดังนี้
วังโสม ริมคลองกะจะ สามัคคีพัฒนา วังใหญ่ ลำสำลี ซอยรามคำแหง 68 หมู่บ้านอยู่สบาย วัดกลาง
สุขเจริญพัฒนา มหาดไทย 2 หมู่บ้านเสรี หมู่บ้านศูนย์เยาวชนคลองจั่น

2. หลังจากได้จำนวนชุมชนทั้งหมดแล้ว จำแนกจำนวนข้อมูลตามสัดส่วนของแต่ละชุมชน
ดังนี้

2.1	ชุมชนวังโสม	จำนวน	72 คน
2.2	ชุมชนริมคลองกะจะ	จำนวน	18 คน
2.3	ชุมชนสามัคคีพัฒนา	จำนวน	38 คน
2.4	ชุมชนวังใหญ่	จำนวน	12 คน
2.5	ชุมชนลำสำลี	จำนวน	78 คน
2.6	ชุมชนซอยรามคำแหง68	จำนวน	36 คน
2.7	ชุมชนหมู่บ้านอยู่สบาย	จำนวน	10 คน
2.8	ชุมชนวัดกลาง	จำนวน	40 คน
2.9	ชุมชนสุขสันต์ 26	จำนวน	21 คน
2.10	ชุมชนสุขเจริญพัฒนา	จำนวน	20 คน
2.11	ชุมชนมหาดไทย 2	จำนวน	14 คน
2.12	ชุมชนหมู่บ้านเสรี	จำนวน	17 คน
2.13	ชุมชนหมู่บ้านศูนย์เยาวชนคลองจั่น	จำนวน	19 คน
	รวม	จำนวน	394 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
4 อันดับ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และสถานภาพครอบครัว (เฉพาะตอนนี้เป็นแบบตรวจรายการ (Check List))

ตอนที่ 2 แบบสอบถามรูปแบบการเข้าร่วมการใช้เวลาว่าง โดยแบ่งเป็น 21 กิจกรรม ได้แก่ เข้าค่ายต่างๆ งานแกะสลัก งานปั้น ชมคอนเสิร์ต ชมพิพิธภัณฑ์ เดิน/วิ่งเหยาะๆ เดินแอโรบิก ท่องเที่ยว ธรรมชาติ นาฏศิลป์ บาสเกตบอล แบดมินตัน ประกอบอาหารคาว-หวาน เปตอง ฟุตบอล เข็มปัก ถักร้อย รามวยจีน กีฬาส วาดภาพ วาดน้ำ หมากกระดาน และอ่านหนังสือต่างๆ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการให้บริการทางนันทนาการของ กรุงเทพมหานคร เป็นแบบอัตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) โดยมีคำตอบให้เลือก 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด

การสร้างและการทดสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและการทดสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยมี ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากวิทยานิพนธ์ งานวิจัย บทความ วารสาร และเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. รวบรวมข้อมูลและความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามากำหนดขอบเขตและโครงสร้างของแบบสอบถามเพื่อให้คณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจพิจารณาปรับปรุงแก้ไข
3. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่านตรวจสอบ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้ว มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence) โดยใช้สูตรของ Rovinelli และ Hambleton (บุญชม, 2532: 66) โดยให้คะแนนในแต่ละข้อ ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าคำถามนั้นเป็นคำถามที่เหมาะสม
- 0 เมื่อแน่ใจว่าคำถามนั้นเป็นคำถามที่เหมาะสมหรือไม่
- 1 เมื่อแน่ใจว่าคำถามนั้นไม่เหมาะสม

เกณฑ์ดัชนีนี้มีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 จึงจะเป็นเครื่องมือที่มีความเหมาะสม (อติพร, 2546: 104) จากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าอยู่ในช่วง .83 ถึง 1

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน สังกัดเขตบางกะปิ 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำแบบสอบถามมาหาความเชื่อมั่น โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขขั้นสุดท้าย เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่สุด และนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง เพื่อหาข้อบกพร่องจากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

วิธีการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ส่งถึงประธานของแต่ละชุมชนที่สังกัดเขตบางกะปิ เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง พร้อมผู้ช่วยทำการวิจัย จำนวน 5 คน โดยใช้เวลาในการเก็บแบบสอบถาม ตั้งวันที่ 1 มีนาคม 2550 ถึง 31 มีนาคม 2550
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับ นำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ เพื่ออธิบายให้เห็นลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยรูปแบบการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างของประชาชนในเขตบางกะปิ และความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างของประชาชนในเขตบางกะปิต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร

การตรวจวัดและการให้คะแนน

1. ข้อมูลสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แยกตามอายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพทางครอบครัว

2. นำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ t-Test โดยกำหนดความหมายของการประเมินค่าโดยให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	4	คะแนน
มาก	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

และกำหนดระดับความพึงพอใจใช้เกณฑ์ ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{4 - 1}{4} \\
 &= 0.75
 \end{aligned}$$

จะได้ระดับความพึงพอใจดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.75 พอใจน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.76 – 2.50 พอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.25 พอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 3.26 – 4.00 พอใจมากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้สถิติพรรณนาได้แก่ ค่าร้อยละ (บุญชม, 2545: 104)

$$\text{สูตร } P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย (บุญชม, 2545: 105)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3. สถิติวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (บุญชม, 2532: 66)

$$\text{สูตร } IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC = คำนวณความสอดคล้องของข้อรายการกับจุดประสงค์การศึกษา
 $\sum R$ = ผลรวมของคะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ผลการวิจัยและวิจารณ์

ผลการวิจัย

ในการศึกษาการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างและความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างของประชาชนในเขตบางกะปิ จำนวน 394 คน ที่มีต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิเคราะห์ ออกเป็น 4 ส่วนได้แก่

ส่วนที่ 1 สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของประชาชนในเขตบางกะปิ

ส่วนที่ 2 รูปแบบการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างของประชาชนในเขตบางกะปิ

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ กับความพึงพอใจต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 1 สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของประชาชนในเขตบางกะปิ

จากการศึกษาข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่า ข้อมูลทั่วไปของประชาชนเขตบางกะปิ จำนวน 394 คน มีเพศหญิงมากกว่าเพศชายโดยคิดเป็นร้อยละ 55.33 และ 44.67 ตามลำดับ ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 11 ถึง 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.91 การศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 53.55 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.79 สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 57.11 และอาชีพอื่นๆ (นักเรียน นิสิต นักศึกษา) คิดเป็นร้อยละ 24.87 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ

			(n=394)
สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	176	44.67
	หญิง	218	55.33
2. อายุปัจจุบัน			
	11 ถึง 25 ปี	173	43.91
	26 ถึง 40 ปี	151	38.33
	41 ถึง 55 ปี	48	12.18
	56 ปีขึ้นไป	22	5.58
3. การศึกษาสูงสุด			
	ไม่จบประถมศึกษา	3	0.76
	ประถมศึกษา	22	5.59
	มัธยมศึกษา	127	32.23
	ปริญญาตรี	211	53.55
	สูงกว่าปริญญาตรี	31	7.87
4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน			
	น้อยกว่า 5,000 บาท	62	15.74
	5,000 ถึง 10,000 บาท	141	35.79
	10,001 ถึง 15,000 บาท	95	24.11
	15,001 ถึง 20,000 บาท	46	11.67
	มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป	50	12.69

ตารางที่ 1 (ต่อ)

(n=394)		
สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. สถานภาพสมรส		
โสด	225	57.11
สมรส (จดทะเบียน)	109	27.66
อยู่ด้วยกันเฉยๆ	32	8.12
แยกกันอยู่	15	3.81
หย่า	6	1.52
หม้าย (เสียชีวิต)	7	1.78
6. อาชีพ		
พนักงานบริษัท	92	23.35
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	28	7.11
ธุรกิจส่วนตัว	53	13.45
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	40	10.15
ค้าขาย	45	11.42
รับจ้าง/คนงาน	26	6.60
แม่บ้าน/พ่อบ้าน	12	3.05
อื่นๆ (นักเรียน นิสิต นักศึกษา)	98	24.87

ส่วนที่ 2 รูปแบบการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างของประชาชนเขตบางกะปิ

การศึกษาในรูปแบบการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างของประชาชนเขตบางกะปิ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ออกเป็น 6 ส่วน ตามคำถามแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมที่ทำนชอบกระทำในเวลาว่างที่สถานบริการของกรุงเทพมหานคร

จากการสำรวจแบบสอบถาม พบว่า กิจกรรมที่ประชาชนชอบเข้าร่วมมากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 คือ ชมพิพิธภัณฑ์ จำนวน 333 คน คิดเป็นร้อยละ 84.52 อันดับที่ 2 คือ ท่องเที่ยวธรรมชาติ จำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 73.86 อันดับที่ 3 คือ เต้นแอโรบิก จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 53.81 อันดับที่ 4 คือ เดิน/วิ่งเหยาะๆ จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 50.25 อันดับที่ 5 คือ วาดภาพ จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 47.97 อันดับที่ 6 คือ ประกอบอาหารคาว-หวาน จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 40.10 อันดับที่ 7 คือ เย็บปักถักร้อย จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 36.55 อันดับที่ 8 คือ แบดมินตัน จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.53 อันดับที่ 9 คือ เข้าค่ายต่างๆ จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 34.01 อันดับที่ 10 คือ ว่ายน้ำ และชมคอนเสิร์ต จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 33.76 อันดับที่ 11 คือ ฟุตบอล จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.71 อันดับที่ 12 คือ ดนตรี จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 18.27 อันดับที่ 13 คือ งานแกะสลัก จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 17.77 อันดับที่ 14 คือ basketball จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 12.94 อันดับที่ 15 คือ งานปั้น จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 11.68 อันดับที่ 16 คือ รำมวยจีน จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 11.42 อันดับที่ 17 คือ นาฏศิลป์ จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 10.91 อันดับที่ 18 คือ หมากกระดาน จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 7.11 อันดับที่ 19 คือ อ่านหนังสือต่างๆ ที่ห้องสมุดประชาชน จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 6.85 อันดับที่ 20 คือ เปตอง จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 5.58 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนความถี่และค่าร้อยละในการจัดลำดับประเภทกิจกรรมนันทนาการที่ประชาชน
เขตบางกะปิชอบเข้าร่วม (ตอบได้มากกว่า 1 อย่าง)

(n=394)

อันดับ	ประเภทกิจกรรม	จำนวน (ความถี่)	ร้อยละ
1	ชมพิพิธภัณฑ์	333	84.52
2	ท่องเที่ยวธรรมชาติ	291	73.86
3	เดินแอโรบิก	212	53.81
4	เดิน/วิ่งเหยาะๆ	198	50.25
5	วาดภาพ	189	47.97
6	ประกอบอาหารคาว-หวาน	158	40.10
7	เย็บปักถักร้อย	144	36.55
8	แบคมินตัน	140	35.53
9	เข้าค่ายต่างๆ	134	34.01
10	ว่ายน้ำ	133	33.76
10	ชมคอนเสิร์ต	133	33.76
11	ฟุตบอล	121	30.71
12	ลีลาศ	72	18.27
13	งานแกะสลัก	70	17.77
14	บาสเกตบอล	51	12.94
15	งานปั้น	46	11.68
16	รามวยจีน	45	11.42
17	นาฏศิลป์	43	10.91
18	หมากระดาน	28	7.11
19	อ่านหนังสือต่างๆ ที่ห้องสมุดประชาชน	27	6.85
20	เปตอง	22	5.58

2. สถานที่ให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานครที่ท่านชอบไปใช้บริการ

จากการสำรวจแบบสอบถามพบว่า สถานที่ที่ประชาชนชอบไปใช้บริการมากที่สุด คือ สวนรถไฟ จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.59 รองลงมา สวนหลวง ร.9 จำนวน 88 คน และอุทยานเบญจสิริ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 22.34 และ 15.74 ตามลำดับ ส่วนสถานที่ที่ประชาชนชอบไปใช้บริการน้อยที่สุด คือ ศูนย์เยาวชนบางเขน จำนวน 14 คน และศูนย์เยาวชนวัดมหาธาตุ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 3.55 และ 4.06 ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนความถี่และค่าร้อยละในการจัดลำดับสถานที่ให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานครที่ประชาชนชอบไปใช้บริการ (ตอบได้มากกว่า 1 อย่าง)

(n=394)			
อันดับ	สถานที่ให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานครที่ท่านชอบไปใช้บริการ	จำนวน (ความถี่)	ร้อยละ
1	สวนรถไฟ	89	22.59
2	สวนหลวง ร.9	88	22.34
3	อุทยานเบญจสิริ	62	15.74
4	อื่นๆ (สวนจตุจักร)	52	13.20
5	ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)	33	8.38
6	ศูนย์เยาวชนคลองกุ่ม	28	7.11
7	สวนเสรีไทย	26	6.60
8	ศูนย์เยาวชนมีนบุรี	23	5.84
9	สวนหนองจอก	23	5.84
10	ศูนย์เยาวชนวัดมหาธาตุ	16	4.06
11	ศูนย์เยาวชนบางเขน	14	3.55

3. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

จากการสำรวจแบบสอบถามพบว่า ประชาชนชอบเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนมากที่สุด จำนวน 320 คน คิดเป็นร้อยละ 81.22 รองลงมา ไปกับครอบครัว จำนวน 270 คน และไปคนเดียว จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 68.53 และ 17.01 ตามลำดับ ส่วนประชาชนชอบเข้าร่วมทำกิจกรรมกับใครน้อยที่สุด คือ อื่นๆ (ไปกับเพื่อนสนิทต่างเพศ) จำนวน 2 คน และไปกับสถานศึกษา จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 0.51 และ 11.17 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนความถี่และค่าร้อยละในการจัดลำดับบุคคลที่ประชาชนชอบไปใช้บริการด้วย (ตอบได้มากกว่า 1 อย่าง)

(n=394)			
อันดับ	ท่านชอบเข้าร่วมกิจกรรมกับใคร	จำนวน (ความถี่)	ร้อยละ
1	ไปกับเพื่อน	320	81.22
2	ไปกับครอบครัว	270	68.53
3	ไปคนเดียว	67	17.01
4	ไปกับสถานศึกษา	44	11.17
5	อื่นๆ (ไปกับเพื่อนสนิทต่างเพศ)	2	0.51

4. วันและเวลาที่ชอบไปทำกิจกรรมนันทนาการ

จากการสำรวจแบบสอบถามพบว่า วันและเวลาที่ประชาชนชอบประกอบกิจกรรมนันทนาการในเวลาว่างมากที่สุด คือ ช่วงเย็นของวันสุดสัปดาห์ (วันเสาร์-อาทิตย์) จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 60.66 รองลงมา ช่วงบ่ายของวันสุดสัปดาห์ (วันเสาร์-อาทิตย์) จำนวน 147 คน และช่วงเช้าของวันสุดสัปดาห์ (วันเสาร์-อาทิตย์) จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 37.31 และ 28.93 ตามลำดับ ส่วนวันและเวลาที่ประชาชนชอบประกอบกิจกรรมนันทนาการในเวลาว่างน้อยที่สุด คือ ช่วงพักกลางวันของวันจันทร์ถึงศุกร์ จำนวน 3 คน และช่วงเช้าของวันจันทร์ถึงศุกร์ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 0.76 และ 2.54 ตามลำดับ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนความถี่และค่าร้อยละในการจัดลำดับวันและเวลาที่ประกอบกิจกรรมนันทนาการ
ในเวลาว่างของประชาชนเขตบางกะปิ (ตอบได้มากกว่า 1 อย่าง)

(n=394)

อันดับ	วันและเวลาที่ประกอบกิจกรรมนันทนาการ	จำนวน (ความถี่)	ร้อยละ
1	ช่วงเย็นของวันสุดสัปดาห์ (วันเสาร์-อาทิตย์)	239	60.66
2	ช่วงบ่ายของวันสุดสัปดาห์ (วันเสาร์-อาทิตย์)	147	37.31
3	ช่วงเช้าของวันสุดสัปดาห์ (วันเสาร์-อาทิตย์)	114	28.93
4	ช่วงเย็นของวันจันทร์ถึงศุกร์	87	22.08
5	ช่วงพักอาหารกลางวันของวันสุดสัปดาห์ (วันเสาร์-อาทิตย์)	50	12.69
6	ช่วงบ่ายของวันจันทร์ถึงศุกร์	19	4.82
7	ช่วงเช้าของวันจันทร์ถึงศุกร์	10	2.54
8	ช่วงพักกลางวันของวันจันทร์ถึงศุกร์	3	0.76

5. วิธีที่การเดินทางไปเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการในเวลาว่าง

จากการสำรวจแบบสอบถามพบว่า วิธีที่ประชาชนชอบใช้เดินทางไปเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการในเวลาว่างมากที่สุด คือ รถประจำทาง จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 60.41 รองลงมา รถยนต์ส่วนบุคคล จำนวน 166 คน และเดิน จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 42.13 และ 35.53 ตามลำดับ ส่วนวิธีที่ประชาชนชอบใช้เดินทางไปเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการในเวลาว่างน้อยที่สุดคือ อื่นๆ จำนวน 3 คน (ตามแต่โอกาสอำนวย) และรถไฟฟ้าบนดิน (BTS)/รถไฟฟ้าใต้ดิน (Subways) จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 0.76 และ 19.54 ตามลำดับ ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนความถี่และค่าร้อยละในจัดลำดับวิธีเดินทางไปเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ
ในเวลารว่างของประชาชนเขตบางกะปิ (ตอบได้มากกว่า 1 อย่าง)

(n=394)

อันดับ	วิธีเดินทางไปเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ ในเวลารว่าง	จำนวน (ความถี่)	ร้อยละ
1	รถประจำทาง	238	60.41
2	รถยนต์ส่วนบุคคล	166	42.13
3	เดิน	140	35.53
4	รถไฟฟ้าใต้ดิน (Subways)	77	19.54
4	รถไฟฟ้าบนดิน (BTS)	77	19.54
6	อื่นๆ (ตามแต่โอกาสอำนวย)	3	0.76

6. อุปสรรคที่ขัดขวางการเข้าร่วมกิจกรรม

จากการสำรวจแบบสอบถามพบว่า ประชาชนคิดว่าอุปสรรคที่มักขัดขวางการเข้าร่วมกิจกรรมการใช้เวลารว่างมากที่สุด คือ การเดินทาง จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 53.55 รองลงมา งานอาชีพ จำนวน 168 คน และไม่มีเพื่อนไปด้วย จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 42.64 และ 40.86 ตามลำดับ ส่วนคิดว่าอุปสรรคที่มักขัดขวางการเข้าร่วมกิจกรรมการใช้เวลารว่างน้อยที่สุด คือ อื่นๆ (ไม่มีเวลา) จำนวน 14 คน และไม่มีทักษะในกิจกรรมนันทนาการ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 3.55 และ 6.35 ตามลำดับ ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนความถี่และค่าร้อยละในการจัดลำดับอุปสรรคที่มักขัดขวางการเข้าร่วมกิจกรรม
การใช้เวลาว่างของประชาชนเขตบางกะปิ (ตอบได้มากกว่า 1 อย่าง)

(n=394)			
อันดับ	อุปสรรคที่มักขัดขวางการเข้าร่วม กิจกรรมการใช้เวลาว่าง	จำนวน (ความถี่)	ร้อยละ
1	การเดินทาง	211	53.55
2	งานอาชีพ	168	42.64
3	ไม่มีเพื่อนไปด้วย	161	40.86
4	ไม่มีเงิน	154	39.09
5	ไม่มีทักษะในกิจกรรมนันทนาการ	25	6.35
6	อื่นๆ (ไม่มีเวลา)	14	3.55

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจต่อการให้บริการทางนันทนาการของ กรุงเทพมหานคร (ศูนย์เยาวชน หรือสวนสาธารณะ) ทั้งหมด 4 ด้าน 20 ข้อ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งหมด 394 คน พิจารณาระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร (ศูนย์เยาวชน หรือสวนสาธารณะ) จากผลการศึกษาในแต่ละด้านพบว่า ประชาชนให้ความพึงพอใจ กับด้านสิ่งแวดล้อมมากที่สุด ระดับค่าเฉลี่ย 3.11 รองลงมา ด้านบุคลากร ระดับค่าเฉลี่ย 2.97 ด้าน สิ่งอำนวยความสะดวก ระดับค่าเฉลี่ย 2.87 และด้านการบริการ ระดับค่าเฉลี่ย 2.77 ตามลำดับ และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านสิ่งแวดล้อม ประชาชนจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับภูมิทัศน์ หรือ ความสวยงามของอาคารมากที่สุด ระดับค่าเฉลี่ย 3.19 รองลงมา อากาศดี ไม่อึดอัด ระดับค่าเฉลี่ย 3.16 ความสะอาดของสถานที่ ระดับค่าเฉลี่ย 3.09 ความมีระเบียบของสถานที่ ระดับค่าเฉลี่ย 3.08 และความปลอดภัยของสถานที่ ระดับค่าเฉลี่ย 3.04 ตามลำดับ โดยด้านบุคลากร ประชาชนจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพูดจา มีความสุภาพเป็นมิตรมากที่สุด ระดับค่าเฉลี่ย 3.07 รองลงมา ความสุภาพต่อผู้ใช้บริการ ระดับค่าเฉลี่ย 2.99 การแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย ระดับค่าเฉลี่ย 2.98 ความสามารถในการให้ข้อมูล และการตอบคำถาม ระดับค่าเฉลี่ย 2.93 และความกระตือรือร้น ในการให้บริการ ระดับค่าเฉลี่ย 2.86 ตามลำดับ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ประชาชนจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับความเหมาะสมของวันที่เปิดให้บริการมากที่สุด ระดับค่าเฉลี่ย 3.00 รองลงมา

ความเหมาะสมของช่วงเวลาที่เปิดให้บริการ ระดับค่าเฉลี่ย 2.97 ความเพียงพอและสมบูรณ์ของอุปกรณ์ ระดับค่าเฉลี่ย 2.84 ความเพียงพอของที่นั่งพักและโทรศัพท์สาธารณะ ระดับค่าเฉลี่ย 2.82 และความเพียงพอของห้องน้ำ ห้องสุขา ระดับค่าเฉลี่ย 2.74 ตามลำดับ และด้านการบริการประชาชน จะให้ความสำคัญเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมมากที่สุด ระดับค่าเฉลี่ย 2.92 รองลงมา ความหลากหลายของกิจกรรมที่เปิดให้บริการ ระดับค่าเฉลี่ย 2.77 ความถูกต้องของการให้ข้อมูล และประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง ระดับค่าเฉลี่ย 2.75 ความรวดเร็วของการบริการให้คำปรึกษา ระดับค่าเฉลี่ย 2.72 และความเพียงพอของที่จอดรถ ระดับค่าเฉลี่ย 2.67 ตามลำดับ ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ความพึงพอใจต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร

ความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				คะแนนค่าเฉลี่ย	แปลค่า
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด		
1. ด้านบุคลากร					2.965	พอใจมาก
1.1 การพูดจามีความสุภาพเป็นมิตร	72 (18.28)	279 (70.81)	42 (10.66)	1 (0.25)	3.071	พอใจมาก
1.2 ความสุภาพต่อผู้ใช้บริการ	55 (13.96)	282 (71.57)	54 (13.71)	3 (0.76)	2.987	พอใจมาก
1.3 การแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย	54 (13.71)	278 (70.56)	61 (15.48)	1 (0.25)	2.977	พอใจมาก
1.4 ความกระตือรือร้นในการให้บริการ	49 (12.44)	245 (62.18)	97 (24.62)	3 (0.76)	2.863	พอใจมาก
1.5 ความสามารถในการให้ข้อมูล และการตอบคำถาม	47 (11.93)	274 (69.54)	71 (18.02)	2 (0.51)	2.929	พอใจมาก
2. ด้านสิ่งแวดล้อม					3.113	พอใจมาก
2.1 อากาศดี ไม่มีอึดอัด	121 (30.71)	219 (55.59)	51 (12.94)	3 (0.76)	3.162	พอใจมาก
2.2 ภูมิทัศน์ หรือ ความสวยงามของอาคาร	113 (28.68)	244 (61.93)	34 (8.63)	3 (0.76)	3.185	พอใจมาก
2.3 ความมีระเบียบของสถานที่	103 (26.13)	222 (56.35)	67 (17.01)	2 (0.51)	3.081	พอใจมาก
2.4 ความสะอาดของสถานที่	102 (25.89)	230 (58.38)	59 (14.97)	3 (0.76)	3.094	พอใจมาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				คะแนน ค่าเฉลี่ย	แปลค่า
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด		
2.5 ความปลอดภัยของสถานที่	88 (22.34)	241 (61.17)	59 (14.97)	6 (1.52)	3.043	พอใจมาก
3. ด้านการบริการ					2.765	พอใจมาก
3.1 ความน่าสนใจของกิจกรรม	50 (12.69)	268 (68.02)	70 (17.77)	6 (1.52)	2.919	พอใจมาก
3.2 ความหลากหลายของ กิจกรรมที่เปิดให้บริการ	41 (10.41)	228 (57.87)	120 (30.46)	5 (1.28)	2.774	พอใจมาก
3.3 ความเพียงพอของที่จอดรถ	34 (8.63)	209 (53.05)	136 (34.52)	15 (3.81)	2.665	พอใจมาก
3.4 ความถูกต้องของการให้ ข้อมูล และประชาสัมพันธ์ อย่างทั่วถึง	33 (8.38)	237 (60.15)	115 (29.19)	9 (2.28)	2.746	พอใจมาก
3.5 ความรวดเร็วของการบริการ ให้คำปรึกษา	30 (7.61)	228 (57.87)	132 (33.50)	4 (1.02)	2.721	พอใจมาก
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					2.874	พอใจมาก
4.1 ความเหมาะสมของวันที่เปิด ให้บริการ	53 (13.45)	291 (73.86)	46 (11.67)	4 (1.02)	2.997	พอใจมาก
4.2 ความเพียงพอของที่นั่งพัก และโทรศัพท์สาธารณะ	39 (9.90)	251 (63.71)	98 (24.87)	6 (1.52)	2.820	พอใจมาก
4.3 ความเหมาะสมของช่วงเวลา ที่เปิดให้บริการ	36 (9.14)	313 (79.44)	42 (10.66)	3 (0.76)	2.970	พอใจมาก
4.4 ความเพียงพอของห้องน้ำ ห้องสุขา	36 (9.14)	233 (59.14)	113 (28.67)	12 (3.05)	2.744	พอใจมาก
4.5 ความเพียงพอ และสมบูรณ์ ของอุปกรณ์	23 (5.83)	289 (73.35)	78 (19.80)	4 (1.02)	2.840	พอใจมาก

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพสมรสกับ
ความพึงพอใจต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร
จำแนกตามเพศ

ความพึงพอใจต่อ การให้บริการนันทนาการ	ชาย		หญิง		t-value	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านบุคลากร	2.96	0.43	2.97	0.45	0.029	.977
2. ด้านสิ่งแวดลอม	3.11	0.54	3.12	0.51	0.257	.798
3. ด้านการบริการ	2.80	0.50	2.73	0.50	1.418	.157
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	2.88	0.41	2.87	0.41	0.384	.701
รวม	2.94	0.36	2.92	0.37	0.485	.628

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 9 แสดงว่า เพศกับความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการ
ของกรุงเทพมหานคร ไม่มีความสัมพันธ์กันในทุกด้าน แสดงว่า ผู้ใช้บริการที่มีเพศต่างกัน จะมี
ความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานครไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการ
ของกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ

ความพึงพอใจต่อ การให้บริการนันทนาการ	11 ถึง 25 ปี		26 ถึง 40 ปี		41 ถึง 55 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านบุคลากร	2.96	0.47	2.95	0.42	2.99	0.44	3.05	0.38
2. ด้านสิ่งแวดลอม	3.07	0.53	3.14	0.51	3.10	0.46	3.31	0.66
3. ด้านการบริการ	2.79	0.51	2.72	0.50	2.84	0.50	2.73	0.41
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	2.87	0.43	2.88	0.39	2.93	0.42	2.73	0.42
รวม	2.92	0.38	2.92	0.35	2.96	0.39	2.95	0.38

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการ
ของกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ

ความพึงพอใจต่อการ ให้บริการนันทนาการ	แหล่ง ความแปรปรวน	SS	df	MS	F-Ratio	p
ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	0.209	3	0.070	0.352	.788
	ภายในกลุ่ม	77.002	390	0.197		
	รวม	77.211	393			
ด้านสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	1.248	3	0.416	1.533	.205
	ภายในกลุ่ม	105.823	390	0.271		
	รวม	107.071	393			
ด้านการบริการ	ระหว่างกลุ่ม	0.651	3	0.217	0.872	.456
	ภายในกลุ่ม	96.986	390	0.249		
	รวม	97.637	393			
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	0.628	3	0.209	1.248	.292
	ภายในกลุ่ม	65.368	390	0.168		
	รวม	65.996	393			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.078	3	0.026	0.189	.904
	ภายในกลุ่ม	53.411	390	0.137		
	รวม	53.488	393			

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 11 แสดงว่า อายุกับความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการ
ของกรุงเทพมหานคร ไม่มีความสัมพันธ์กันในทุกด้าน แสดงว่า ผู้ใช้บริการที่มีอายุต่างกัน จะมี
ความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานครไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการ
ของกรุงเทพมหานคร จำแนกตามการศึกษาสูงสุด

ความพึงพอใจ ต่อการให้บริการ นันทนาการ	ไม่จบ ประถมศึกษา		ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
	1. ด้านบุคลากร	2.67	0.31	2.97	0.38	3.01	0.45	2.97	0.45	2.79
2. ด้านสิ่งแวดล้อม	2.87	0.61	3.13	0.41	3.05	0.51	3.15	0.52	3.13	0.64
3. ด้านการบริการ	2.47	0.64	2.85	0.39	2.77	0.51	2.78	0.51	2.59	0.43
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	2.60	0.35	2.84	0.46	2.87	0.43	2.90	0.39	2.80	0.44
รวม	2.65	0.39	2.95	0.35	2.92	0.36	2.95	0.37	2.83	0.40

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการ
ของกรุงเทพมหานคร จำแนกตามการศึกษาสูงสุด

ความพึงพอใจต่อการ ให้บริการนันทนาการ	แหล่ง ความแปรปรวน	SS	df	MS	F-Ratio	p
ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	1.416	4	0.354	1.817	.125
	ภายในกลุ่ม	75.795	389	0.195		
	รวม	77.211	393			
ด้านสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	1.075	4	0.269	0.986	.415
	ภายในกลุ่ม	105.997	389	0.272		
	รวม	107.071	393			
ด้านการบริการ	ระหว่างกลุ่ม	1.424	4	0.356	1.439	.220
	ภายในกลุ่ม	96.213	389	0.247		
	รวม	97.637	393			

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F-Ratio	p
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	0.540	4	0.135	0.802	.525
	ภายในกลุ่ม	65.456	389	0.168		
	รวม	65.996	393			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.651	4	0.163	1.198	.311
	ภายในกลุ่ม	52.838	389	0.136		
	รวม	53.488	393			

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 13 แสดงว่า การศึกษาสูงสุดกับความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร ไม่มีความสัมพันธ์กันในทุกด้าน แสดงว่า ผู้ใช้บริการที่มีการศึกษาสูงสุดต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการ	น้อยกว่า 5,000 บาท		5,000 ถึง 10,000 บาท		10,001 ถึง 15,000 บาท		15,001 ถึง 20,000 บาท		มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านบุคลากร	3.01	0.52	3.03	0.45	2.90	0.34	2.84	0.50	2.96	0.42
2. ด้านสิ่งแวดล้อม	3.08	0.61	3.17	0.47	3.04	0.47	2.93	0.55	3.28	0.54
3. ด้านการบริการ	2.77	0.54	2.79	0.52	2.76	0.42	2.62	0.48	2.83	0.52
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	2.85	0.52	2.91	0.38	2.89	0.31	2.74	0.50	2.89	0.41
รวม	2.93	0.43	2.98	0.35	2.90	0.29	2.78	0.43	2.99	0.38

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการ
ของกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ความพึงพอใจต่อการ ให้บริการนันทนาการ	แหล่ง ความแปรปรวน	SS	df	MS	F-Ratio	p
ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	1.733	4	0.433	2.232	.065
	ภายในกลุ่ม	75.478	389	0.194		
	รวม	77.211	393			
ด้านสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	4.018	4	1.005	3.792*	.005**
	ภายในกลุ่ม	103.053	389	0.265		
	รวม	107.071	393			
ด้านการบริการ	ระหว่างกลุ่ม	1.327	4	0.332	1.340	.254
	ภายในกลุ่ม	96.309	389	0.248		
	รวม	97.637	393			
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	1.040	4	0.260	1.557	.185
	ภายในกลุ่ม	64.956	389	0.167		
	รวม	65.996	393			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.569	4	0.392	2.938*	.021
	ภายในกลุ่ม	51.920	389	0.133		
	รวม	53.488	393			

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 15 แสดงว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันจะมีความรู้สึกกับความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร ในด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันจะมีความรู้สึกกับความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานครรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น จึงต้องทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้ Scheffe' Multiple Comparison test ดังแสดงในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร
จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่โดยวิธี Scheffe' Multiple Comparison test

ความพึงพอใจต่อ การให้บริการ นันทนาการ	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	น้อยกว่า				
		5,000 บาท	5,000 ถึง 10,000 บาท	10,001 ถึง 15,000 บาท	15,001 ถึง 20,000 บาท	มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป
ด้านสิ่งแวดล้อม	น้อยกว่า 5,000 บาท ค่าเฉลี่ย 3.08	-	0.09	0.04	0.15	0.20
	5,000 ถึง 10,000 บาท ค่าเฉลี่ย 3.17		-	0.13	0.24	0.11
	10,001 ถึง 15,000 บาท ค่าเฉลี่ย 3.04			-	0.11	0.24
	15,001 ถึง 20,000 บาท ค่าเฉลี่ย 2.93				-	0.35*
	มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป ค่าเฉลี่ย 3.28					-
รวม	น้อยกว่า 5,000 บาท ค่าเฉลี่ย 2.93	-	0.05	0.03	0.15	0.06
	5,000 ถึง 10,000 บาท ค่าเฉลี่ย 2.98		-	0.08	0.20*	0.01
	10,001 ถึง 15,000 บาท ค่าเฉลี่ย 2.90			-	0.12	0.09
	15,001 ถึง 20,000 บาท ค่าเฉลี่ย 2.78				-	0.21
	มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป ค่าเฉลี่ย 2.99					-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 16 ปรากฏว่า

1. ผู้มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร ด้านสิ่งแวดล้อมสูงกว่าผู้มีรายได้ 15,001 ถึง 20,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผู้มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000 ถึง 10,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานครรวมทุกด้านสูงกว่าผู้มีรายได้ 15,001 ถึง 20,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพสมรส

ความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการ	โสด		สมรส (จดทะเบียน)		อยู่ด้วยกัน เฉยๆ		แยกกันอยู่		หย่า		หม้าย (เสียชีวิต)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านบุคลากร	2.97	0.48	2.93	0.38	3.07	0.39	2.84	0.33	3.07	0.64	3.06	0.34
2. ด้านสิ่งแวดล้อม	3.08	0.53	3.14	0.49	3.34	0.58	2.96	0.43	3.00	0.42	3.17	0.59
3. ด้านการบริการ	2.77	0.52	2.75	0.46	2.78	0.52	2.65	0.55	3.03	0.39	2.71	0.23
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	2.88	0.43	2.85	0.38	2.94	0.33	2.76	0.48	3.13	0.35	2.80	0.31
รวม	2.93	0.39	2.92	0.33	3.03	0.33	2.80	0.39	3.06	0.40	2.94	0.27

ตารางที่ 18 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการ
ของกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพสมรส

ความพึงพอใจต่อการ ให้บริการนันทนาการ	แหล่ง ความแปรปรวน	SS	df	MS	F-Ratio	p
ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	0.873	5	0.175	0.888	.489
	ภายในกลุ่ม	76.337	388	0.197		
	รวม	77.211	393			
ด้านสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	2.340	5	0.468	1.734	.126
	ภายในกลุ่ม	104.731	388	0.270		
	รวม	107.071	393			
ด้านการบริการ	ระหว่างกลุ่ม	0.670	5	0.134	0.536	.749
	ภายในกลุ่ม	96.966	388	0.250		
	รวม	97.637	393			
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	0.876	5	0.175	1.044	.391
	ภายในกลุ่ม	65.120	388	0.168		
	รวม	65.996	393			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.704	5	0.141	1.034	.397
	ภายในกลุ่ม	52.785	388	0.136		
	รวม	53.488	393			

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 18 แสดงว่า สถานภาพสมรสกับความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร ไม่มีความสัมพันธ์กันในทุกด้าน แสดงว่า ผู้ใช้บริการที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ

ความพึงพอใจต่อการให้บริการ นันทนาการ	พนักงานบริษัท		พนักงาน รัฐวิสาหกิจ		ธุรกิจส่วนตัว		ข้าราชการ/ พนักงานของรัฐ		ค้าขาย		รับจ้าง/ คนงาน		แม่บ้าน/ พ่อบ้าน		อื่นๆ (นักเรียน นิสิต นักศึกษา)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านบุคลากร	2.95	0.48	3.03	0.44	2.94	0.37	2.92	0.41	2.96	0.44	2.92	0.44	3.05	0.17	3.00	0.49
2. ด้านสิ่งแวดล้อม	3.12	0.54	3.13	0.48	3.08	0.53	3.12	0.45	3.13	0.47	3.18	0.44	3.15	0.44	3.09	0.60
3. ด้านการบริการ	2.76	0.55	2.79	0.48	2.76	0.47	2.72	0.37	2.67	0.52	2.84	0.52	2.75	0.28	2.80	0.52
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	2.95	0.40	2.94	0.33	2.85	0.39	2.81	0.41	2.91	0.38	2.81	0.36	2.82	0.25	2.83	0.48
รวม	2.95	0.42	2.97	0.35	2.91	0.34	2.89	0.30	2.92	0.34	2.93	0.32	2.94	0.17	2.93	0.42

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการ
ของกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ

ความพึงพอใจต่อการ ให้บริการนันทนาการ	แหล่ง ความแปรปรวน	SS	df	MS	F-Ratio	p
ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	0.542	7	0.077	0.390	.908
	ภายในกลุ่ม	76.669	386	0.199		
	รวม	77.211	393			
ด้านสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	0.279	7	0.040	0.144	.995
	ภายในกลุ่ม	106.792	386	0.277		
	รวม	107.071	393			
ด้านการบริการ	ระหว่างกลุ่ม	0.793	7	0.113	0.451	.869
	ภายในกลุ่ม	96.844	386	0.251		
	รวม	97.637	393			
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	1.202	7	0.172	1.023	.415
	ภายในกลุ่ม	64.794	386	0.168		
	รวม	65.996	393			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.176	7	0.025	0.182	.989
	ภายในกลุ่ม	53.312	386	0.138		
	รวม	53.488	393			

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 20 แสดงว่าอาชีพกับความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการ
ของกรุงเทพมหานคร ไม่มีความสัมพันธ์กันในทุกด้าน แสดงว่า ผู้ใช้บริการที่มีอาชีพต่างกัน จะมี
ความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน

วิจารณ์

รูปแบบการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างของประชาชนเขตบางกะปิ

จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า กิจกรรมที่ประชาชนเขตบางกะปิเข้าร่วมในเวลาว่างมากที่สุด คือ ชมพิพิธภัณฑ์ ร้อยละ 84.52 นั้น เนื่องจากกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 43.91 มีอายุอยู่ในช่วง 11-25 ปี ซึ่งเป็นวัยแห่งการเรียนรู้ ดังเช่นที่ Robert (1978: 3) ได้กล่าวไว้ว่า การชมพิพิธภัณฑ์ เป็นรูปแบบหนึ่งของการใช้เวลาว่างนอกร้าน ประเภทสร้างสรรค์ Torkildsen (1992: 91) กล่าวว่า ปัจจัยที่ชักจูงให้บุคคลใช้เวลาว่าง มี 3 ปัจจัยหนึ่งในนั้นได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล อันได้แก่ อายุ เพศ ผลการวิจัยยังพบอีกว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 53.33 สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มประชากรที่ได้รับการศึกษาสูง จึงมีรูปแบบการใช้เวลาว่างในการชมพิพิธภัณฑ์ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ขณะเดียวกัน ยังเป็นการใช้เวลาว่างในการพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Joffre Dumazedier (n.d. Cited Russell, 1996: 83-84) ที่กล่าวถึงบทบาทของการใช้เวลาว่าง 3 ประการ คือ พักผ่อนหย่อนใจ บันเทิง และพัฒนาตนเอง สมบัติ (2542: 21) ได้สรุปรายงานการวิจัยของ Tillman เกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมความต้องการกิจกรรมในเวลาว่างของคนและชุมชน โดยสรุปได้ 10 ประการ อาทิเช่น ต้องการพักผ่อนหย่อนใจเพื่อหนีความเครียด ต้องการความคิดสร้างสรรค์พัฒนาความคิด นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่า สถานที่ที่ประชาชนเขตบางกะปิชอบไปใช้บริการมากที่สุด คือ สวนรถไฟ ร้อยละ 22.59 โดยส่วนใหญ่ใช้รถประจำทางเดินทางไปเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการในเวลาว่างมากที่สุด ร้อยละ 60.41 และอุปสรรคที่มักขัดขวางการเข้าร่วมกิจกรรมการใช้เวลาว่างมากที่สุดก็คือ การเดินทาง ร้อยละ 53.55 ซึ่งจากผลการวิจัยนี้ได้สะท้อนให้เห็นว่า การคมนาคมมีส่วนสำคัญในการตัดสินใจเข้าร่วม และไม่เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของประชาชนเขตบางกะปิ เพราะการที่ประชาชนเขตบางกะปิ ร้อยละ 60.41 ใช้รถประจำทาง ผ่านไปลงที่สวนรถไฟนั้น เป็นปัจจัยให้ประชาชนส่วนหนึ่งไปใช้บริการ ส่วนประชาชนอีกส่วนหนึ่งไม่สนใจไปเข้าร่วม เพราะการเดินทางที่ไกล เสียเวลา และลำบาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Russell (1996: 74) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้เวลาว่างได้แก่ รายได้ อาชีพ ครอบครัว เพื่อนฝูง ที่อยู่อาศัย การคมนาคม Kaplan (1975: 27-28) กล่าวถึงปัจจัยภายนอก เช่น การคมนาคม ระยะเวลาในการเดินทางไปร่วมกิจกรรม มีอิทธิพลต่อการเลือกกิจกรรมการใช้เวลาว่าง ทั้งนี้ หากเขตบางกะปิจะมีสถานที่ให้บริการนันทนาการอยู่ภายในเขตก็จะทำให้ปัญหาเรื่องการเดินทางลดลง หรือหมดไปได้ นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 81.22 ชอบเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนมากที่สุด

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยเรียน หรือวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่เพื่อนมีอิทธิพลอย่างมาก ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน นอกเหนือจากเวลาเรียน หรือเวลาทำงาน ซึ่งสอดคล้อง กับ Russell (1996: 75) ซึ่งได้อธิบายความหมายของพฤติกรรมการใช้เวลาว่างอีกอย่างหนึ่ง คือ อิทธิพลของครอบครัวและมิตรสหาย เพราะเมื่อครอบครัวมีฐานะทางสังคมดี ทัศนคติและ ความชื่นชอบของพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย พี่ ป้า น้า อา ฉลาดมิตร ที่มีต่อกิจกรรมบันเทิงก็จะมีมาก ในฐานะที่เราเป็นมนุษย์เป็นสมาชิกหนึ่งของสังคม ดังนั้น กลุ่มเพื่อน กลุ่มเพื่อนบ้าน ผู้ร่วมงาน รวมทั้งครอบครัวของเราจะเป็นผู้กำหนดที่สำคัญของความสนใจกิจกรรมบันเทิงของเรา แนวคิดนี้ เรียกว่า ชุมชนส่วนตัว (Personal Community) นอกจากนี้ เวลาที่ประชาชนเขตบางกะปิส่วนใหญ่ ใช้ประกอบกิจกรรมนันทนาการในเวลาว่างมากที่สุด คือ ช่วงเย็นของวันศุกร์สัปดาห์ (วันเสาร์-อาทิตย์) ร้อยละ 60.66 รองลงมา คือ ช่วงบ่ายของวันศุกร์สัปดาห์ (วันเสาร์-อาทิตย์) คิดเป็นร้อยละ 37.31 และ ช่วงเช้าของวันศุกร์สัปดาห์ (วันเสาร์-อาทิตย์) คิดเป็นร้อยละ 28.93 เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ 11-25 ปี ซึ่งยังอยู่ในวัยเรียน หรือเริ่มทำงาน ทำให้เวลาที่ใช้ในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ ต้องเป็นช่วงวันหยุด (เสาร์-อาทิตย์) หรือตอนเย็นหลังเลิกเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Godbey and Parker (1973: 180-181) กล่าวว่า เวลาว่าง คือ เวลาที่บุคคลใช้หลังเสร็จจากงานประจำ Rusell (1996: 32-35) ได้กล่าวถึงแนวคิดการใช้เวลาว่าง 3 แนวคิด ดังนี้ 1) การใช้เวลาว่างเป็นเวลา อิสระ เช่น ช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์และวันหยุดต่างๆ 2) การใช้เวลาว่างเป็นกิจกรรมนันทนาการ เช่น การเล่นกีฬา กิจกรรมด้านศิลปะ การเดินร่ำ การท่องเที่ยว 3) การใช้เวลาว่างเป็นทัศนคติ

ความพึงพอใจต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร

จากผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนเขตบางกะปิต่อการให้บริการทาง นันทนาการของกรุงเทพมหานครนั้น ทุกด้านความพึงพอใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเฉพาะ ด้านสิ่งแวดล้อมมีความพึงพอใจมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.11 ด้านสิ่งแวดล้อม ประชาชนจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับภูมิทัศน์ หรือความสวยงามของอาคารมากที่สุด ระดับค่าเฉลี่ย 3.19 รองลงมา อากาศดี ไม่อึดอัด ระดับค่าเฉลี่ย 3.16 ความสะอาดของสถานที่ ระดับค่าเฉลี่ย 3.09 ความมีระเบียบ ของสถานที่ ระดับค่าเฉลี่ย 3.08 และความปลอดภัยของสถานที่ 3.04 ตามลำดับ จากผลการวิจัย ข้างต้นจะเห็นว่า สามอันดับแรก ของสถานที่ที่ประชาชนเขตบางกะปิชอบไปใช้บริการ คือ สวนสาธารณะต่างๆ และการที่ประชาชนชอบไปสวนสาธารณะ ก็เพราะชีวิตประจำวันของคน กรุงเทพมหานคร จะอยู่กับความเร่งรีบ ความเครียด และการจราจร ดังนั้น พอมีเวลาว่างประชากร กลุ่มนี้ จึงเลือกที่เข้าร่วมนันทนาการในสถานที่ที่ซึ่งมีอากาศบริสุทธิ์ มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม เพื่อ

ผ่อนคลายความตึงเครียด ส่วนด้านการบริการ ประชาชนมีความพึงพอใจน้อยที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.77 ด้านการบริการ ประชาชนจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมมากที่สุด ระดับค่าเฉลี่ย 2.92 รองลงมาความหลากหลายของกิจกรรมที่เปิดให้บริการ ระดับค่าเฉลี่ย 2.77 ความถูกต้องของการให้ข้อมูล และประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง ระดับค่าเฉลี่ย 2.75 ความรวดเร็วของการบริการให้คำปรึกษา ระดับค่าเฉลี่ย 2.72 และความเพียงพอของที่จอดรถ ระดับค่าเฉลี่ย 2.67 ตามลำดับ สาเหตุที่ทำให้ในด้านการบริการ อาทิเช่น ความเพียงพอของที่จอดรถ ความพึงพอใจน้อย ด้วยเนื่องจากหน่วยงานที่ดูแลสถานที่นั้นหนาแน่น คือ กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐบาล ซึ่งหน่วยงานของรัฐบาลนั้นดำเนินงานโดยไม่หวังผลกำไรเหมือนเอกชน ทำให้งบประมาณการเบิกจ่ายต่างๆ ที่จะนำมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลง บางครั้งต้องขอสนับสนุนจากรัฐบาล หรือต้องรออนุมัติจากสภากรุงเทพมหานคร ทำให้เกิดปัญหาความล่าช้าในการอนุมัติ และการเมืองที่เปลี่ยนรัฐบาลบ่อย ทำให้นโยบายก็เปลี่ยนบ่อยตาม บางรัฐบาลจะเน้นไปทางด้านการท่องเที่ยว บางรัฐบาลจะเน้นพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนเมือง จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กรุงเทพมหานคร จึงควรมีงบประมาณสำหรับดำเนินการสร้างสวนสาธารณะ และศูนย์เยาวชน ให้ครบทุกเขตพื้นที่ และทุกแห่งควรมีความหลากหลายของกิจกรรมที่เหมือนกัน เพื่อให้คุณภาพชีวิตของประชากรทุกเขตพื้นที่ไม่แตกต่างกันมาก

ความสัมพันธ์ ระหว่างอายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส กับความพึงพอใจต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร

จากผลการศึกษาพบว่า สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของประชาชนเขตบางกะปิ ในด้านอายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในทุกๆ ด้าน ส่วนด้านรายได้มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มผู้มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร ด้านสิ่งแวดล้อมสูงกว่าผู้มีรายได้ 15,001 ถึง 20,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการศึกษาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้ที่มีรายได้สูง คือ กลุ่มชนชั้นกลาง ถึงชนชั้นสูง ซึ่งคนกลุ่มนี้จะเลือกสิ่งต่างๆ รอบตัวอย่างรอบคอบมากกว่ากลุ่มผู้ที่มีรายได้น้อย ด้วยเหตุนี้ผู้ที่มีรายได้สูงจึงให้ความสำคัญกับความพึงพอใจในด้านสิ่งแวดล้อม มากกว่ากลุ่มผู้ที่มีรายได้น้อย และคนกลุ่มนี้ เป็นกลุ่มที่ใช้เวลาหมดไปกับการทำงาน การเดินทาง มลภาวะทางอากาศทางเสียง ซึ่งพอมีโอกาสได้ทำกิจกรรมนันทนาการ จึงให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมมาก

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษารูปแบบการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างของประชาชนในเขตบางกะปิ ประเมินความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างของประชาชนในเขตบางกะปิต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรสกับความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างของประชาชนในเขตบางกะปิต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร

กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน สังกัดเขตบางกะปิ มีจำนวนชุมชนรวมทั้งหมด 25 ชุมชน รวมประชากรทั้งหมด 25,727 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดขอบเขตและโครงสร้างของแบบสอบถามเพื่อให้คณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจพิจารณาปรับปรุงแก้ไข
2. นำแบบสอบถามที่ได้มาหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่านตรวจสอบ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence) โดยใช้สูตรของ Rovinelli และ Hambleton ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในช่วง 0.83 ถึง 1
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว นำเสนอให้คณะกรรมการที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน สังกัดเขตบางกะปิ 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำแบบสอบถามไปหาความเชื่อมั่นในรูปสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.85

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยของประชาชนเขตบางกะปิ กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.33 ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 11 ถึง 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.91 การศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 53.55 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.79 สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 57.11 และอาชีพอื่นๆ (นักเรียน นิสิต นักศึกษา) คิดเป็นร้อยละ 24.87 ผลการศึกษาพบว่า

1. รูปแบบการเข้าร่วมการใช้เวลาวางของประชาชนเขตบางกะปิ พบว่า

ประชาชนส่วนใหญ่ใช้เวลาวางชมพิพิธภัณฑน์ ร้อยละ 84.52 รองลงมา คือท่องเที่ยวธรรมชาติ ร้อยละ 73.86 และเดินแอโรบิค ร้อยละ 53.81 สถานที่ที่ประชาชนส่วนใหญ่ชอบไปใช้บริการมากที่สุด คือ สวนรถไฟ ร้อยละ 22.59 รองลงมา คือ สวนหลวง ร.9 ร้อยละ 22.34 และอุทยานเบญจสิริ ร้อยละ 15.74 ประชาชนชอบเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนมากที่สุด ร้อยละ 81.22 รองลงมา คือ ไปกับครอบครัว ร้อยละ 68.53 และไปคนเดียว ร้อยละ 17.01 เวลาที่ชอบประกอบกิจกรรมนันทนาการในเวลาวางมากที่สุด คือ ช่วงเย็นของวันสุดสัปดาห์ (วันเสาร์-อาทิตย์) ร้อยละ 60.66 รองลงมา คือ ช่วงบ่ายของวันสุดสัปดาห์ (วันเสาร์-อาทิตย์) คิดเป็นร้อยละ 37.31 และช่วงเช้าของวันสุดสัปดาห์ (วันเสาร์-อาทิตย์) คิดเป็นร้อยละ 28.93 ประชาชนส่วนใหญ่ใช้รถประจำทางเดินทางไปเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการในเวลาวางมากที่สุด ร้อยละ 60.41 รองลงมา คือ รถยนต์ส่วนบุคคล ร้อยละ 42.13 และเดินไป ร้อยละ 35.53 ส่วนอุปสรรคที่มักขัดขวางการเข้าร่วมกิจกรรมการใช้เวลาวางมากที่สุด คือ การเดินทาง ร้อยละ 53.55 รองลงมา งานอาชีพ ร้อยละ 42.64 และไม่มีเพื่อนไปด้วย ร้อยละ 40.86

2. ความพึงพอใจต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานครของประชาชนในเขตบางกะปิ พบว่า

2.1 ด้านบุคลากร ประชาชนจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพุดจามีความสุภาพเป็นมิตรมากที่สุด ระดับค่าเฉลี่ย 3.07 รองลงมา ความสุภาพต่อผู้ใช้บริการ ระดับค่าเฉลี่ย 2.99 การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย ระดับค่าเฉลี่ย 2.98 ความสามารถในการให้ข้อมูล และการตอบคำถาม ระดับค่าเฉลี่ย 2.93 และความกระตือรือร้นในการให้บริการ ระดับค่าเฉลี่ย 2.86

2.2 ด้านสิ่งแวดล้อม ประชาชนจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับภูมิทัศน์ หรือความสวยงามของอาคารมากที่สุด ระดับค่าเฉลี่ย 3.19 รองลงมา อากาศดี ไม่อึดอัด ระดับค่าเฉลี่ย 3.16 ความสะอาดของสถานที่ ระดับค่าเฉลี่ย 3.09 ความมีระเบียบของสถานที่ ระดับค่าเฉลี่ย 3.08 และความปลอดภัยของสถานที่ 3.04

2.3 ด้านการบริการ ประชาชนจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรมมากที่สุด ระดับค่าเฉลี่ย 2.92 รองลงมา ความหลากหลายของกิจกรรมที่เปิดให้บริการ ระดับค่าเฉลี่ย 2.77 ความถูกต้องของการให้ข้อมูล และประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง ระดับค่าเฉลี่ย 2.75 ความรวดเร็วของการบริการให้คำปรึกษา ระดับค่าเฉลี่ย 2.72 และความเพียงพอของที่จอดรถ ระดับค่าเฉลี่ย 2.67

2.4 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ประชาชนจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับความเหมาะสมของวันที่เปิดให้บริการมากที่สุด ระดับค่าเฉลี่ย 3.00 รองลงมา ความเหมาะสมของช่วงเวลาที่เปิดให้บริการ ระดับค่าเฉลี่ย 2.97 ความเพียงพอและสมบูรณ์ของอุปกรณ์ ระดับค่าเฉลี่ย 2.84 ความเพียงพอของที่นั่งพักและโทรศัพท์สาธารณะ ระดับค่าเฉลี่ย 2.82 และความเพียงพอของห้องน้ำ ห้องสุขา ระดับค่าเฉลี่ย 2.74

3. ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพสมรสกับความพึงพอใจต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร พบว่า

สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ในด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในด้านเพศ อายุ การศึกษาสูงสุด สถานภาพสมรส และอาชีพ ไม่มีผลต่อความพึงพอใจต่อ

การให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร และผลการวิจัยยังพบว่า ผู้มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานคร ด้านสิ่งแวดล้อมสูงกว่าผู้มีรายได้ 15,001 ถึง 20,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000 ถึง 10,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการให้บริการนันทนาการของกรุงเทพมหานครรวมทุกด้านสูงกว่าผู้มีรายได้ 15,001 ถึง 20,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนเขตบางกะปิชอบไปชมพิพิธภัณฑ์ และใช้บริการนันทนาการที่สวนรถไฟ เวลาที่ชอบใช้บริการส่วนใหญ่ คือวันสุดสัปดาห์ (วันเสาร์-อาทิตย์) และชอบไปใช้บริการกับเพื่อน ครอบครัว อุปสรรคในการเข้าร่วมมากที่สุด คือ การเดินทาง ดังนั้นทางกรุงเทพมหานครควรสร้างพิพิธภัณฑ์ สวนสาธารณะ และศูนย์เยาวชนเพิ่มเติม โดยให้ครอบคลุมทุกเขต เพื่อให้อุปสรรคในการเดินทางเข้าร่วมของประชาชนหมดไป และควรเพิ่มมาตรฐานการให้บริการของศูนย์เยาวชนและสวนสาธารณะ เพิ่มความหลากหลายของกิจกรรมที่เปิดให้บริการในแต่ละแห่งให้ใกล้เคียงกัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างของประชาชนในเขตบางกะปิ เนื่องจากข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนจัดกิจกรรม และเป็นแนวทางแก้ไขอุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนเขตบางกะปิ
2. ควรจะมีการศึกษารูปแบบการเข้าร่วมการใช้เวลาว่าง และปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างของประชาชนสังกัดสำนักงานเขตอื่นๆ เพื่อให้สำนักงานเขตอื่นๆ จัดกิจกรรมได้ตรงกับความต้องการของประชาชนภายในเขต

3. ควรจะมีการศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจในการให้บริการของสวนสาธารณะต่างๆ และศูนย์เยาวชนต่างๆ เพื่อให้สวนสาธารณะ และศูนย์เยาวชนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีมาตรฐานในการให้บริการเหมือนกัน

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

เกศแก้ว ศรีงาม. 2536. ความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการของเยาวชนไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คำรณ มาลาคำ. 2546. การใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในกลุ่มโรงเรียน สหวิทยาเขตวิภาวดีสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

จรัส สุวรรณเวลา. 2521. ปัญหาการติดยาเสพติดในประเทศไทย. สามเจริญพานิช, กรุงเทพฯ.

จรินทร์ ชานีรัตน์. 2528. นันทนาการชุมชน. โอเดียนสโตร์, กรุงเทพฯ.

ทองสุข สัมปหังสิต. 2531. การใช้เวลาว่างด้วยการออกกำลังกายของนิสิต มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นฤพนธ์ กิจเพิ่มพูล. 2536. การศึกษาการออกกำลังกายในเวลาว่างของพนักงานโรงงาน อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ขนาดใหญ่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นันทนา เตชะนนท์. 2538. การศึกษาการใช้เวลาว่างในระหว่างปิดภาคเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. 2532. การวิจัยเบื้องต้น. ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

_____. 2545. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. สุวีริยาสาส์นจัดพิมพ์, กรุงเทพฯ.

- ฟอง เกิดแก้ว. 2527. การจัดกีฬาเพื่อสันตนาการสำหรับนิสิตและนักเรียนส่วนใหญ่
ในสถาบันการศึกษา. วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันตนาการ. 10(7): 15.
- มานะ หมอชาติ. 2540. การใช้เวลาว่างเพื่อการออกกำลังกายของนักเรียนนายเรืออากาศ.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศุทธฤทัย เชิญขวัญมา, กัลยา ซาพวง, เอกพันธ์ ฤทธา และ เรืองศักดิ์ บุญบันดาลชัย. 2546.
การศึกษาพฤติกรรมการใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมนันทนาการและการเล่นเกม
คอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา
ในเขตกรุงเทพมหานคร. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สมบัติ กาญจนกิจ. 2542. นันทนาการชุมชนและโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 3. สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2545. การสำรวจการใช้เวลาว่างของประชากร พ.ศ. 2544.
ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไอเดีย สแควร์, กรุงเทพฯ.
- สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว. 2550. กรุงเทพมหานคร. แหล่งที่มา:
<http://203.155.220.239/subsite/index.php?strOrgID=001060>, 1 มีนาคม 2550.
- สำนักสิ่งแวดล้อม. 2550. กรุงเทพมหานคร. แหล่งที่มา: <http://203.155.220.239/subsite/index.php?strOrgID=001054>, 1 มีนาคม 2550.
- สุชาภา ประพันธ์วงศ์. 2547. ประชาชน. มติชนรายวัน. 27(9728): 33.
- อดิพร ทองหล่อ. 2546. รูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจอาจารย์พยาบาล สังกัดสถาบัน
พระบรมชนก. วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อำพล น้ำค้างงาม. 2540. การใช้เวลาว่างด้วยการออกกำลังกายของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

Bagrit, L. 1965. **The Age of Automation**. Weidenfeld & Nicolson Publishers, London.

Bammel, G. and L.L. Burrus-Bammel. 1996. Other Factors That Affect Leisure Behavior.
Leisure and Human Behavior. Brown & Benchmark Publishers, Iowa.

Beard, J. and M. Ragheb. 1980. Measuring Leisure Satisfaction. **Journal of Leisure Research**
12: 20-33.

Brown, K.A. 1995. Measuring Elementary School Teacher' Job Satisfaction Perceived
Amount of Leisure and Leisure Satisfaction. **Dissertation Abstracts International**
Accession no. 3413.

Campbell, A. 1980. **The Sense of Well-Being in America**. McGraw-Hill, New York.

Chubb, M. and H.R. Chubb. 1981. **One-Third of Our Time?**. John Wiley & Sons, Inc.,
New York.

Cordes, K.A. and H.M. Ibrahim. 1999. **Applications in Recreation & Leisure for Today and
The Future**. Mosby-Year Book, Inc., St.Louis.

Csikszentmihalyi, M. 1990. **Flow: The Psychology of Optimal Experience**. Harper Collins,
New York.

Driver, B.L., H.E.A. Tinsley and M.J. Manfreda. 1991. **Leisure and Recreation Experience
Preference Scales**. Venture Publishing, Inc., Pennsylvania.

- Edginton, C.R., D.J. Jordan., D.G. DeGraaf and S.R. Edginton. 1995. **Leisure and Life Satisfaction**. Brown & Benchmark Publishers, Iowa.
- Francken, D.A. and W.F. Van Raaij. 1981. Satisfaction with Leisure Time Activities. **Journal of Leisure Research** 13: 337-352.
- Godbey, B. and S. Parker. 1973. **Leisure Studies and Services: An Overview**. N.B. Sounders Co., Philadelphia.
- Henderson, K.A. and M.D. Bialeschki. 1995. **Evaluating Leisure Services**. Venture Publishing, Inc., Pennsylvania.
- Hood, C.D. 1993. Family Functioning and Adolescent Leisure Patterns. **Dissertation Abstracts International** Accession no. 3363.
- Iso-Ahola, S. 1982. Intrinsic Motivation-An Overlooked Basis for Evaluation. **Parks and Recreation** 17(2): 32-33.
- Iso-Ahola, S. and E. Weissinger. 1987. Leisure and Boredom. **Journal of Social and Clinical Psychology** 5: 356-364.
- Kaplan, M. 1975. **Leisure: Theory and Policy**. John Wiley, Inc., London.
- Kelly, J.R. 1978. Leisure Styles and Choices in Three Environments. **Pacific Sociological Review**. 21, 187-207.
- _____. 1996. **Leisure**. 3rd ed. Prentice-Hall, New Jersey.
- Kelly, J.R. and V. Freysinger. 2000. **21st Century Leisure**. Allyn and Bacon, Boston.

- Kivel, B.D. 1996. In on the Outside, Out on the Inside: Lesbian Gay/bisexual.
Dissertation Abstracts International. Accession no. 1322.
- Kraus, R. 1984. **Recreation and Leisure in Modern Society.** Scott Foreman and Co., Illinois.
- Little, D.E. 2002. Women and Adventure Recreation: Reconstructing Leisure Constraints and Adventure Experiences to Negotiate Continuing Participation. **Eric Database.** Accession no. EJ652980.
- Mannell, R.C. and D.A. Kleiber. 1997. **A Social Psychology of Leisure.** Venture Publishing, Inc., Pennsylvania.
- Maslow, A.H. 1954. **Motivation and Personality.** Harper and Row, New York.
- Mcdowell, L.L.G.. 1996. Leisure Recreational Preferences and Practices among Adolescents with and without Mental Retardation. **Dissertation Abstracts International.** Accession no. 4353.
- Meyer, H., C. Brightbill. and H.D. Sessoms. 1969. **Community Recreation-A Guide to Its Organization.** Prentice-Hall, New Jersey.
- Murphy, J.F. 1974. **Concept of Leisure: Philosophical Implications.** Prentice-Hall, New Jersey.
- Nash, J.B. 1953. **The Philosophy of Recreation and Leisure.** G.U. Mosby, St. Louise.
- Neulinger, J. 1981. **To Leisure: An Introduction.** Allyn and Bacon, Boston.
- Orthner, D.L. 1974. **March Toward a Theory of Leisure and Family Interaction.** Paper Presented at the Annual Meeting of the Pacific Sociological Association, California.

- Overs, R., S. Taylor and C. Adkins. 1974. **Avocational Counseling in Milwaukee**.
Final Report on Project H233446. Number JD, Curative Workshop of Milwaukee.
- Ragheb, M.G. 1980. Interrelationships among Leisure Participation, Leisure Satisfaction and
Leisure Attitudes. **Journal of Leisure Research**. 12: 138-149.
- Raymore, L.A. 1995. The Transition from Adolescence to Young Adulthood : Predictors
of Leisure Behavior. **Dissertation Abstracts International**. Accession no. 702.
- Robert K. 1978. **Contemporary Society and the Growth of Leisure**. Longman, London.
- Rodgers, H.B. 1977. **Rationalism Sport Policies, Sport in Its Social Context International
Comparison**. Council of Europe Committee on Sport, Strasbourg.
- Russell, R.V. 1996. **Pastimes: The Context of Contemporary Leisure**. Brown & Benchmark
Publishers, Iowa.
- Tangsujjapoj, S. 1991. **Recreation Participation Patterns and Acculturation of Thai
Immigrant Families in New York City**. Doctoral Dissertation, New York University.
- Torkildsen G. 1992. **Leisure and Recreation Management**. 3rd ed. E & FN Spon, London.
- Watson, J.F. 1997. The Impact of Leisure Attitude and Motivation on the Physical Recreation
Leisure Participation Time of College Students. **Dissertation Abstracts International**.
Accession no. 3251.
- Weiskopf, D.C. 1975. **A Guide to Recreation and Leisure**. Allyn and Bacon, Massachusetts.
- Widmer, M.A. 1994. Measuring Ethical Behavior Leisure from an Aristotelian Foundation.
Dissertation Abstracts International. Accession no. 3875.

Winslow, R.M. 1984. **An Analysis of the Leisure Satisfaction, Life Satisfaction and Work Satisfaction of Pre-Retirement Workers.** Doctoral Dissertation, New York University.

Wolman, B.B. 1973. **Dictionary of Behavioral Science.** Reinhold Company, Von Nostrand.

Zabriskie, R.B. and B.P. McCormick. 2002. Parent and Child Perspectives of Family Leisure Involvement and Satisfaction with Family Life. **Eric Database.** Accession no. EJ675625.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. อาจารย์นพดล จิรบุญลิดก
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา สนามกีฬาแห่งชาติ
2. อาจารย์เกื้อ แก้วเกตุ
ผู้อำนวยการศูนย์เยาวชน YPDC
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นภวรรณ ฐานะกาญจน์
ภาควิชาอนุรักษวิทยา คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
4. อาจารย์ ดร. ชานนท์ จันทรา
ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
5. อาจารย์ ดร. วสันต์ ทองไทย
ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
6. อาจารย์วิชาญ มะวิญชร
ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์



ที่ ศธ. 0513.10905/43

ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 ถ.พหลโยธิน เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ 10903

12 ตุลาคม 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการเขตบางกะปิ

ด้วย นายบริวัฒน์ อัสวานิชย์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ทำวิจัยเรื่อง “การเข้าร่วมการใช้เวลาว่างและความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างของประชาชนในเขตบางกะปิที่มีต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร” ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอข้อมูลเกี่ยวกับประชากรที่อยู่อาศัยในเขตบางกะปิ ในระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูล และใคร่ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อติลา นิตินธรรม)
หัวหน้าภาควิชาพลศึกษา

ภาควิชาพลศึกษา
โทร. 0-2579-7149
โทรสาร. 0-2942-8671-2



ที่ ศธ. 0513.10509/

ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 ถ.พหลโยธิน เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ 10903

1 มีนาคม 2550

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม
เรียน

ด้วย นายบริพัฒน์ อัสวานิชย์ รหัสประจำตัว 46661617 นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชานันทนาการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การเข้าร่วมการใช้เวลาว่างและความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างของประชาชนในเขตบางกะปิที่มีต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร” ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาเนื้อหาและเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งเป็นเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง ในการนี้คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่า อาจารย์เกื้อ แก้วเกตุ เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงศักดิ์ นุ้ยสินธุ์)
หัวหน้าภาควิชาพลศึกษา

ภาควิชาพลศึกษา
โทร. 0-2579-7149
โทรสาร. 0-2942-8671

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง

การเข้าร่วมการใช้เวลาว่างและความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างของประชาชน
เขตบางกะปิต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษารูปแบบการเข้าร่วมการใช้เวลาว่าง และความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างของประชาชนในเขตบางกะปิต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร
2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน
 - ตอนที่ 1 สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ
 - ตอนที่ 2 รูปแบบการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างของประชาชนเขตบางกะปิ
 - ตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร
3. ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของท่าน จะเป็นแนวทางให้สำนักงานเขตบางกะปิ จัดรูปแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้เวลาว่างอย่างมีประโยชน์ และเป็นแนวทางในการปรับปรุงการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร ดังนั้น ขอความกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ และตามความเป็นจริง ขอขอบคุณท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี
4. “รูปแบบการเข้าร่วมการใช้เวลาว่าง” หมายถึง ประเภทกิจกรรมที่ชอบกระทำในเวลา ที่ว่างหลังจากงานประจำที่ทำ
5. “การให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร” หมายถึง สถานที่ที่ทาง กรุงเทพมหานคร จัดกิจกรรมนันทนาการให้กับเยาวชนและผู้สนใจทั่วไป โดยผ่านทางศูนย์เยาวชน 26 แห่ง รวมถึงสวนสาธารณะ 17 แห่ง ที่เปิดให้ประชาชนทั่วไป เข้าไปใช้ประกอบกิจกรรมทางนันทนาการต่างๆ เช่น เปิดสอนดนตรีหรือศิลปะในศูนย์เยาวชน รำมวยจีนในสวนสาธารณะ เป็นต้น

นายบริพัฒน์ อัสวานิชย์
นิสิตปริญญาโท สาขานันทนาการ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 1 สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุปัจจุบัน _____ ปี _____ เดือน
3. การศึกษาสูงสุด

<input type="radio"/> ไม่จบประถมศึกษา	<input type="radio"/> ประถมศึกษา
<input type="radio"/> มัธยมศึกษา	<input type="radio"/> ปริญญาตรี
<input type="radio"/> สูงกว่าปริญญาตรี	
4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

<input type="radio"/> น้อยกว่า 5,000 บาท	<input type="radio"/> 5,000-10,000 บาท
<input type="radio"/> 10,001-15,000 บาท	<input type="radio"/> 15,001-20,000 บาท
<input type="radio"/> มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป	
5. สถานภาพสมรส

<input type="radio"/> โสด	<input type="radio"/> สมรส (จดทะเบียน)
<input type="radio"/> อยู่ด้วยกันเฉย ๆ	<input type="radio"/> แยกกันอยู่
<input type="radio"/> หย่า	<input type="radio"/> หม้าย (เสียชีวิต)
6. อาชีพ

<input type="radio"/> พนักงานบริษัท	<input type="radio"/> พนักงานรัฐวิสาหกิจ
<input type="radio"/> ธุรกิจส่วนตัว	<input type="radio"/> ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ
<input type="radio"/> ค้าขาย	<input type="radio"/> เกษตรกรรม
<input type="radio"/> รับจ้าง/คนงาน	<input type="radio"/> แม่บ้าน/พ่อบ้าน
<input type="radio"/> อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____	

ตอนที่ 2 รูปแบบการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างของประชาชนเขตบางกะปิ

คำชี้แจง โปรดใส่ตัวเลขลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับกิจกรรมที่ท่านชอบกระทำในเวลา
ที่ว่างหลังจากงานประจำที่ทำ เพื่อจัดลำดับการเข้าร่วมกิจกรรมตามความชอบ
ให้ใส่ตัวเลขเรียงตามลำดับความชอบ โดยเริ่มจากเลข 1 คือ ชอบเข้าร่วมมากที่สุด
(ตอบได้หลายคำตอบ) กิจกรรมที่ไม่ชอบเข้าร่วมไม่ต้องใส่ตัวเลข

ตัวอย่าง กิจกรรมที่ท่านชอบกระทำในเวลาว่างที่สถานบริการของกรุงเทพมหานคร

- | | | |
|--|--|---|
| <input type="checkbox"/> ฟุตบอล | <input checked="" type="checkbox"/> 1 วายน้ำ | <input checked="" type="checkbox"/> 2 แบดมินตัน |
| <input type="checkbox"/> เดิน/วิ่งเหยาะๆ | <input type="checkbox"/> บาสเกตบอล | <input type="checkbox"/> งานแกะสลัก |

1. กิจกรรมที่ท่านชอบกระทำในเวลาว่างที่สถานบริการของกรุงเทพมหานคร

- | | | |
|--|---|--------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> วาดภาพ | <input type="checkbox"/> งานแกะสลัก | <input type="checkbox"/> แบดมินตัน |
| <input type="checkbox"/> เย็บปักถักร้อย | <input type="checkbox"/> งานปั้น | <input type="checkbox"/> ฟุตบอล |
| <input type="checkbox"/> หมากกระดาน | <input type="checkbox"/> วายน้ำ | <input type="checkbox"/> เปตอง |
| <input type="checkbox"/> เดิน/วิ่งเหยาะๆ | <input type="checkbox"/> บาสเกตบอล | <input type="checkbox"/> รำมวยจีน |
| <input type="checkbox"/> ประกอบอาหารคาว-หวาน | <input type="checkbox"/> เดินแอโรบิค | <input type="checkbox"/> ลีลาศ |
| <input type="checkbox"/> อ่านหนังสือต่าง ๆ | <input type="checkbox"/> นาฏศิลป์ | <input type="checkbox"/> ชมคอนเสิร์ต |
| <input type="checkbox"/> เข้าค่ายต่างๆ | <input type="checkbox"/> ท่องเที่ยวธรรมชาติ | |
| <input type="checkbox"/> ชมพิพิธภัณฑ์ | | |

2. สถานที่ให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานครที่ท่านชอบไปใช้บริการ (หากท่านไม่เคยไปใช้บริการที่ใดเลย ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ○ และไม่ต้องตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 3)

- | | |
|--|---|
| <input type="checkbox"/> สวนรถไฟ | <input type="checkbox"/> ศูนย์เยาวชนคลองกุ่ม |
| <input type="checkbox"/> อุทยานเบญจสิริ | <input type="checkbox"/> ศูนย์เยาวชนมีนบุรี |
| <input type="checkbox"/> สวนหลวง ร. 9 | <input type="checkbox"/> ศูนย์เยาวชนวัดมหาธาตุ |
| <input type="checkbox"/> สวนหนองจอก | <input type="checkbox"/> ศูนย์เยาวชนบางเขน |
| <input type="checkbox"/> สวนเสรีไทย | <input type="checkbox"/> ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) |
| <input type="checkbox"/> อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ | |

ไม่เคยไปใช้บริการที่ใดเลย

3. ท่านชอบเข้าร่วมกิจกรรมกับใคร

- | | |
|---|---|
| <input type="checkbox"/> ไปคนเดียว | <input type="checkbox"/> ไปกับเพื่อน |
| <input type="checkbox"/> ไปกับครอบครัว | <input type="checkbox"/> ไปกับสถานศึกษา |
| <input type="checkbox"/> อื่นๆ (โปรดระบุ) _____ | |

4. วันและเวลาที่ท่านชอบประกอบกิจกรรมนันทนาการในเวลาว่าง

- ช่วงเช้าของวันจันทร์ถึงศุกร์
- ช่วงพักกลางวันของวันจันทร์ถึงศุกร์
- ช่วงบ่ายของวันจันทร์ถึงศุกร์
- ช่วงเย็นของวันจันทร์ถึงศุกร์
- ช่วงเช้าของวันสุดสัปดาห์ (วันเสาร์-วันอาทิตย์)
- ช่วงพักอาหารกลางวันของวันสุดสัปดาห์ (วันเสาร์-วันอาทิตย์)
- ช่วงบ่ายของวันสุดสัปดาห์ (วันเสาร์-วันอาทิตย์)
- ช่วงเย็นของวันสุดสัปดาห์ (วันเสาร์-วันอาทิตย์)

5. วิธีที่ท่านชอบใช้เดินทางไปเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการในเวลาว่าง

- | | |
|---|--|
| <input type="checkbox"/> เดิน | <input type="checkbox"/> รถประจำทาง |
| <input type="checkbox"/> รถยนต์ส่วนบุคคล | <input type="checkbox"/> รถไฟฟ้าใต้ดิน (Subways) |
| <input type="checkbox"/> รถไฟฟ้าบนดิน (BTS) | <input type="checkbox"/> อื่นๆ (โปรดระบุ) _____ |

6. ท่านคิดว่าอุปสรรคใดที่มักขัดขวางการเข้าร่วมกิจกรรมการใช้เวลาว่างของท่าน

- | | |
|---|--|
| <input type="checkbox"/> งานอาชีพ | <input type="checkbox"/> ไม่มีเงิน |
| <input type="checkbox"/> การเดินทาง | <input type="checkbox"/> ไม่มีเพื่อนไปด้วย |
| <input type="checkbox"/> ไม่มีทักษะในกิจกรรมนันทนาการ | |
| <input type="checkbox"/> อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ | |

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร (ศูนย์เยาวชนหรือสวนสาธารณะ)

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของท่าน

ความพึงพอใจต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านบุคลากร				
1. การพูดจาดีมีความสุภาพ เป็นมิตร				
2. ความสามารถในการให้ข้อมูล และการตอบคำถาม				
3. การแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย				
4. ความกระตือรือร้นในการให้บริการ				
5. ความสุภาพต่อผู้ใช้บริการ				
ด้านสิ่งแวดล้อม				
1. ภูมิทัศน์ หรือความสวยงามของอาคาร				
2. ความสะอาดของสถานที่				
3. ความมีระเบียบของสถานที่				
4. ความปลอดภัยของสถานที่				
5. อากาศดี ไม่อึดอัด				
ด้านการบริการ				
1. ความน่าสนใจของกิจกรรม				
2. ความหลากหลายของกิจกรรมที่เปิดให้บริการ				
3. ความรวดเร็วของการบริการให้คำปรึกษา				
4. ความถูกต้องของการให้ข้อมูล และการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง				
5. ความเพียงพอของที่จอดรถ				

ความพึงพอใจต่อการให้บริการ ทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก				
1. ความเพียงพอ และสมบูรณ์ของ อุปกรณ์				
2. ความเหมาะสมของช่วงเวลาที่เปิด ให้บริการ				
3. ความเหมาะสมของวันที่เปิดให้บริการ				
4. ความเพียงพอของห้องน้ำ ห้องสุขา				
5. ความเพียงพอของที่นั่งพัก และ โทรศัพท์สาธารณะ				

ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

“ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านเป็นอย่างสูงในการตอบแบบสอบถามงานวิจัยในครั้งนี้”

ภาคผนวก ง
รายชื่อชุมชนสังกัดเขตบางกะปิ

ข้อมูลชุมชน เขตบางกะปิ

ลำดับ ที่	ประเภท ชุมชน	ชื่อชุมชน	ประธานชุมชน	ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง	ที่ตั้งชุมชน/โทรศัพท์	จำนวน ประชากร	อาชีพส่วนใหญ่
1	แออัด	วังโสม	นายเอกชัย ภักดีผล	19 มี.ค.49 - 18 มี.ค. 51	159/1 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก โทร.0-235-3229, 08-1445-2533	2,154	ค้าขาย รับจ้างทั่วไป
2	แออัด	เขรูลาเล็ม	นางวันทนา เจ๊ะหมัด	19 พ.ย.49 - 18 พ.ย. 51	107 ซ.ห้าพี่น้อง2 แขวงหัวหมาก โทร.0-2319-7003, 08-1585-0451	1,091	ค้าขาย
3	แออัด	ริมคลองกะจะ	นายสังวาลย์ อยู่ศิริ	19 มิ.ย.48 - 18 มิ.ย. 50	106 ซ.รามคำแหง 32 แขวงหัวหมาก โทร. 0-2375-2084	521	ค้าขาย รับจ้างทั่วไป
4	แออัด	สามัคคีพัฒนา	นายสมจิตร สอนเขียว	29 ต.ค.49 - 28 ต.ค.51	359 ถ.สุขาภิบาล 3 แขวงหัวหมาก โทร. 0-2375-1321	1,125	ค้าขาย รับจ้างทั่วไป
5	แออัด	วังใหญ่	นายมุฮัมหมัด เสน่หา	8 ก.พ.47 - 7 ก.พ.49 (อยู่ระหว่างเลือกตั้ง)	773 ถ.กรุงเทพกรีฑา แขวงหัวหมาก โทร.0-2379-3712, 08-1812-1869	366	ค้าขาย
6	แออัด	ลำสาลี	นายอุดม แดงโกเมน	23 ม.ค.48 - 22 ม.ค.50 (อยู่ระหว่างเลือกตั้ง)	100 ซ.หลังสนามกอล์ฟ 1 หัวหมาก โทร.08-9060-4129	2,320	ค้าขาย
7	แออัด	ลำสาลีพัฒนา	นายอะสะหมัด เย็นประสิทธิ์	16 ม.ค.48 - 15 ม.ค.50 (อยู่ระหว่างเลือกตั้ง)	411/3 ถ.กรุงเทพกรีฑาแขวงหัวหมาก โทร. 0-2704-4624	1,057	ค้าขาย
8	แออัด	มัจฉา	นายวีระชาติ ปานนพภา	29 ม.ค.49 - 28 ม.ค.51	495 ซ.ปานนพภา แขวงหัวหมาก โทร.08-1402-3388	361	ค้าขาย
9	ชุมชน เมือง	ชอยรามคำแหง68	นางอากาศ นิลพิบูลย์	6 ส.ค.49 - 5 ส.ค.51	190/180ซ.รามคำแหง68 หัวหมาก โทร.08-1924-4830	1,074	ค้าขาย

ลำดับ ที่	ประเภท ชุมชน	ชื่อชุมชน	ประธานชุมชน	ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง	ที่ตั้งชุมชน/โทรศัพท์	จำนวน ประชากร	อาชีพส่วนใหญ่
10	หมู่บ้าน จัดสรร	หมู่บ้านกิตติเวศน์	นายกัมพล บุญปลุกย์	17 ก.ค.48 - 16 ก.ค.50	301/581 ซ.รามคำแหง68 หัวหมาก โทร.0-2376-2491	2,964	ค้าขาย
11	หมู่บ้าน จัดสรร	หมู่บ้านศิขริน	นายชัชวาล วรเชษฐาวัตร	18 มิ.ย.49 - 17 มิ.ย.51	241 ซ.รามคำแหง 24 หัวหมาก โทร.08-4940-6738	414	ธุรกิจส่วนตัว
12	หมู่บ้าน จัดสรร	หมู่บ้านสวนสน	น.ส.สุภาภรณ์ แต่รุ่งเรือง	15 ม.ค.49 - 14 ม.ค.51	17 ซ.รามคำแหง 60 (สวนสน10) หัวหมาก โทร.0-2374-2306	1,409	ธุรกิจส่วนตัว
13	หมู่บ้าน จัดสรร	หมู่บ้านอยู่สบาย	นายสนอง วิริยอักษร	27 ม.ค.48 - 26 ม.ค.50	39/45 ซ.หลังสนามกอล์ฟ 4 หัวหมาก โทร.0-2379-3626	287	ธุรกิจส่วนตัว
14	ชุมชน เมือง	วัดกลาง	นายอารักษ์ ยงจิรกุลพงษ์	7 ม.ค. 50 - 6 ม.ค. 52	40 ซ.ลาดพร้าว 132 แขวงคลองจั่น โทร.0-2377-4846, 08-6882-9628	1,179	ค้าขาย
15	ชุมชน เมือง	สุขสันต์ 26	นายประวุฒิ ศิริจันทร์	5 ก.พ. 49 - 4 ก.พ. 51	2493 ซ.ลาดพร้าว 101 แขวงคลองจั่น โทร.0-2948-3740	632	ค้าขาย
16	ชุมชน เมือง	101 บึงทองกลาง	นายนิกร ขรรค์สร	15 ม.ค.49 - 14 ม.ค.51	5130 ซ.ลาดพร้าว 101 แขวงคลองจั่น โทร.0-2948-8178	798	ค้าขาย
17	ชุมชน เมือง	สุขเจริญพัฒนา	นางวิภา พูลปัญญา	4 มิ.ย. 49 - 3 มิ.ย. 51	2025 ซ.ลาดพร้าว 101 แขวงคลองจั่น โทร.0-2376-0866, 08-1624-6495	582	ค้าขาย
18	ชุมชน เมือง	หมู่บ้านพัฒนา ม.8	นายอำนาจ จิตสวัสดิ์	18 มิ.ย. 49 - 17 มิ.ย. 51	1308 ซ.ลาดพร้าว 87 แขวงคลองจั่น โทร.0-2932-0935	508	ค้าขาย
19	ชุมชน เมือง	หมู่บ้านเทพทวิ	นางมยุรี เชิดสูงเนิน	26 ส.ค. 49 - 25 ส.ค. 51	2830 ซ.ลาดพร้าว 101 แขวงคลองจั่น โทร.0-2376-0719, 08-1922-8807	670	ค้าขาย

ลำดับ ที่	ประเภท ชุมชน	ชื่อชุมชน	ประธานชุมชน	ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง	ที่ตั้งชุมชน/โทรศัพท์	จำนวน ประชากร	อาชีพส่วนใหญ่
20	ชุมชน เมือง	โครงการร่วมกันสร้าง	นายชนพล เพ็ชรมะลิ	17 ธ.ค. 49 - 16 ธ.ค. 51	2182 ซ.ลาดพร้าว 101 แขวงคลองจั่น โทร.0-2736-8941, 08-9894-7817	509	ค้าขาย
21	ชุมชน เมือง	ใจศรีปราโมชพัฒนา	นายประไพรัตน์ ชาติเวช	6 ส.ค. 49 - 5 ส.ค. 50	131 ซ.ลาดพร้าว 134 แขวงคลองจั่น โทร.08-6753-3690	861	ค้าขาย
22	หมู่บ้าน จัดสรร	หมู่บ้านสินธร	นายเชิดพงษ์ อัสวาทิตมากุล	26 พ.ย. 49 - 25 พ.ย. 51	890 ซ.หมู่บ้านสินธร แขวงคลองจั่น โทร.0-2375-6197, 08-6311-1107	3,363	ธุรกิจส่วนตัว
23	หมู่บ้าน จัดสรร	มหาดไทย 2	นายอิสรา สิงหราช อยุธยา	20 ก.พ. 48 - 19 ก.พ. 50	591 ซ.ลาดพร้าว 130 แขวงคลองจั่น โทร.0-2375-7736	421	ธุรกิจส่วนตัว
24	หมู่บ้าน จัดสรร	หมู่บ้านเสรี	นายสมชาย สถิรเศรษฐทวี	14 ก.พ. 48 - 13 ก.พ. 50	3198 ซ.ลาดพร้าว 101 แขวงคลองจั่น โทร.0-2376-0499	510	ธุรกิจส่วนตัว
25	หมู่บ้าน จัดสรร	หมู่บ้านศูนย์เยาวชน คลองจั่น	นายวิบูลย์ ทูลธรรม	11 พ.ย. 49 - 10 พ.ย. 51	776 ซ.นวมินทร์ 49 แขวงคลองจั่น โทร.0-2374-9284, 08-6804-0558	551	ธุรกิจส่วนตัว

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ –นามสกุล	นายบริวัฒน์ อัสวาณิชย์
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 30 กรกฎาคม 2523
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	ศศ.บ. (พลศึกษา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)